

ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2015/2462 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 30ής Οκτωβρίου 2015

για την τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1268/2012 σχετικά με τους κανόνες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου ⁽¹⁾, και συγκεκριμένα τα άρθρα 58, 60, 101, 103, 104, 104α, 105, 106, 107, 108, 110, 111, 112, 113, 115, 116, 117, 118, 119, 124, 131, 138, 139, 190, 191, 204 και 209,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/1929 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾ για να ευθυγραμμιστεί με την τροποποιημένη οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾ σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾ σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης και για να ενισχυθεί το σύστημα προστασίας του προϋπολογισμού της Ένωσης. Επομένως, απαιτείται επικαιροποίηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1268/2012 ⁽⁵⁾ της Επιτροπής σχετικά με τους κανόνες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.
- (2) Το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής «ΣΛΕΕ») ορίζει ότι με νομοθετική πράξη μπορεί να ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης μη νομοθετικών πράξεων που συμπληρώνουν ή τροποποιούν μόνο ορισμένα μη ουσιώδη στοιχεία της νομοθετικής πράξης.
- (3) Απαιτείται ευθυγράμμιση του περιεχομένου της συμφωνίας ανάθεσης με οντότητες στις οποίες έχουν ανατεθεί καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού στο πλαίσιο έμμεσης διαχείρισης με τις διευρυμένες υποχρεώσεις που έχει εισαγάγει ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 για την κοινοποίηση και την επιβολή διοικητικών κυρώσεων στους οικονομικούς παράγοντες σε περίπτωση παρατυπίας ή απάτης.
- (4) Η εξομίωση μη κερδοσκοπικών οργανισμών με διεθνείς οργανισμούς που επιτρέπει την εφαρμογή των σχετικών ειδικών κανόνων για την έμμεση διαχείριση θα πρέπει να είναι περιορισμένη και να υπόκειται σε όρους. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να καθοριστούν οι διαδικασίες που πρέπει να τηρούνται και τα κριτήρια που πρέπει να εφαρμόζονται στις εξομιώσεις αυτές.
- (5) Για λόγους σαφήνειας και συνοχής, απαιτείται να προστεθούν νέοι ορισμοί και να γίνουν διευκρινίσεις τεχνικού χαρακτήρα, ώστε να διασφαλιστεί ότι η ορολογία του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1268/2012 αντιστοιχεί με την ορολογία των οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/23/ΕΕ, στο μέτρο του δυνατού.
- (6) Οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* είναι σκόπιμο να συνάδουν με τις πληροφορίες που προβλέπονται για προκηρύξεις και ανακοινώσεις στην οδηγία 2014/24/ΕΕ. Οι προκηρύξεις και ανακοινώσεις αυτές είναι σκόπιμο να διαβιβάζονται με ηλεκτρονικά μέσα. Δεδομένου ότι οι εν λόγω προκηρύξεις και ανακοινώσεις πρέπει να δημοσιεύονται σε όλες τις γλώσσες της ΕΕ, απαιτείται η προσαρμογή της προθεσμίας παραλαβής των προσφορών με την παράταση της προθεσμίας μεταξύ αποστολής και δημοσίευσης στο επίπεδο της Ένωσης πέραν από τις προθεσμίες που προβλέπονται στην οδηγία 2014/24/ΕΕ.

⁽¹⁾ ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/1929 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Οκτωβρίου 2015, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L 286 της 30.10.2015, σ. 1).

⁽³⁾ Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65).

⁽⁴⁾ Οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 1).

⁽⁵⁾ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1268/2012 της Επιτροπής, της 29ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους κανόνες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L 362 της 31.12.2012, σ. 1).

- (7) Είναι σκόπιμο να απλοποιηθεί η δημοσίευση ανάθεσης συμβάσεων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και η εν λόγω δημοσίευση να πραγματοποιείται κατά κύριο λόγο στον δικτυακό τόπο της αναθέτουσας αρχής και όχι στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, όπως στην περίπτωση της εκ των προτέρων δημοσιότητας.
- (8) Η διαδικασία με διαπραγμάτευση ανταγωνιστικού χαρακτήρα θα πρέπει να θεωρείται τυποποιημένη διαδικασία και θα πρέπει να αντικαταστήσει την πρώην διαδικασία με διαπραγμάτευση και με προηγούμενη δημοσίευση. Κατά συνέπεια, η υποβολή ετήσιων εκδόσεων σχετικά με έκτακτες διαδικασίες είναι σκόπιμο να περιορίζεται στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση.
- (9) Είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί ότι η σύμβαση καινοτομίας χρησιμοποιείται μόνο σε περίπτωση που το επιθυμητό προϊόν δεν υπάρχει στην αγορά. Ως εκ τούτου, πριν από τη χρησιμοποίηση σύμβασης καινοτομίας, είναι σκόπιμο να προβλέπεται ότι πρέπει να διενεργείται προκαταρκτική ανάλυση της αγοράς.
- (10) Είναι απαραίτητο να λαμβάνονται υπόψη όλες οι αγορές που ενδέχεται να γίνουν, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση θα πρέπει, συνεπώς, να χρησιμοποιείται χωρίς προηγούμενη δημοσίευση για τις αγορές αυτές, καθώς και για ορισμένες νομικές υπηρεσίες, ορισμένες κατηγορίες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, δάνεια και δημόσια δίκτυα επικοινωνίας.
- (11) Δεδομένου ότι οι διεθνείς οργανισμοί μπορούν να παρέχουν υπηρεσίες ως οικονομικοί παράγοντες, είναι σκόπιμο να προβλέπεται η δυνατότητα συμμετοχής τους σε διαδικασίες σύναψης συμβάσεων. Επίσης, είναι αναγκαίο να προβλέπεται η δυνατότητα χρήσης της διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση για ορισμένους διεθνείς οργανισμούς στους οποίους, βάσει του καταστατικού τους, απαγορεύεται η συμμετοχή σε ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών. Η προκύπτουσα σύμβαση θα πρέπει να προσαρμόζεται με βάση το εφαρμοστέο δίκαιο και την εφαρμοστέα δικαιοδοσία.
- (12) Για λόγους εναρμόνισης και απλούστευσης, οι τυποποιημένες διαδικασίες που εφαρμόζονται στις δημόσιες συμβάσεις θα πρέπει επίσης να εφαρμόζονται στις συμβάσεις παραχώρησης, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας με διαπραγμάτευση ανταγωνιστικού χαρακτήρα. Η προϋπόθεση αυτή πληροί τις απαιτήσεις της οδηγίας 2014/23/ΕΕ σχετικά με τις παραχωρήσεις η οποία προβλέπει εκ των προτέρων και εκ των υστέρων υποχρεώσεις δημοσιότητας. Ως εκ τούτου, το κατώτατο όριο για τις συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών θα πρέπει να ευθυγραμμίζεται με το κατώτατο όριο που ισχύει για τις συμβάσεις υπηρεσιών.
- (13) Για λόγους εναρμόνισης και απλούστευσης, οι τυποποιημένες διαδικασίες που εφαρμόζονται στις δημόσιες συμβάσεις θα πρέπει επίσης να εφαρμόζονται στις αγορές που προβλέπονται βάσει του απλοποιημένου καθεστώτος της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας με διαπραγμάτευση ανταγωνιστικού χαρακτήρα. Ως εκ τούτου, το κατώτατο όριο για τις αγορές απλοποιημένου καθεστώτος θα πρέπει να ευθυγραμμίζεται με το κατώτατο όριο που ισχύει για τις συμβάσεις υπηρεσιών.
- (14) Για λόγους σαφήνειας και απλούστευσης, η διάρκεια των προσκλήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος και η προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής θα πρέπει να ευθυγραμμίζονται με εκείνες που ισχύουν για το δυναμικό σύστημα αγορών, δεδομένου ότι τα δύο συστήματα είναι παρόμοια ως προς όλες τις άλλες πτυχές τους.
- (15) Για λόγους διοικητικής απλούστευσης και προκειμένου να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, είναι σκόπιμο να προβλεφθούν διαδικασίες με διαπραγμάτευση για συμβάσεις μέσης αξίας.
- (16) Ορισμένες διατάξεις θα πρέπει να προσαρμοστούν προκειμένου να διευκολυνθεί η χρήση των ηλεκτρονικών διαδικασιών σύναψης συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρονικής υποβολής προσφορών. Ειδικότερα, τα έγγραφα της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένου του πλήρους κειμένου της συγγραφής υποχρεώσεων, θα πρέπει να τίθενται στη διάθεση των ενδιαφερόμενων με ηλεκτρονικά μέσα από την αρχή της διαδικασίας, καθώς και στην περίπτωση διαδικασιών σε δύο στάδια, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις. Επιπλέον, το αποτέλεσμα της διαδικασίας θα πρέπει να κοινοποιείται με ηλεκτρονικά μέσα και τόσο οι προσφέροντες όσο και οι υποψήφιοι θα πρέπει να συμφωνήσουν, κατά την υποβολή των προσφορών ή των αιτήσεων συμμετοχής, σ' αυτή τη μέθοδο κοινοποίησης. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να παρέχουν έγκυρη ηλεκτρονική διεύθυνση.
- (17) Οι ανάδοχοι θα πρέπει να είναι υποχρεωμένοι να συμμορφώνονται με τις τυχόν υποχρεώσεις που ισχύουν στους τομείς του περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου.

- (18) Η αναθέτουσα αρχή θα πρέπει να δέχεται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Προμήθειας (ΕΕΕΠ), όπως ορίζεται στην οδηγία 2014/24/ΕΕ για τα κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής ως τυποποιημένη δήλωση, όποτε είναι εφικτό ή, σε αντίθετη περίπτωση, μια υπεύθυνη δήλωση. Θα πρέπει να ζητεί δικαιολογητικά έγγραφα μόνο από τους επιτυχόντες προσφέροντες ή, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, από όλους τους προσφέροντες ή υποψήφιους.
- (19) Για να εξασφαλιστεί η ορθή λειτουργία της βάσης δεδομένων σχετικά με το σύστημα έγκαιρου εντοπισμού και αποκλεισμού, είναι αναγκαίο να θεσπιστούν κανόνες για την πρόσβαση στις πληροφορίες που περιέχονται στη βάση δεδομένων και για τη διαβίβασή τους.
- (20) Για λόγους απλούστευσης και για να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος, είναι σκόπιμο να χρησιμοποιείται το ισχύον αυτοματοποιημένο σύστημα πληροφοριών που έχει εκπονηθεί από την Επιτροπή σχετικά με την αναφορά περιπτώσεων παρατυπίας και απάτης σύμφωνα με τους ειδικούς τομεακούς κανόνες για τους σκοπούς του συστήματος έγκαιρου εντοπισμού και αποκλεισμού.
- (21) Είναι αναγκαίο να θεσπιστούν λεπτομερείς κανόνες σχετικά με την οργάνωση και τη σύνθεση της επιτροπής που έχει δημιουργηθεί για να εξασφαλιστεί ότι το σύστημα επιβολής διοικητικών κυρώσεων είναι αποτελεσματικό και συνεκτικό.
- (22) Τα κριτήρια επιλογής πρέπει να προσδιορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης τόσο για έναν μόνο οικονομικό παράγοντα όσο και για όμιλο οικονομικών παραγόντων και ταυτόχρονα να διασφαλίζεται η αναλογικότητα και η ίση μεταχείριση.
- (23) Για λόγους ασφάλειας δικαίου, είναι αναγκαίο να διευκρινιστεί ότι τα κριτήρια επιλογής συνδέονται αυστηρά με την αξιολόγηση των υποψηφίων ή των προσφερόντων και ότι τα κριτήρια ανάθεσης συνδέονται αυστηρά με την αξιολόγηση των προσφορών. Ειδικότερα, τα προσόντα και η πείρα του προσωπικού στο οποίο ανατίθεται η εκτέλεση της σύμβασης θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο ως κριτήριο επιλογής και όχι ως κριτήριο ανάθεσης, δεδομένου ότι αυτό μπορεί να δημιουργήσει κίνδυνο αλληλεπικάλυψης και διττής αξιολόγησης του ίδιου στοιχείου. Επιπλέον, οποιαδήποτε αλλαγή όσον αφορά το προσωπικό στο οποίο έχει ανατεθεί η εκτέλεση της σύμβασης, ακόμη και όταν αυτό δικαιολογείται λόγω ασθένειας ή μετάταξης, μπορεί να θέσει υπό αμφισβήτηση τους όρους υπό τους οποίους έχει συναφθεί η σύμβαση και, ως εκ τούτου, να δημιουργήσει έλλειψη ασφάλειας δικαίου.
- (24) Για λόγους απλούστευσης, είναι σκόπιμο να συνδέονται οι απαιτήσεις για τις επιτροπές αποσφράγισης και αξιολόγησης με το επίπεδο της ανάλυσης κινδύνου που έχει πραγματοποιήσει ο διατάκτης.
- (25) Κατά την κοινοποίηση του αποτελέσματος της διαδικασίας, είναι σκόπιμο οι υποψήφιοι και οι προσφέροντες να ενημερώνονται σχετικά με τους λόγους για τους οποίους λήφθηκε η απόφαση και να λαμβάνουν εμπεριστατωμένη αιτιολόγηση με βάση το περιεχόμενο της έκθεσης αξιολόγησης.
- (26) Είναι αναγκαίο να προβλέπεται η επιλογή εγγύησης καλής εκτέλεσης για συμβάσεις έργων, προμηθειών και πολύπλοκων υπηρεσιών, προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με σημαντικές συμβατικές υποχρεώσεις και η ορθή εκτέλεση της σύμβασης καθ' όλη τη διάρκειά της. Είναι επίσης αναγκαίο να προβλέπεται η παρακράτηση χρηματικής εγγύησης για την κάλυψη της περιόδου ευθύνης που προβλέπει η σύμβαση, σύμφωνα με τη συνήθη πρακτική σε αυτούς τους τομείς.
- (27) Για ορισμένες διοικητικές οντότητες θα πρέπει να είναι δυνατόν να ενεργούν ως κεντρικές αρχές αγορών για χονδρικές αγορές ή για κεντρικές προμήθειες.
- (28) Είναι αναγκαίο να αναβληθεί η εφαρμογή της τροποποίησης σχετικά με την προθεσμία μεταξύ αποστολής και δημοσίευσης προκήρυξης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, ώστε να προσαρμοστεί το σύστημα που χρησιμοποιείται για τη μετάφραση προκηρύξεων και ανακοινώσεων.
- (29) Η εφαρμογή, στη βάση δεδομένων για το σύστημα έγκαιρου εντοπισμού και αποκλεισμού, της διάταξης σχετικά με τη διαθεσιμότητα των πληροφοριών για απάτες και παρατυπίες που περιέχονται στο αυτοματοποιημένο σύστημα πληροφοριών της Επιτροπής (το σύστημα διαχείρισης παρατυπιών) είναι αναγκαίο να αναβληθεί έως ότου η βάση δεδομένων είναι σε θέση να δεχθεί αυτές τις πληροφορίες.
- (30) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* προκειμένου να διασφαλιστεί ότι μπορεί να εφαρμοστεί από την αρχή του οικονομικού έτους.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1268/2012 τροποποιείται ως εξής:

- 1) στο άρθρο 32, η εισαγωγική φράση της παραγράφου 1 πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Οι πράξεις που ενδέχεται να επηρεάζονται από σύγκρουση συμφερόντων κατά την έννοια του άρθρου 57 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού μπορούν, μεταξύ άλλων, να λαμβάνουν μία από τις ακόλουθες μορφές με την επιφύλαξη του χαρακτηρισμού τους ως παράνομων δραστηριοτήτων βάσει του άρθρου 106 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του δημοσιονομικού κανονισμού:»

- 2) ο τίτλος του άρθρου 40 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 40

Περιεχόμενο της συμφωνίας ανάθεσης καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού σε οντότητες και πρόσωπα

(άρθρο 60 παράγραφος 3 και άρθρο 61 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού)»

- 3) το άρθρο 40 στοιχείο στ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«στ) κανόνες, βάσει των οποίων η οντότητα ή το πρόσωπο δύναται να αποκλείσει οικονομικούς παράγοντες που πληρούν τα κριτήρια του άρθρου 106 παράγραφος 1 στοιχεία δ) και στ) και του άρθρου 107 στοιχείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού, αφενός, από τη συμμετοχή σε διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων, χορήγησης επιδοτήσεων ή απονομής βραβείων ή, αφετέρου, από την ανάθεση συμβάσεων, τη χορήγηση επιδοτήσεων ή την απονομή βραβείων, καθώς και κανόνες βάσει των οποίων η οντότητα ή το πρόσωπο δύναται να επιβάλει χρηματική ποινή σε αυτούς τους οικονομικούς παράγοντες.»

- 4) στο άρθρο 40, το στοιχείο η) σημείο ι) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«η) ρυθμίσεις που προβλέπουν:

- ι) τη δέσμευση της εντεταλμένης οντότητας να πληροφορεί αμελλητί την Επιτροπή για οποιαδήποτε απάτη ή παρατυπία, όπως αναφέρεται στο άρθρο 106 παράγραφος 1 στοιχεία δ) και στ) του δημοσιονομικού κανονισμού, η οποία διαπιστώνεται κατά τη διαχείριση κονδυλίων της Ένωσης και για τα μέτρα που ελήφθησαν για την αντιμετώπισή της.»

- 5) στο άρθρο 40 προστίθενται οι ακόλουθες παράγραφοι:

«Για τους σκοπούς του άρθρου 106 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού, στην περίπτωση της πρώτης παραγράφου στοιχείο στ), θεωρείται ότι υπάρχει παράλειψη οφειλόμενης ενέργειας εκ μέρους τρίτης χώρας, μεταξύ άλλων, όταν η εθνική νομοθεσία της δεν επιτρέπει τον αποκλεισμό οικονομικού παράγοντα από όλες τις διαδικασίες ανάθεσης που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ κατά την έννοια του άρθρου 106 του δημοσιονομικού κανονισμού. Στις συμφωνίες ανάθεσης προσδιορίζεται τότε θεωρείται ότι υπάρχει παράλειψη οφειλόμενης ενέργειας εκ μέρους τρίτης χώρας.»

Για τους σκοπούς της πρώτης παραγράφου στοιχείο η) σημείο ι), στις περιπτώσεις τρίτων χωρών και διεθνών οργανισμών, οι ρυθμίσεις αυτές προσδιορίζουν τότε η τρίτη χώρα ή ο διεθνής οργανισμός προλαμβάνει, εντοπίζει, διορθώνει και κοινοποιεί παρατυπίες και περιπτώσεις απάτης σύμφωνα με το άρθρο 60 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού.»

6) Το άρθρο 43 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 43

Ειδικές διατάξεις για την έμμεση διαχείριση με διεθνείς οργανισμούς

(άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημείο ii) και άρθρο 188 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Οι διεθνείς οργανισμοί που αναφέρονται στο άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημείο ii) του δημοσιονομικού κανονισμού είναι οργανισμοί δημόσιου διεθνούς δικαίου που έχουν συσταθεί με διεθνείς συμφωνίες, καθώς και εξειδικευμένοι οργανισμοί που έχουν συσταθεί από τους προαναφερόμενους οργανισμούς.

Οι συμφωνίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο υποβάλλονται στον αρμόδιο διατάκτη για την εκ των προτέρων αξιολόγηση που αναφέρεται στο άρθρο 39 πριν η Επιτροπή αναθέσει καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

2. Οι ακόλουθοι οργανισμοί εξομοιώνονται με διεθνείς οργανισμούς, όπως:

α) η Διεθνής Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού,

β) η Διεθνής Ομοσπονδία Συλλόγων Ερυθρού Σταυρού και Ερυθράς Ημισελήνου.

3. Η Επιτροπή δύναται να λάβει δεόντως αιτιολογημένη απόφαση για την εξομοίωση μη κερδοσκοπικού οργανισμού με διεθνή οργανισμό, υπό τον όρο ότι πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) έχει τη δική του νομική προσωπικότητα και αυτόνομα όργανα διακυβέρνησης,

β) έχει συσταθεί για την εκτέλεση ειδικών καθηκόντων γενικού διεθνούς ενδιαφέροντος,

γ) τουλάχιστον έξι κράτη μέλη συμμετέχουν στον μη κερδοσκοπικό οργανισμό,

δ) παρέχει επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις,

ε) λειτουργεί βάσει μόνιμης δομής και σύμφωνα με συστήματα, κανόνες και διαδικασίες που μπορούν να αξιολογηθούν με βάση το άρθρο 61 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού.

4. Όταν η Επιτροπή εκτελεί τον προϋπολογισμό στο πλαίσιο της έμμεσης διαχείρισης με διεθνείς οργανισμούς, εφαρμόζονται οι συμφωνίες επαλήθευσης που έχουν συναφθεί με τους οργανισμούς αυτούς.»

7) το άρθρο 53 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 53

Έκθεση για τις διαδικασίες με διαπραγμάτευση

(άρθρο 66 του δημοσιονομικού κανονισμού)

Οι κύριοι διατάκτες καταγράφουν, για κάθε οικονομικό έτος, τις συμβάσεις που συνάπτονται μέσω των διαδικασιών με διαπραγμάτευση που αναφέρονται στο άρθρο 134 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως στ) και στο άρθρο 266 του παρόντος κανονισμού. Αν η αναλογία των διαδικασιών με διαπραγμάτευση, σε σχέση με τον αριθμό των συμβάσεων που συνήφθηκαν από τον ίδιο κύριο διατάκτη, αυξάνεται αισθητά σε σύγκριση με τα προηγούμενα οικονομικά έτη, ή αν αυτή η αναλογία είναι σημαντικά υψηλότερη από τον μέσο όρο που καταγράφηκε στο επίπεδο του οικείου οργάνου, ο αρμόδιος διατάκτης συντάσσει έκθεση προς το εν λόγω όργανο εκθέτοντας τα μέτρα που ενδεχομένως έλαβε για να αναστρέψει αυτή την τάση. Κάθε όργανο διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση για τις διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Στην περίπτωση της Επιτροπής, η έκθεση αυτή επισυνάπτεται στην περίληψη των ετήσιων εκθέσεων πεπραγμένων που αναφέρεται στο άρθρο 66 παράγραφος 9 του δημοσιονομικού κανονισμού.»

8) η επικεφαλίδα του τίτλου V του μέρους I αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΤΙΤΛΟΣ V

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ»

9) στο κεφάλαιο I του τίτλου V του μέρους I, τα τμήματα 1, 2 και 3 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«Τμήμα 1

Πεδίο εφαρμογής και αρχές ανάθεσης

Άρθρο 121

Πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

(άρθρο 101 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Οι συμβάσεις ακινήτων έχουν ως αντικείμενο την αγορά, τη μακροχρόνια μίσθωση με εμπράγματο δικαίωμα (εμφύτευση), την επικαρπία, τη χρηματοδοτική μίσθωση, την απλή μίσθωση ή τη μίσθωση-πώληση, με ή χωρίς δικαίωμα προαίρεσης για αγορά, γης, υφιστάμενων κτιρίων ή άλλων ακινήτων.

2. Οι συμβάσεις προμηθειών έχουν ως αντικείμενο την αγορά, τη χρηματοδοτική μίσθωση, την απλή μίσθωση ή τη μίσθωση-πώληση, με ή χωρίς δικαίωμα προαίρεσης για αγορά, προϊόντων. Μια σύμβαση προμηθειών μπορεί να περιλαμβάνει, παρεμπιπτόντως, εργασίες τοποθέτησης και εγκατάστασης.

3. Οι συμβάσεις έργων έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση, ή συγχρόνως την εκτέλεση και μελέτη, έργων ή εργασιών σχετιζόμενων με μία από τις δραστηριότητες που απαριθμούνται στο παράρτημα II της οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾*, ή την υλοποίηση, με οποιαδήποτε μέσα, έργου ανταποκρινόμενου στις απαιτήσεις που ορίζει η αναθέτουσα αρχή που ασκεί καθοριστική επίδραση στο είδος ή στη μελέτη του έργου.

Ένα “έργο” είναι το αποτέλεσμα ενός συνόλου εργασιών, οικοδομικών ή πολιτικού μηχανικού, και προορίζεται αφ’ εαυτού για την κάλυψη μιας οικονομικής ή τεχνικής λειτουργίας.

4. Οι συμβάσεις υπηρεσιών έχουν ως αντικείμενο όλες τις περιπτώσεις παροχής πνευματικών ή μη πνευματικών υπηρεσιών που δεν καλύπτονται από τις συμβάσεις προμηθειών, έργων και ακινήτων.

5. Σε περίπτωση μεικτών συμβάσεων που συνίστανται σε προμήθειες και υπηρεσίες, το κύριο αντικείμενο προσδιορίζεται μέσω σύγκρισης των αξιών των αντίστοιχων προμηθειών ή υπηρεσιών.

Οι συμβάσεις που καλύπτουν ένα είδος συμβάσεων (έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών) και οι συμβάσεις παραχώρησης (έργων ή υπηρεσιών) ανατίθενται σύμφωνα με τις διατάξεις που εφαρμόζονται στις δημόσιες συμβάσεις.

6. Κάθε αναφορά σε ονοματολογίες στο πλαίσιο δημοσίων συμβάσεων γίνεται με βάση το “κοινό λεξιλόγιο για τις δημόσιες συμβάσεις (CPV)”, που περιλαμβάνεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2195/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾*.

7. Για την υποβολή προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής, η αναθέτουσα αρχή δεν απαιτεί από τους ομίλους οικονομικών παραγόντων συγκεκριμένη νομική μορφή, αλλά ο προκριθείς όμιλος μπορεί να υποχρεωθεί να περιβληθεί συγκεκριμένη νομική μορφή μετά την ανάθεση της σύμβασης σε αυτόν, και ενόσω τούτο είναι αναγκαίο για την καλή εκτέλεση της σύμβασης.

8. Όλες οι ανταλλαγές με αναδόχους, συμπεριλαμβανομένων της σύναψης συνάψεων συμβάσεων και κάθε σχετικής τροποποίησης, πραγματοποιούνται με ηλεκτρονικά συστήματα ανταλλαγής που έχουν συσταθεί από την αναθέτουσα αρχή.

9. Τα ηλεκτρονικά συστήματα ανταλλαγής πληροφοριών πληρούν τις ακόλουθες απαιτήσεις:

α) μόνον εξουσιοδοτημένα πρόσωπα μπορούν να έχουν πρόσβαση στο σύστημα και στα έγγραφα που διαβιβάζονται μέσω αυτού·

β) μόνον εξουσιοδοτημένα πρόσωπα μπορούν να υπογράψουν ή να διαβιβάσουν ηλεκτρονικά ένα έγγραφο μέσω του συστήματος·

- γ) τα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα πρέπει να προσδιορίζονται μέσω του συστήματος με τα υφιστάμενα μέσα·
- δ) η ώρα και η ημερομηνία της ηλεκτρονικής συναλλαγής πρέπει να προσδιορίζεται επακριβώς·
- ε) πρέπει να διαφυλάσσεται η ακεραιότητα των εγγράφων·
- στ) πρέπει να διαφυλάσσεται η διαθεσιμότητα των εγγράφων·
- ζ) ενδεχομένως, πρέπει να διαφυλάσσεται ο εμπιστευτικός χαρακτήρας των εγγράφων·
- η) πρέπει να εξασφαλίζεται η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001.

10. Τα δεδομένα που αποστέλλονται ή λαμβάνονται μέσω ενός ανάλογου συστήματος χαίρουν του νομικού τεκμηρίου της ακεραιότητας των δεδομένων και της ακρίβειας της ημερομηνίας και ώρας αποστολής ή λήψης των δεδομένων που δηλώνονται από το σύστημα.

Κάθε έγγραφο που αποστέλλεται ή κοινοποιείται μέσω ενός ανάλογου συστήματος θεωρείται ως ισοδύναμο έντυπου εγγράφου, γίνεται δεκτό ως αποδεικτικό στοιχείο σε νομικές διαδικασίες, θεωρείται πρωτότυπο και χαίρει του νομικού τεκμηρίου γνησιότητας και ακεραιότητας, υπό την προϋπόθεση ότι δεν περιέχει δυναμικά χαρακτηριστικά, ικανά να το αλλάξουν αυτόματα.

Οι ηλεκτρονικές υπογραφές που αναφέρονται στην παράγραφο 9 στοιχείο β) έχουν ισοδύναμη νομική ισχύ με ιδιόχειρες υπογραφές.

Άρθρο 122

Συμβάσεις-πλαίσια και συμβάσεις συγκεκριμένου αντικειμένου

(άρθρο 101 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Η διάρκεια των συμβάσεων-πλαisiών δεν δύναται να υπερβαίνει τα τέσσερα έτη, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις δεόντως αιτιολογημένες, ιδίως λόγω του αντικειμένου της σύμβασης-πλαisiού.

Οι συμβάσεις συγκεκριμένου αντικειμένου που βασίζονται σε συμβάσεις-πλαίσια ανατίθενται σύμφωνα με τους όρους της εκάστοτε σύμβασης-πλαisiού.

Κατά την ανάθεση συμβάσεων συγκεκριμένου αντικειμένου, τα συμβαλλόμενα μέρη δεν επιτρέπεται να επιφέρουν ουσιώδεις αλλαγές στη σύμβαση-πλαίσιο.

2. Όταν συνάπτεται σύμβαση-πλαίσιο με έναν και μοναδικό οικονομικό παράγοντα, οι συμβάσεις συγκεκριμένου αντικειμένου ανατίθενται εντός των ορίων που προβλέπονται στη σύμβαση-πλαίσιο.

Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, οι αναθέτουσες αρχές δύναται να προβούν σε γραπτή διαβούλευση με τον ανάδοχο και, εν ανάγκη, να του ζητήσουν να συμπληρώσει την προσφορά του.

3. Όταν πρόκειται να συναφθεί σύμβαση-πλαίσιο με περισσότερους οικονομικούς παράγοντες ("πολλαπλή σύμβαση-πλαίσιο"), μπορεί να λάβει τη μορφή χωριστών συμβάσεων που έχουν υπογραφεί με πανομοιότυπους όρους με κάθε ανάδοχο.

Οι συμβάσεις συγκεκριμένου αντικειμένου που βασίζονται σε συμβάσεις-πλαίσια και οι οποίες έχουν συναφθεί με περισσότερους οικονομικούς παράγοντες υλοποιούνται με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:

- α) σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης-πλαisiού: χωρίς προκήρυξη νέου διαγωνισμού, εφόσον στην εν λόγω σύμβαση-πλαίσιο αναφέρονται όλοι οι όροι που διέπουν την παροχή των σχετικών έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών, καθώς και οι αντικειμενικές προϋποθέσεις για τον προσδιορισμό του αναδόχου που θα τις εκτελέσει·

β) σε περίπτωση που στη σύμβαση-πλαίσιο δεν προβλέπονται όλοι οι όροι που διέπουν την παροχή των σχετικών έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών: με προκήρυξη νέου διαγωνισμού μεταξύ των αναδόχων, σύμφωνα με την παράγραφο 4 και με βάση τις ακόλουθες μεθόδους:

- i) σύμφωνα με τους ίδιους και, εφόσον είναι αναγκαίο, ακριβέστερα διατυπωμένους όρους,
- ii) όπου κρίνεται σκόπιμο, με βάση άλλους όρους που αναφέρονται στα έγγραφα της σύμβασης-πλαισίου.

γ) εν μέρει χωρίς προκήρυξη νέου διαγωνισμού σύμφωνα με το στοιχείο α) και εν μέρει με προκήρυξη νέου διαγωνισμού μεταξύ των αναδόχων σύμφωνα με το σημείο β), σε περίπτωση που η δυνατότητα αυτή έχει προβλεφθεί από την αναθέτουσα αρχή στα έγγραφα της σύμβασης-πλαισίου.

Τα έγγραφα της σύμβασης που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο σημείο γ) προσδιορίζουν επίσης τους όρους που ενδέχεται να διέπουν την προκήρυξη νέου διαγωνισμού.

4. Πολλαπλή σύμβαση-πλαίσιο με προκήρυξη νέου διαγωνισμού συνάπτεται με τουλάχιστον τρεις οικονομικούς παράγοντες, υπό την προϋπόθεση ότι έχει υποβληθεί επαρκής αριθμός παραδεκτών προσφορών, όπως αναφέρεται στο άρθρο 158 παράγραφος 4.

Κατά την ανάθεση σύμβασης συγκεκριμένου αντικείμενου μέσω προκήρυξης νέου διαγωνισμού μεταξύ των αναδόχων, η αναθέτουσα αρχή διαβουλεύεται μαζί τους γραπτώς και ορίζει επαρκή προθεσμία, ώστε να καταστεί δυνατή η υποβολή ειδικών προσφορών. Οι ειδικές προσφορές υποβάλλονται γραπτώς. Η αναθέτουσα αρχή αναθέτει κάθε σύμβαση συγκεκριμένου αντικείμενου στον προσφέροντα που έχει υποβάλει την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη ειδική προσφορά βάσει των κριτηρίων ανάθεσης που προσδιορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης-πλαισίου.

5. Σε τομείς που παρουσιάζουν ταχεία εξέλιξη των τιμών και της τεχνολογίας, οι συμβάσεις-πλαίσια περιλαμβάνουν ρήτρα για ενδιάμεση εξέταση ή την εφαρμογή συστήματος συγκριτικής αξιολόγησης χωρίς την προκήρυξη νέας διαδικασίας διαγωνισμού. Μετά την ενδιάμεση εξέταση, αν οι αρχικοί όροι δεν αντιστοιχούν πλέον στην εξέλιξη των τιμών και της τεχνολογίας, η αναθέτουσα αρχή δεν κάνει χρήση της σχετικής σύμβασης-πλαισίου και λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την καταγγελία της.

6. Οι συμβάσεις συγκεκριμένου αντικείμενου που βασίζονται σε συμβάσεις-πλαίσια απαιτούν προηγούμενη δημοσιο-νομική δέσμευση.

Τμήμα 2

Δημοσιότητα

Άρθρο 123

Δημοσιοποίηση διαδικασιών αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των κατώτατων ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 118 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού ή για συμβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2014/24/ΕΕ

(άρθρο 103 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Οι προκηρύξεις και ανακοινώσεις προς δημοσίευση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* περιλαμβάνουν όλες τις πληροφορίες που προβλέπονται στα σχετικά τυποποιημένα έντυπα τα οποία αναφέρονται στην οδηγία 2014/24/ΕΕ για να εξασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας.

2. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να γνωστοποιήσει τις προθέσεις της για τη σύναψη συμβάσεων που έχει προγραμματίσει εντός του οικονομικού έτους με τη δημοσίευση προκαταρκτικής προκήρυξης. Η προκήρυξη αυτή καλύπτει περίοδο ίση ή μικρότερη των 12 μηνών από την ημερομηνία αποστολής της στην Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να δημοσιεύσει προκαταρκτική προκήρυξη είτε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* είτε στο "προφίλ αγοραστή" της. Στην τελευταία περίπτωση, δημοσιεύεται ανακοίνωση για δημοσίευση στο "προφίλ αγοραστή" στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

3. Η προκήρυξη διαγωνισμού χρησιμοποιείται ως μέσο για την έναρξη διαδικασίας εκτιμώμενης αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των κατώτατων ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 118 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού, με εξαίρεση τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 134 του παρόντος κανονισμού.

4. Η αναθέτουσα αρχή διαβιβάζει στην Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων ανακοίνωση της ανάθεσης με τα αποτελέσματα της διαδικασίας το αργότερο εντός 30 ημερών μετά την υπογραφή σύμβασης ή σύμβασης-πλαisiού αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των κατώτατων ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 118 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού.

Ωστόσο, οι ανακοινώσεις ανάθεσης που αφορούν συμβάσεις βασιζόμενες σε δυναμικό σύστημα αγορών είναι δυνατόν να ομαδοποιούνται ανά τρίμηνο. Στις περιπτώσεις αυτές, η αναθέτουσα αρχή αποστέλλει την ανακοίνωση το αργότερο εντός 30 ημερολογιακών ημερών μετά από το τέλος κάθε τριμήνου.

Ανακοινώσεις ανάθεσης δεν δημοσιεύονται για τις συμβάσεις συγκεκριμένου αντικειμένου που βασίζονται σε σύμβαση-πλαίσιο.

5. Η αναθέτουσα αρχή δημοσιεύει ανακοίνωση της ανάθεσης:

α) πριν από την υπογραφή σύμβασης ή σύμβασης-πλαisiού αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των κατώτατων ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 118 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού και η οποία έχει ανατεθεί σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 134 παράγραφος 1 στοιχείο β) του παρόντος κανονισμού·

β) μετά την υπογραφή σύμβασης ή σύμβασης-πλαisiού αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των κατώτατων ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 118 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού και η οποία έχει ανατεθεί σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 134 παράγραφος 1 στοιχεία α) και γ) έως στ) του παρόντος κανονισμού.

6. Η αναθέτουσα αρχή δημοσιεύει στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ανακοίνωση τροποποίησης της σύμβασης κατά τη διάρκειά της, στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 114α παράγραφος 3 σημεία α) και β) του δημοσιονομικού κανονισμού, όταν η αξία της τροποποίησης είναι ίση ή μεγαλύτερη των κατώτατων ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 118 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού.

7. Σε περίπτωση διοργανικής διαδικασίας, υπεύθυνη για τα εφαρμοστέα μέτρα δημοσιότητας είναι η αναθέτουσα αρχή που είναι αρμόδια για τη διαδικασία.

Άρθρο 124

Δημοσιοποίηση διαδικασιών αξίας χαμηλότερης των κατώτατων ορίων του άρθρου 118 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού ή εκτός του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας 2014/24/ΕΕ

(άρθρο 103 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Διαδικασίες με εκτιμώμενη αξία σύμβασης χαμηλότερη των κατώτατων ορίων του άρθρου 118 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού δημοσιοποιούνται με κατάλληλα μέσα. Η δημοσιοποίηση αυτή απαιτεί κατάλληλη εκ των προτέρων δημοσιότητα στο διαδίκτυο ή προκήρυξη διαγωνισμού ή, για συμβάσεις που συνάπτονται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 136 του παρόντος κανονισμού, δημοσίευση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Η υποχρέωση αυτή δεν ισχύει για τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 134 του παρόντος κανονισμού και για τη διαδικασία με διαπραγμάτευση όσον αφορά συμβάσεις πολύ χαμηλής αξίας βάσει του άρθρου 137 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού.

2. Όσον αφορά συμβάσεις που ανατίθενται σύμφωνα με άρθρο 134 στοιχεία ζ) και θ) του παρόντος κανονισμού, η αναθέτουσα αρχή αποστέλλει κατάλογο των συμβάσεων, το αργότερο έως τις 30 Ιουνίου του επόμενου οικονομικού έτους, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Εφόσον πρόκειται για την Επιτροπή, ο κατάλογος αυτός επισυνάπτεται ως παράρτημα στην περίπτωση των ετήσιων εκδόσεων πεπραγμένων που αναφέρεται στο άρθρο 66 παράγραφος 9 του δημοσιονομικού κανονισμού.

3. Οι πληροφορίες ανάθεσης συμβάσεων περιλαμβάνουν το όνομα του αναδόχου, το χορηγούμενο ποσό και το αντικείμενο της σύμβασης και, στην περίπτωση άμεσων συμβάσεων και συμβάσεων συγκεκριμένου αντικειμένου, οφείλουν να συνάδουν με το άρθρο 21 παράγραφος 3.

Η αναθέτουσα αρχή δημοσιεύει στον δικτυακό της τόπο κατάλογο συμβάσεων το αργότερο έως τις 30 Ιουνίου του επόμενου οικονομικού έτους όσον αφορά:

α) συμβάσεις χαμηλότερες των κατώτατων ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 118 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού·

β) συμβάσεις που ανατίθενται σύμφωνα με το άρθρο 134 στοιχεία η) και ι) έως ιγ) του παρόντος κανονισμού·

- γ) τροποποιήσεις συμβάσεων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 114α παράγραφος 3 στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού·
- δ) τροποποιήσεις συμβάσεων όπως ορίζεται στο άρθρο 114α παράγραφος 3 στοιχεία α) και β) του δημοσιονομικού κανονισμού, όταν η αξία της τροποποίησης είναι χαμηλότερη των κατώτατων ορίων του άρθρου 118 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού·
- ε) συμβάσεις συγκεκριμένου αντικειμένου βάσει σύμβασης-πλαίσου.

Για τους σκοπούς του δεύτερου εδαφίου στοιχείο ε), οι πληροφορίες που δημοσιεύονται μπορούν να συγκεντρώνονται ανά ανάδοχο για το ίδιο αντικείμενο.

4. Σε περίπτωση διοργανικών συμβάσεων-πλαisiών, κάθε αναθέτουσα αρχή είναι αρμόδια για τη δημοσιοποίηση των συμβάσεων συγκεκριμένου αντικειμένου και των τροποποιήσεών τους, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στην παράγραφο 3.

Άρθρο 125

Δημοσίευση των προκηρύξεων και ανακοινώσεων

(άρθρο 103 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Η αναθέτουσα αρχή καταρτίζει και διαβιβάζει στην Υπηρεσία Εκδόσεων τις προκηρύξεις και ανακοινώσεις που αναφέρονται στα άρθρα 123 και 124 με ηλεκτρονικά μέσα.
2. Η Υπηρεσία Εκδόσεων δημοσιεύει στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* τις προκηρύξεις και ανακοινώσεις που αναφέρονται στα άρθρα 123 και 124 το αργότερο:
 - α) επτά ημέρες μετά την αποστολή τους, αν η αναθέτουσα αρχή χρησιμοποιεί το ηλεκτρονικό σύστημα για τη συμπλήρωση των τυποποιημένων εντύπων που αναφέρονται στο άρθρο 123 παράγραφος 1 και περιορίζει το ελεύθερο κείμενο σε 500 λέξεις·
 - β) 12 ημέρες μετά την αποστολή τους σε όλες τις άλλες περιπτώσεις.
3. Η αναθέτουσα αρχή οφείλει να είναι σε θέση να αποδείξει την ημερομηνία αποστολής.

Άρθρο 126

Άλλες μορφές δημοσιοποίησης

(άρθρο 103 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού)

Εκτός από τη δημοσιοποίηση που προβλέπεται στα άρθρα 123 και 124, οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων μπορούν να αποτελέσουν το αντικείμενο κάθε άλλης μορφής δημοσιοποίησης, κυρίως ηλεκτρονικής. Η δημοσιοποίηση αυτή παραπέμπει, στην προκήρυξη/ανακοίνωση που έχει δημοσιευτεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* αν η προκήρυξη/ανακοίνωση έχει δημοσιευτεί και δεν μπορεί να προηγείται της δημοσίευσης της εν λόγω προκήρυξης/ανακοίνωσης, η οποία είναι η μόνη αυθεντική.

Η δημοσιοποίηση αυτή δεν μπορεί να δημιουργεί διακρίσεις μεταξύ υποψηφίων ή προσφερόντων, ούτε να περιέχει πληροφορίες άλλες από εκείνες που περιλαμβάνονται στην προκήρυξη του διαγωνισμού, αν η προκήρυξη έχει δημοσιευτεί.

Τμήμα 3

Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων

Άρθρο 128

Ελάχιστος αριθμός υποψηφίων και ρυθμίσεις προς διαπραγμάτευση

(άρθρο 104 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Στις περιπτώσεις κλειστής διαδικασίας και στις διαδικασίες που αναφέρονται στο άρθρο 136 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) και στο άρθρο 136α, ο ελάχιστος αριθμός υποψηφίων είναι πέντε.

2. Στις περιπτώσεις διαδικασίας με διαπραγμάτευση ανταγωνιστικού χαρακτήρα, ανταγωνιστικού διαλόγου, σύμπραξης καινοτομίας, διερεύνησης της τοπικής αγοράς βάσει του άρθρου 134 παράγραφος 1 στοιχείο ζ) και της διαδικασίας με διαπραγμάτευση για συμβάσεις χαμηλής αξίας βάσει του άρθρου 137 παράγραφος 1, ο ελάχιστος αριθμός υποψηφίων είναι τρεις.
3. Οι παράγραφοι 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν ισχύουν στις ακόλουθες περιπτώσεις:
 - α) στις διαδικασίες με διαπραγμάτευση για συμβάσεις πολύ χαμηλής αξίας βάσει του άρθρου 137 παράγραφος 2·
 - β) στις διαδικασίες με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση βάσει του άρθρου 134, με εξαίρεση τους διαγωνισμούς μελετών βάσει του άρθρου 134 παράγραφος 1 στοιχείο δ) και τη διερεύνηση της τοπικής αγοράς βάσει του άρθρου 134 παράγραφος 1 στοιχείο ζ).
4. Όταν ο αριθμός των υποψηφίων που ικανοποιούν τα κριτήρια επιλογής είναι μικρότερος του ελάχιστου αριθμού που προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να συνεχίσει τη διαδικασία, προσκαλώντας τους υποψήφιους που διαθέτουν τις απαιτούμενες ικανότητες. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να μην συμπεριλάβει άλλους οικονομικούς παράγοντες οι οποίοι δεν υπέβαλαν εξαρχής αίτηση συμμετοχής ή τους οποίους δεν είχε εξαρχής προσκαλέσει.
5. Κατά τη διάρκεια διαπραγμάτευσης, η αναθέτουσα αρχή φροντίζει για την ίση μεταχείριση όλων των προσφερόντων.

Η διαπραγμάτευση μπορεί να λάβει χώρα σε διαδοχικά στάδια, ώστε να μειώνεται ο αριθμός των προς διαπραγμάτευση προσφορών με την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης που αναφέρονται στα έγγραφα της σύμβασης. Η αναθέτουσα αρχή αναφέρει στα έγγραφα της σύμβασης αν θα κάνει χρήση αυτής της επιλογής.

6. Όσον αφορά τις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 134 παράγραφος 1 στοιχεία δ) και ζ) και στα άρθρα 136α και 137, η αναθέτουσα αρχή καλεί τουλάχιστον όλους τους οικονομικούς παράγοντες που έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον μετά την εκ των προτέρων δημοσιότητα που προβλέπεται στο άρθρο 124 παράγραφος 1 ή τη διερεύνηση της τοπικής αγοράς ή τον διαγωνισμό μελετών.

Άρθρο 129

Σύμπραξη καινοτομίας

(άρθρο 104 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Η σύμπραξη καινοτομίας στοχεύει στην ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών ή έργων και στην επακόλουθη αγορά των έργων, των προμηθειών ή των υπηρεσιών που προκύπτουν, υπό την προϋπόθεση ότι ανταποκρίνονται στα συμφωνημένα μεταξύ των αναθετουσών αρχών και των εταίρων επίπεδα επιδόσεων και μεγίστου κόστους.

Η σύμπραξη καινοτομίας είναι δομημένη σε διαδοχικές φάσεις σύμφωνα με τα διαδοχικά βήματα της διαδικασίας έρευνας και καινοτομίας, που μπορεί να περιλαμβάνουν την ολοκλήρωση των έργων, την παρασκευή των προϊόντων ή την παροχή των υπηρεσιών. Η σύμπραξη καινοτομίας ορίζει ενδιάμεσους στόχους που πρέπει να επιτευχθούν από τους εταίρους.

Με βάση τους ανωτέρω ενδιάμεσους στόχους, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποφασίσει μετά από κάθε φάση να λύσει τη σύμπραξη καινοτομίας ή, σε περίπτωση σύμπραξης καινοτομίας με περισσότερους εταίρους, να περιορίσει τον αριθμό των εταίρων καταγγέλλοντας επιμέρους συμβάσεις, εφόσον η αναθέτουσα αρχή έχει αναφέρει στα έγγραφα της σύμβασης τις δυνατότητες αυτές και τους όρους χρήσης τους.

2. Πριν από τη δρομολόγηση σύμπραξης καινοτομίας, η αναθέτουσα αρχή διεξάγει διαβουλεύσεις με φορείς της αγοράς, όπως προβλέπεται στο άρθρο 137α, προκειμένου να εξακριβώσει ότι το έργο, η προμήθεια ή η υπηρεσία δεν υφίσταται στην αγορά ούτε αποτελούν αντικείμενο αναπτυξιακής δραστηριότητας με προσανατολισμό την αγορά.

Πρέπει να τηρούνται οι ρυθμίσεις που αφορούν τη διαπραγμάτευση που προβλέπεται στο άρθρο 104 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού, καθώς και στο άρθρο 128 παράγραφος 5 του παρόντος κανονισμού.

Η αναθέτουσα αρχή προσδιορίζει στα έγγραφα της σύμβασης τις ανάγκες καινοτόμων έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών οι οποίες δεν μπορούν να ικανοποιηθούν με την αγορά έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών που διατίθενται ήδη στην αγορά. Αναφέρει επίσης τα στοιχεία της περιγραφής αυτής που ορίζουν τις ελάχιστες απαιτήσεις. Οι παρεχόμενες πληροφορίες είναι επαρκώς ακριβείς ώστε οι οικονομικοί παράγοντες να μπορούν να αντιλαμβάνονται τη φύση και το αντικείμενο της απαιτούμενης λύσης και να αποφασίζουν αν θα υποβάλουν αίτηση συμμετοχής στη διαδικασία.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποφασίσει να συγκροτήσει τη σύμπραξη καινοτομίας με έναν ή περισσότερους εταίρους που εκτελούν χωριστές δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης.

Οι συμβάσεις ανατίθενται αποκλειστικά με κριτήριο την καλύτερη αναλογία τιμής-ποιότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 110 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού.

3. Στα έγγραφα της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή ορίζει τις ρυθμίσεις που εφαρμόζονται για τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας.

Στο πλαίσιο της σύμπραξης καινοτομίας, η αναθέτουσα αρχή δεν αποκαλύπτει στους υπόλοιπους εταίρους λύσεις που προτείνονται ή άλλες εμπιστευτικές πληροφορίες που διαβιβάζονται από εταίρο, χωρίς τη συναίνεσή του.

Η αναθέτουσα αρχή εξασφαλίζει ότι η δομή της σύμπραξης και ιδίως η διάρκεια και η αξία των διαφόρων φάσεων ανταποκρίνονται στον βαθμό καινοτομίας της προτεινόμενης λύσης και στη σειρά των δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας που απαιτούνται για την ανάπτυξη μιας καινοτόμου λύσης που δεν διατίθεται ακόμη στην αγορά. Η εκτιμώμενη αξία έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών δεν είναι δυσανάλογη σε σχέση με την επένδυση που απαιτείται για την ανάπτυξή τους.

Άρθρο 130

Διαγωνισμοί μελετών

(άρθρο 104 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Οι διαγωνισμοί μελετών υπόκεινται στους κανόνες δημοσιοποίησης που ορίζονται στο άρθρο 123 και μπορεί να περιλαμβάνουν την απονομή βραβείων.

Αν για έναν διαγωνισμό μελετών προβλέπεται περιορισμός του αριθμού των υποψηφίων, η αναθέτουσα αρχή θεσπίζει σαφή και χωρίς διακρίσεις κριτήρια επιλογής.

Ο αριθμός των υποψηφίων που καλούνται να συμμετάσχουν πρέπει να είναι επαρκής για την εξασφάλιση πραγματικού ανταγωνισμού.

2. Η κριτική επιτροπή διορίζεται από τον αρμόδιο διατάκτη. Απαρτίζεται αποκλειστικά από φυσικά πρόσωπα ανεξάρτητα από τους υποψηφίους στον διαγωνισμό. Όταν απαιτείται από τους υποψηφίους σε διαγωνισμό να διαθέτουν συγκεκριμένο επαγγελματικό προσόν, τουλάχιστον το ένα τρίτο των μελών της κριτικής επιτροπής πρέπει να διαθέτει το ίδιο ή ισοδύναμο προσόν.

Η κριτική επιτροπή διαθέτει ανεξαρτησία γνώμης. Οι γνώμες της διατυπώνονται για τα έργα που υποβάλλονται ανώνυμα από τους υποψηφίους και με αποκλειστικό γνώμονα τα κριτήρια που αναφέρονται στην προκήρυξη του διαγωνισμού.

3. Η κριτική επιτροπή καταχωρίζει σε πρακτικό, που υπογράφεται από τα μέλη της, τις προτάσεις της, οι οποίες βασίζονται στην αξία κάθε έργου, καθώς και την κατάταξη του έργου αυτού και τις παρατηρήσεις της.

Οι υποψήφιοι παραμένουν ανώνυμοι μέχρις ότου η κριτική επιτροπή διατυπώσει τη γνώμη της.

Οι υποψήφιοι είναι δυνατόν να κληθούν από την κριτική επιτροπή να απαντήσουν στα ερωτήματα που έχουν εγγραφεί στα πρακτικά με σκοπό την αποσαφήνιση ενός έργου. Συντάσσονται πλήρη πρακτικά των αντίστοιχων στιχομυθιών.

4. Στη συνέχεια, η αναθέτουσα αρχή λαμβάνει απόφαση ανάθεσης, στην οποία προσδιορίζονται το όνομα και η διεύθυνση του προκρίθεντος υποψηφίου, καθώς και οι λόγοι της επιλογής της, με γνώμονα τα κριτήρια που έχουν ήδη γνωστοποιηθεί μέσω της προκήρυξης του διαγωνισμού, ιδίως όταν η επιλογή της αποκλίνει από τις προτάσεις που έχουν διατυπωθεί στη γνώμη της κριτικής επιτροπής.

Άρθρο 131

Δυναμικό σύστημα αγορών

(άρθρο 104 παράγραφος 6 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Το δυναμικό σύστημα αγορών είναι μια εξ ολοκλήρου ηλεκτρονική διαδικασία για τις αγορές τρέχουσας χρήσης που είναι ανοικτή καθ' όλη τη διάρκεια της σε όλους τους οικονομικούς παράγοντες που πληρούν τα κριτήρια επιλογής. Μπορεί να χωριστεί σε κατηγορίες έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών που ορίζονται αντικειμενικά με βάση τα χαρακτηριστικά της δημόσιας σύμβασης που πρέπει να εκτελεστεί στο πλαίσιο της εκάστοτε κατηγορίας. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να καθορίζονται κριτήρια επιλογής για κάθε κατηγορία.

2. Η αναθέτουσα αρχή προσδιορίζει στα έγγραφα της σύμβασης τη φύση και την εκτιμώμενη ποσότητα των προβλεπόμενων αγορών, καθώς και όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που αφορούν το σύστημα αγορών, τον χρησιμοποιούμενο ηλεκτρονικό εξοπλισμό και τις τεχνικές ρυθμίσεις και προδιαγραφές της σύνδεσης.

3. Η αναθέτουσα αρχή παρέχει σε κάθε οικονομικό παράγοντα, καθ' όλη την περίοδο ισχύος του δυναμικού συστήματος αγορών, τη δυνατότητα να ζητήσει να συμμετάσχει στο σύστημα. Ολοκληρώνει την αξιολόγηση των αιτήσεων αυτών εντός 10 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή τους. Σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί σε 15 εργάσιμες ημέρες. Ωστόσο, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να παρατείνει την περίοδο αξιολόγησης εφόσον, εν τω μεταξύ, δεν έχει προκηρυχθεί άλλη πρόσκληση υποβολής προσφορών.

Η αναθέτουσα αρχή ενημερώνει τον υποψήφιο, το συντομότερο δυνατό, αν έχει γίνει δεκτός στο δυναμικό σύστημα αγορών ή όχι.

4. Η αναθέτουσα αρχή καλεί όλους τους υποψηφίους που έγιναν δεκτοί στο σύστημα στο πλαίσιο της αντίστοιχης κατηγορίας να υποβάλουν προσφορά εντός εύλογης προθεσμίας. Η αναθέτουσα αρχή αναθέτει τη σύμβαση στον προσφέροντα που έχει υποβάλει την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των κριτηρίων ανάθεσης που προσδιορίζονται στην προκήρυξη του διαγωνισμού. Τα κριτήρια αυτά μπορούν, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, να προσδιορίζονται με μεγαλύτερη ακρίβεια στην πρόσκληση υποβολής προσφορών.

5. Η αναθέτουσα αρχή αναφέρει στην προκήρυξη του διαγωνισμού την περίοδο ισχύος του δυναμικού συστήματος αγορών.

Η διάρκεια ενός δυναμικού συστήματος αγορών δεν μπορεί να υπερβαίνει την τετραετία, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις δεόντως αιτιολογημένες.

Η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί να προσφύγει σε ένα τέτοιο σύστημα με σκοπό να εμποδίσει, να περιορίσει ή να νοθεύσει τον ανταγωνισμό.

Άρθρο 132

Ανταγωνιστικός διάλογος

(άρθρο 104 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Η αναθέτουσα αρχή προσδιορίζει τις ανάγκες και τις απαιτήσεις της, τα κριτήρια ανάθεσης και ένα ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στο περιγραφικό έγγραφο.

Αναθέτει τη σύμβαση στην προσφορά με την καλύτερη αναλογία τιμής-ποιότητας.

2. Η αναθέτουσα αρχή προβαίνει σε διάλογο με τους υποψηφίους που πληρούν τα κριτήρια επιλογής, με σκοπό τον εντοπισμό και τον προσδιορισμό των μέσων που θα εκπληρώσουν με τον καλύτερο τρόπο τις ανάγκες της. Κατά τη διάρκεια αυτού του διαλόγου, μπορεί να συζητηθεί όλες τις πτυχές της διαδικασίας σύναψης σύμβασης με τους επιλεγέντες υποψηφίους, αλλά δεν μπορεί να αλλάξει τις ανάγκες και τις απαιτήσεις της ούτε και τα κριτήρια ανάθεσης όπως προβλέπονται στην παράγραφο 1.

Κατά τη διάρκεια του διαλόγου, η αναθέτουσα αρχή εξασφαλίζει την ίση μεταχείριση όλων των προσφερόντων και δεν αποκαλύπτει τις προτεινόμενες λύσεις ή άλλες εμπιστευτικές πληροφορίες που έχουν διαβιβαστεί από προσφέροντα, χωρίς τη συναίνεσή του ως προς την άρση του εμπιστευτικού τους χαρακτήρα.

Ο ανταγωνιστικός διάλογος μπορεί να διεξαχθεί σε διαδοχικά στάδια, έτσι ώστε να μειώνεται ο αριθμός των προς συζήτηση λύσεων μέσω της εφαρμογής των κριτηρίων ανάθεσης που έχουν ανακοινωθεί, εφόσον η δυνατότητα αυτή προβλέπεται στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στο περιγραφικό έγγραφο.

3. Η αναθέτουσα αρχή συνεχίζει τον διάλογο έως ότου μπορέσει να προσδιορίσει τη λύση ή τις λύσεις οι οποίες μπορούν να ανταποκριθούν στις ανάγκες της.

Αφού ενημερώσει τους λοιπούς συμμετέχοντες ότι ο διάλογος έχει ολοκληρωθεί, η αναθέτουσα αρχή καλεί όλους τους συμμετέχοντες να υποβάλουν την τελική προσφορά τους βάσει της λύσης ή των λύσεων που παρουσιάστηκαν και εξειδικεύτηκαν κατά τη διάρκεια του διαλόγου. Οι προσφορές αυτές περιλαμβάνουν όλα τα απαιτούμενα και απαραίτητα στοιχεία για την υλοποίηση του έργου.

Κατόπιν αιτήματος της αναθέτουσας αρχής, οι ως άνω τελικές προσφορές μπορούν να αποσαφηνιστούν, να εξειδικευτούν και να βελτιστοποιηθούν υπό την προϋπόθεση ότι αυτό δεν συνεπάγεται ουσιαστικές αλλαγές στην προσφορά ή στα έγγραφα της σύμβασης.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να διαπραγματευτεί με τον υποψήφιο που υπέβαλε την προσφορά με την καλύτερη αναλογία τιμής-ποιότητας για την επιβεβαίωση των δεσμεύσεων που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο της προσφοράς, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό δεν συνεπάγεται μεταβολή των θεμελιωδών στοιχείων της προσφοράς και δεν ενέχει κίνδυνο στρέβλωσης του ανταγωνισμού ή δημιουργίας διακρίσεων.

4. Η αναθέτουσα αρχή δύναται να προβλέψει την καταβολή πληρωμών προς τους επιλεγέντες υποψηφίους που συμμετέχουν στο διάλογο.

Άρθρο 133

Διοργανικές διαδικασίες

(άρθρο 104α παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού)

Στην περίπτωση διοργανικής διαδικασίας, μία αναθέτουσα αρχή διαχειρίζεται τη διαδικασία και την επακόλουθη άμεση σύμβαση ή σύμβαση-πλαίσιο, ενεργώντας τόσο για ίδιο λογαριασμό όσο και για λογαριασμό των λοιπών αναθετουσών αρχών.

Στην προκήρυξη του διαγωνισμού προσδιορίζονται οι αναθέτουσες αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 104α παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού οι οποίες εμπλέκονται στη διαδικασία σύναψης συμβάσεων, το θεσμικό όργανο που είναι υπεύθυνο για τη διαδικασία και το συνολικό ποσό των συμβάσεων για όλες τις αναθέτουσες αρχές.

Άρθρο 134

Χρήση της διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού

(άρθρο 104 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Όταν η αναθέτουσα αρχή χρησιμοποιεί τη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς να έχει προηγηθεί δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, ενεργεί σύμφωνα με τις ρυθμίσεις για τη διαπραγμάτευση που προβλέπονται στο άρθρο 104 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού, καθώς και στο άρθρο 128 παράγραφος 5 του παρόντος κανονισμού.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να χρησιμοποιήσει τη διαδικασία με διαπραγμάτευση ανεξάρτητα από την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν, στο πλαίσιο κλειστής ή ανοικτής διαδικασίας, δεν έχει υποβληθεί καμία προσφορά ή καμία κατάλληλη προσφορά ή ακόμη καμία αίτηση συμμετοχής ή καμία κατάλληλη αίτηση συμμετοχής σύμφωνα με την παράγραφο 2, μετά την ολοκλήρωσή της, υπό την προϋπόθεση ότι τα πρωτότυπα έγγραφα της σύμβασης δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιαστικά·

- β) όταν τα έργα, οι προμήθειες ή οι υπηρεσίες μπορούν να παρασχεθούν αποκλειστικά από έναν μόνο οικονομικό παράγοντα, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην παράγραφο 3 και για οποιονδήποτε από τους ακόλουθους λόγους:
- i) ο στόχος της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης είναι η δημιουργία ή απόκτηση μοναδικού έργου τέχνης ή καλλιτεχνικής εκδήλωσης,
 - ii) δεν υφίσταται ανταγωνισμός για τεχνικούς λόγους,
 - iii) πρέπει να εξασφαλίζεται η προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας·
- γ) όταν στο μέτρο που είναι απολύτως αναγκαίο, για λόγους κατεπείγουσας ανάγκης που οφείλεται σε απρόβλεπτα γεγονότα, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που ορίζονται στα άρθρα 152, 154 και 275 και όταν οι περιστάσεις που δικαιολογούν αυτή την κατεπείγουσα ανάγκη δεν μπορούν να καταλογιστούν στην αναθέτουσα αρχή·
- δ) όταν μια σύμβαση υπηρεσιών έπεται διαγωνισμού μελετών και πρέπει να ανατεθεί στον νικητή ή σε έναν από τους νικητές. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, στις διαπραγματεύσεις πρέπει να προσκληθούν να συμμετάσχουν όλοι οι νικητές του διαγωνισμού·
- ε) για νέες υπηρεσίες ή έργα που συνίστανται στην επανάληψη παρόμοιων υπηρεσιών ή έργων που έχουν ανατεθεί στον οικονομικό παράγοντα στον οποίο η ίδια αναθέτουσα αρχή ανέθεσε την αρχική σύμβαση, υπό τον όρο ότι αυτές οι υπηρεσίες ή τα έργα είναι σύμφωνα με το βασικό έργο για το οποίο ανατέθηκε η αρχική σύμβαση μετά τη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, υπό τους όρους της παραγράφου 4·
- στ) για τις συμβάσεις προμηθειών:
- i) για συμπληρωματικές παραδόσεις με σκοπό είτε τη μερική ανανέωση προμηθειών ή εγκαταστάσεων είτε την επέκταση υφιστάμενων προμηθειών ή εγκαταστάσεων, εφόσον η αλλαγή προμηθευτή θα υποχρέωνε την αναθέτουσα αρχή να αποκτήσει προμήθειες με διαφορετικά τεχνικά χαρακτηριστικά τα οποία θα προκαλούσαν ασυμβατότητα ή δυσανάλογες τεχνικές δυσχέρειες κατά τη χρήση ή τη συντήρηση. Όταν τα θεσμικά όργανα αναθέτουν συμβάσεις για ίδιο λογαριασμό, η διάρκεια των συμβάσεων αυτών δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία έτη,
 - ii) όταν τα προϊόντα κατασκευάζονται αποκλειστικά για σκοπούς έρευνας, πειραματισμού, μελέτης ή ανάπτυξης. Ωστόσο, οι συμβάσεις αυτές δεν περιλαμβάνουν την παραγωγή ποσοτήτων ικανών να εξασφαλίζουν την εμπορική βιωσιμότητα ή την απόσβεση των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης,
 - iii) για προμήθειες που είναι εισηγμένες και αγοράζονται σε χρηματιστήριο εμπορευμάτων,
 - iv) για την αγορά προμηθειών, υπό ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, είτε από οικονομικό παράγοντα που παύει οριστικά τις εμπορικές του δραστηριότητες είτε από τους εκκαθαριστές διαδικασίας αφερεγγυότητας, δικαστικού συμβιβασμού ή ανάλογης διαδικασίας βάσει του εθνικού δικαίου·
- ζ) για τις συμβάσεις ακινήτων, αφού προηγηθεί διερεύνηση της τοπικής αγοράς·
- η) για τις συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο:
- i) τη νομική εκπροσώπηση από δικηγόρο κατά την έννοια του άρθρου 1 της οδηγίας 77/249/ΕΟΚ ⁽³⁾* του Συμβουλίου σε διαδικασίες διατησίας ή συμβιβασμού ή σε δικαστικές διαδικασίες,
 - ii) τις νομικές συμβουλές που παρέχονται κατά την προετοιμασία των διαδικασιών που αναφέρονται ανωτέρω ή αν υπάρχει απτή ένδειξη και μεγάλη πιθανότητα το ζήτημα που αφορούν οι συμβουλές να αποτελέσει αντικείμενο τέτοιων διαδικασιών, υπό την προϋπόθεση ότι οι συμβουλές παρέχονται από δικηγόρο, κατά την έννοια του άρθρου 1 της οδηγίας 77/249/ΕΟΚ,
 - iii) τις υπηρεσίες διατησίας και συμβιβασμού,
 - iv) τις υπηρεσίες πιστοποίησης και εξακρίβωσης της γνησιότητας εγγράφων που πρέπει να παρέχονται από συμβολαιογράφους·

- θ) για τις συμβάσεις που έχουν χαρακτηριστεί απόρρητες ή για τις συμβάσεις των οποίων η εκτέλεση πρέπει να συνοδεύεται από ειδικά μέτρα ασφαλείας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διοικητικές διατάξεις, ή όταν τούτο επιβάλλεται για την προστασία των ουσιωδών συμφερόντων της Ένωσης, υπό την προϋπόθεση ότι τα σχετικά ουσιώδη συμφέροντα δεν μπορούν να διασφαλιστούν με άλλα μέτρα. Τα μέτρα αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν απαιτήσεις για την προστασία του εμπιστευτικού χαρακτήρα των πληροφοριών τις οποίες η αναθέτουσα αρχή παρέχει κατά τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων·
- ι) για χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες σχετικές με την έκδοση, την αγορά, την πώληση ή τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων, κατά την έννοια της οδηγίας 2004/39/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), υπηρεσίες κεντρικών τραπεζών και συναλλαγές με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας·
- ια) δάνεια, είτε συνδέονται είτε όχι με την έκδοση, την πώληση, την αγορά ή τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων·
- ιβ) για την αγορά δημόσιων δικτύων επικοινωνιών και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών κατά την έννοια της οδηγίας 2002/21/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (†)*·
- ιγ) υπηρεσίες που παρέχονται από διεθνή οργανισμό όταν ο οργανισμός αυτός δεν μπορεί να συμμετάσχει σε ανταγωνιστικές διαδικασίες σύμφωνα με το καταστατικό ή την πράξη σύστασή του.
2. Μια προσφορά θεωρείται ακατάλληλη όταν δεν έχει σχέση με το αντικείμενο της σύμβασης και μια αίτηση συμμετοχής θεωρείται ακατάλληλη αν ο οικονομικός παράγοντας βρίσκεται σε κατάσταση αποκλεισμού σύμφωνα με το άρθρο 106 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού ή δεν πληροί τα κριτήρια επιλογής.
3. Οι εξαιρέσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) σημεία ii) και iii) εφαρμόζονται μόνο όταν δεν υπάρχει εύλογη εναλλακτική λύση ή υποκατάστατο και όταν η απουσία ανταγωνισμού δεν είναι αποτέλεσμα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων κατά τον καθορισμό της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης.

4. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο στοιχείο ε) της παραγράφου 1, στο βασικό έργο επισημαίνεται το εύρος πιθανών νέων υπηρεσιών ή έργων και οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες θα ανατεθούν. Μόλις το βασικό έργο προκηρυχθεί σε διαγωνισμό, επισημαίνεται η ενδεχόμενη χρήση της διαδικασίας με διαπραγμάτευση και το συνολικό προβλεπόμενο ποσό για τις επακόλουθες υπηρεσίες ή έργα λαμβάνεται υπόψη για την εφαρμογή των κατώτατων ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 118 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού ή στο άρθρο 265 παράγραφος 1 στοιχείο α), το άρθρο 267 παράγραφος 1 στοιχείο α) και το άρθρο 269 παράγραφος 1 στοιχείο α) του παρόντος κανονισμού στον τομέα των εξωτερικών δράσεων. Όταν τα θεσμικά όργανα αναθέτουν συμβάσεις για ίδιο λογαριασμό, η διαδικασία αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο κατά την εκτέλεση της αρχικής σύμβασης και το αργότερο εντός των τριών ετών που έπονται της υπογραφής της.

Άρθρο 135

Χρήση της διαδικασίας με διαπραγμάτευση ανταγωνιστικού χαρακτήρα ή του ανταγωνιστικού διαλόγου

(άρθρο 104 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Όταν η αναθέτουσα αρχή χρησιμοποιεί τη διαδικασία με διαπραγμάτευση ανταγωνιστικού χαρακτήρα ή τον ανταγωνιστικό διάλογο, ενεργεί σύμφωνα με τις ρυθμίσεις για τη διαπραγμάτευση που προβλέπονται στο άρθρο 104 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού, καθώς και στο άρθρο 128 παράγραφος 5 του παρόντος κανονισμού. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να χρησιμοποιήσει τις διαδικασίες αυτές ανεξάρτητα από την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) όταν έχουν υποβληθεί μόνο παράτυπες ή απαράδεκτες προσφορές όπως ορίζονται στις παραγράφους 2 και 3 στο πλαίσιο κλειστής ή ανοικτής διαδικασίας, μετά την ολοκλήρωσή της, υπό την προϋπόθεση ότι τα πρωτότυπα έγγραφα της σύμβασης δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιαστικά. Η δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού μπορεί να αρθεί, υπό τους όρους που καθορίζονται στην παράγραφο 4·
- β) όσον αφορά έργα, προμήθειες ή υπηρεσίες που πληρούν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα κριτήρια:
- i) όταν οι ανάγκες της αναθέτουσας αρχής δεν είναι δυνατόν να ικανοποιηθούν χωρίς προσαρμογή άμεσα διαθέσιμης λύσης,
- ii) όταν τα έργα, οι προμήθειες ή οι υπηρεσίες περιλαμβάνουν σχεδιασμό ή καινοτόμες λύσεις,

- iii) όταν η σύμβαση δεν είναι δυνατόν να ανατεθεί χωρίς προηγούμενες διαπραγματεύσεις λόγω ειδικών περιστάσεων που σχετίζονται με τη φύση, την πολυπλοκότητα ή τη νομική ή χρηματοοικονομική οργάνωσή της ή λόγω των κινδύνων που συνδέονται με το αντικείμενό της,
- iv) όταν οι τεχνικές προδιαγραφές δεν είναι δυνατόν να καθοριστούν με επαρκή ακρίβεια από την αναθέτουσα αρχή με αναφορά σε πρότυπο, όπως προβλέπεται στο άρθρο 139 παράγραφος 3·
- γ) όσον αφορά συμβάσεις παραχώρησης,
- δ) όσον αφορά τις συμβάσεις υπηρεσιών που αναφέρονται στο παράρτημα XIV της οδηγίας 2014/24/ΕΕ·
- ε) όσον αφορά υπηρεσίες έρευνας και ανάπτυξης πέραν εκείνων που καλύπτονται από κωδικούς CPV 73000000-2 έως 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 και 73430000-5 εκτός εάν τα κέρδη ανήκουν αποκλειστικά στην αναθέτουσα αρχή για ίδια χρήση κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων της ή εκτός εάν η παρεχόμενη υπηρεσία αμείβεται εξ ολοκλήρου από την αναθέτουσα αρχή·
- στ) όσον αφορά συμβάσεις υπηρεσιών με σκοπό την αγορά, ανάπτυξη, παραγωγή ή συμπαραγωγή υλικού προγραμμάτων που προορίζεται για υπηρεσίες οπτικοακουστικών ή ραδιοφωνικών μέσων όπως ορίζεται στην οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (6)* ή συμβάσεις για τον χρόνο μετάδοσης ή την παροχή προγράμματος.
2. Μια προσφορά θεωρείται παράτυπη σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:
- α) όταν η προσφορά δεν ανταποκρίνεται στις ελάχιστες απαιτήσεις που καθορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης·
- β) όταν δεν ανταποκρίνεται στους κανόνες κατάθεσης που προβλέπονται στο άρθρο 111 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού·
- γ) όταν ο προσφέρων έχει απορριφθεί βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 1 στοιχεία β) ή γ) του δημοσιονομικού κανονισμού·
- δ) όταν η αναθέτουσα αρχή έχει δηλώσει ότι η προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή.
3. Μια προσφορά θεωρείται απαράδεκτη σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:
- α) όταν η τιμή της προσφοράς υπερβαίνει τον μέγιστο προϋπολογισμό της αναθέτουσας αρχής, όπως καθορίστηκε και τεκμηριώθηκε πριν από την έναρξη της διαδικασίας σύναψης συμβάσεων·
- β) όταν η προσφορά δεν πληροί τα ελάχιστα επίπεδα ποιότητας για την ικανοποίηση των κριτηρίων ανάθεσης.
4. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο α), η αναθέτουσα αρχή δεν υποχρεούται να δημοσιεύσει προκήρυξη διαγωνισμού αν στη διαδικασία με διαπραγμάτευση ανταγωνιστικού χαρακτήρα συμπεριλάβει όλους τους προσφέροντες που πληρούν τα κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής, εκτός από εκείνους οι οποίοι έχουν υποβάλει προσφορά που θεωρήθηκε ασυνήθιστα χαμηλή.

Άρθρο 136

Διαδικασία μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος

(άρθρο 104 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Για συμβάσεις αξίας χαμηλότερης των κατωτάτων ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 118 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού ή στο άρθρο 265 παράγραφος 1 στοιχείο β) του παρόντος κανονισμού και με την επιφύλαξη των άρθρων 134 και 135 του παρόντος κανονισμού, η αναθέτουσα αρχή δύναται να προβεί σε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για έναν από τους ακόλουθους δύο σκοπούς:

- α) για την προεπιλογή των υποψηφίων που θα προσκληθούν να υποβάλουν προσφορά σε μελλοντικές κλειστές προσκλήσεις υποβολής προσφορών·
- β) για την κατάρτιση καταλόγου πωλητών που θα κληθούν να υποβάλουν αιτήσεις συμμετοχής ή προσφορές.

2. Ο κατάλογος υποψηφίων που προκύπτει από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος ισχύει το πολύ για τέσσερα έτη από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης που αναφέρεται στο άρθρο 124 παράγραφος 1.

Ο κατάλογος πωλητών που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο μπορεί να περιλαμβάνει υποκαταλόγους.

Κάθε ενδιαφερόμενος οικονομικός παράγοντας μπορεί να εκδηλώσει ενδιαφέρον ανά πάσα στιγμή κατά την περίοδο ισχύος του καταλόγου, εξαιρουμένων των τριών τελευταίων μηνών αυτής της περιόδου.

3. Όταν πρόκειται να ανατεθεί σύμβαση, η αναθέτουσα αρχή καλεί όλους τους υποψήφιους ή τους πωλητές που έχουν εγγραφεί στο σχετικό κατάλογο ή υποκατάλογο να πράξουν ένα από τα ακόλουθα:

α) στην περίπτωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο α), να υποβάλουν προσφορά·

β) στην περίπτωση του καταλόγου που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο β), να υποβάλουν ένα από τα ακόλουθα:

i) προσφορές, καθώς και έγγραφα σχετικά με τα κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής,

ii) έγγραφα σχετικά με τα κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής και, σε ένα δεύτερο στάδιο, προσφορές για όσους πληρούν τα κριτήρια αυτά.

Άρθρο 136α

Συμβάσεις μέσης αξίας

(άρθρο 104 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού)

Σύμβαση μέσης αξίας χαμηλότερης των κατώτατων ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 118 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού μπορεί να ανατεθεί με διαδικασία με διαπραγμάτευση σύμφωνα με τις ρυθμίσεις για τη διαπραγμάτευση που προβλέπονται στο άρθρο 104 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού, καθώς και στο άρθρο 128 παράγραφος 5 του παρόντος κανονισμού. Στις διαδικασίες αυτές εφαρμόζονται το άρθρο 124 παράγραφος 1 και το άρθρο 128 παράγραφοι 1 και 4 του παρόντος κανονισμού. Μόνο οι υποψήφιοι που καλούνται ταυτόχρονα και γραπτώς από την αναθέτουσα αρχή μπορούν να υποβάλουν αρχική προσφορά.

Άρθρο 137

Συμβάσεις χαμηλής αξίας

(άρθρο 104 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Σύμβαση χαμηλής αξίας έως 60 000 ευρώ μπορεί να ανατεθεί με διαδικασία με διαπραγμάτευση σύμφωνα με τις ρυθμίσεις για τη διαπραγμάτευση που προβλέπονται στο άρθρο 104 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού, καθώς και στο άρθρο 128 παράγραφος 5 του παρόντος κανονισμού. Στις διαδικασίες αυτές εφαρμόζονται το άρθρο 124 παράγραφος 1 και το άρθρο 128 παράγραφοι 2 και 4 του παρόντος κανονισμού. Μόνο οι υποψήφιοι που καλούνται ταυτόχρονα και γραπτώς από την αναθέτουσα αρχή μπορούν να υποβάλουν αρχική προσφορά.

2. Σύμβαση πολύ χαμηλής αξίας έως 15 000 ευρώ μπορεί να ανατεθεί με διαδικασία με διαπραγμάτευση σύμφωνα με τις ρυθμίσεις για τη διαπραγμάτευση που προβλέπονται στο άρθρο 104 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού, καθώς και στο άρθρο 128 παράγραφος 5 του παρόντος κανονισμού. Στις διαδικασίες αυτές εφαρμόζεται το άρθρο 128 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού. Μόνο οι υποψήφιοι που καλούνται ταυτόχρονα και γραπτώς από την αναθέτουσα αρχή μπορούν να υποβάλουν αρχική προσφορά.

3. Οι πληρωμές ποσών έως 1 000 ευρώ σχετικά με δαπάνες είναι δυνατόν να αφορούν εξόφληση έναντι τιμολογίου, χωρίς να προηγείται αποδοχή προσφοράς.

Άρθρο 137α

Προκαταρκτική διαβούλευση της αγοράς

(άρθρο 105 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Όσον αφορά την προκαταρκτική διαβούλευση της αγοράς, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητήσει ή να δεχτεί συμβουλές ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων ή αρχών ή οικονομικών παραγόντων. Οι εν λόγω συμβουλές μπορούν να χρησιμοποιούνται για τον σχεδιασμό και τη διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης συμβάσεων, εφόσον οι εν λόγω συμβουλές δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη στρέβλωση του ανταγωνισμού και την παραβίαση των αρχών της αποφυγής των διακρίσεων και της διαφάνειας.

2. Σε περίπτωση που ένας οικονομικός παράγοντας έχει παράσχει συμβουλές στην αναθέτουσα αρχή ή έχει εμπλακεί με οποιονδήποτε τρόπο στην προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης συμβάσεων, η αναθέτουσα αρχή λαμβάνει κατάλληλα μέτρα, όπως προβλέπονται στο άρθρο 142, για να διασφαλίζει τη μη στρέβλωση του ανταγωνισμού λόγω της συμμετοχής του εν λόγω οικονομικού παράγοντα.

Άρθρο 138

Έγγραφα της σύμβασης

(άρθρο 105 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Τα έγγραφα της σύμβασης περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- α) κατά περίπτωση, την προκήρυξη του διαγωνισμού ή άλλα μέτρα δημοσιοποίησης, όπως προβλέπεται στα άρθρα 123 έως 126·
- β) την πρόσκληση υποβολής προσφορών·
- γ) τη συγγραφή υποχρεώσεων ή τα περιγραφικά έγγραφα στην περίπτωση ανταγωνιστικού διαλόγου, στα οποία περιλαμβάνονται οι τεχνικές προδιαγραφές και τα σχετικά κριτήρια·
- δ) το σχέδιο σύμβασης με βάση τη σύμβαση-πρότυπο.

Το πρώτο εδάφιο στοιχείο δ) δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις στις οποίες, λόγω εξαιρετικών και δεόντως αιτιολογημένων περιστάσεων, δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί η σύμβαση-πρότυπο.

2. Η πρόσκληση υποβολής προσφορών διευκρινίζει:

- α) τους κανόνες που διέπουν την υποβολή των προσφορών, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των όρων για τη διατήρηση του εμπιστευτικού τους χαρακτήρα έως την αποσφράγιση, την προθεσμία (ημερομηνία και ώρα) παραλαβής και τη διεύθυνση αποστολής ή παράδοσης ή τη διαδικτυακή διεύθυνση σε περίπτωση ηλεκτρονικής υποβολής·
- β) ότι η υποβολή προσφοράς συνεπάγεται αποδοχή των όρων και προϋποθέσεων που προβλέπονται στα έγγραφα της σύμβασης, καθώς και ότι η προσφορά δεσμεύει τον προσφέροντα κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της σύμβασης, εφόσον αναδειχθεί ανάδοχος·
- γ) την περίοδο κατά τη διάρκεια της οποίας η προσφορά παραμένει έγκυρη και δεν μπορεί να τροποποιηθεί από καμία άποψη·
- δ) την απαγόρευση κάθε επαφής μεταξύ αναθέτουσας αρχής και προσφέροντος κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, εκτός, κατ' εξαίρεση, υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 160, καθώς και τους ακριβείς όρους επιτόπιας επίσκεψης, εφόσον προβλέπεται τέτοια επίσκεψη·
- ε) τα δικαιολογητικά για την απόδειξη ότι τηρείται η προθεσμία παραλαβής των προσφορών·
- στ) ότι η υποβολή προσφοράς συνεπάγεται αποδοχή της παραλαβής της κοινοποίησης του αποτελέσματος της διαδικασίας με ηλεκτρονικά μέσα.

3. Η συγγραφή υποχρεώσεων διευκρινίζει:

- α) τα κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής·
- β) τα κριτήρια ανάθεσης της σύμβασης και τη σχετική τους στάθμιση ή, εφόσον η στάθμιση δεν είναι δυνατή για αντικειμενικούς λόγους, τη φθίνουσα σειρά σπουδαιότητας των κριτηρίων αυτών, η οποία ισχύει επίσης για τις εναλλακτικές προσφορές εφόσον επιτρέπονται στην προκήρυξη του διαγωνισμού·
- γ) τις τεχνικές προδιαγραφές του άρθρου 139·
- δ) αν επιτρέπονται εναλλακτικές προσφορές, τις ελάχιστες απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν·
- ε) ενημέρωση για το κατά πόσο ισχύει το πρωτόκολλο περί προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή, εφόσον συντρέχει περίπτωση, η σύμβαση της Βιέννης περί διπλωματικών ή η σύμβαση της Βιέννης επί των προξενικών σχέσεων·
- στ) τα αποδεικτικά στοιχεία πρόσβασης σε διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων όπως προβλέπεται στα άρθρα 172 και 263·
- ζ) στην περίπτωση δυναμικού συστήματος αγορών ή ηλεκτρονικών καταλόγων, τον χρησιμοποιούμενο ηλεκτρονικό εξοπλισμό και τις απαιτούμενες τεχνικές διευθετήσεις και προδιαγραφές σύνδεσης.

4. Το σχέδιο σύμβασης διευκρινίζει:
- α) την κατ' αποκοπήν αποζημίωση σε περίπτωση αθέτησης των ρητρών της σύμβασης·
 - β) τα στοιχεία που πρέπει να αναγράφονται στα τιμολόγια και στα δικαιολογητικά που τα συνοδεύουν, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 102,
 - γ) ότι, όταν τα θεσμικά όργανα αναθέτουν συμβάσεις για ίδιο λογαριασμό, το εφαρμοστέο δίκαιο στη σύμβαση είναι το δίκαιο της Ένωσης, το οποίο συμπληρώνεται, κατά περίπτωση, με το εθνικό δίκαιο ή, ενδεχομένως, για τις συμβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 121 παράγραφος 1, αποκλειστικά και μόνο το εθνικό δίκαιο·
 - δ) το αρμόδια δικαιοδοτικό όργανο για την επίλυση διαφορών·
 - ε) ότι ο ανάδοχος συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις στους τομείς του περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου που έχουν θεσπιστεί με το ενωσιακό δίκαιο, το εθνικό δίκαιο, τις συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο παράρτημα X της οδηγίας 2014/24/ΕΕ·
 - στ) αν απαιτείται μεταβίβαση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας·
 - ζ) ότι η τιμή που αναφέρεται στην προσφορά είναι σταθερή και αμετάβλητη ή προσδιορίζει τους όρους και τους μαθηματικούς τύπους βάσει των οποίων οι τιμές είναι δυνατόν να αναεωρηθούν κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της σύμβασης.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου στοιχείο ζ), αν η αναθεώρηση των τιμών καθορίζεται στη σύμβαση, η αναθέτουσα αρχή λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη:

- i) το αντικείμενο της διαδικασίας σύναψης σύμβασης και την οικονομική συγκυρία εντός της οποίας εκτελείται,
- ii) το είδος της σύμβασης, καθώς και τα καθήκοντα και τη διάρκειά της,
- iii) τα οικονομικά της συμφέροντα.

Τα στοιχεία γ) και δ) του πρώτου εδαφίου μπορεί να αρθούν για συμβάσεις που έχουν υπογραφεί σύμφωνα με το άρθρο 134 παράγραφος 1 στοιχείο ιγ).

Άρθρο 139

Τεχνικές προδιαγραφές

(άρθρο 105 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Οι τεχνικές προδιαγραφές επιτρέπουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών παραγόντων στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στο άνοιγμα των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων στον ανταγωνισμό.

Οι τεχνικές προδιαγραφές περιλαμβάνουν τα χαρακτηριστικά που απαιτούνται για έργα, προμήθειες ή υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των ελάχιστων απαιτήσεων, έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στη χρήση για την οποία προορίζονται από την αναθέτουσα αρχή.

2. Στα χαρακτηριστικά που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορεί να περιλαμβάνονται, κατά περίπτωση:
- α) οι βαθμίδες ποιότητας·
 - β) οι περιβαλλοντικές και οι κλιματικές επιδόσεις,
 - γ) όσον αφορά αγορές που προορίζονται για χρήση από φυσικά πρόσωπα, τα κριτήρια πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία ή ο σχεδιασμός για όλους τους χρήστες, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις·
 - δ) οι βαθμίδες και οι διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης·
 - ε) οι επιδόσεις ή η χρήση της προμήθειας·

- στ) η ασφάλεια και οι διαστάσεις, συμπεριλαμβανομένων, για τις προμήθειες, της εμπορικής ονομασίας και των οδηγιών χρήσης και, για όλες τις συμβάσεις, της ορολογίας, των συμβόλων, των δοκιμών και των μεθόδων δοκιμής, της συσκευασίας, της σήμανσης και της επισήμανσης, των μεθόδων και διαδικασιών παραγωγής·
- ζ) όσον αφορά συμβάσεις έργων, οι διαδικασίες διασφάλισης της ποιότητας, οι κανόνες μελέτης και κοστολόγησης, οι όροι δοκιμής, ελέγχου και παραλαβής των έργων καθώς και οι κατασκευαστικές τεχνικές και μέθοδοι κατασκευής και κάθε άλλος όρος τεχνικού χαρακτήρα που η αναθέτουσα αρχή είναι σε θέση να καθορίσει, μέσω γενικών ή ειδικών κανονιστικών διατάξεων, σχετικά με τα ολοκληρωμένα έργα, καθώς και με τα υλικά ή τα στοιχεία που αποτελούν τα έργα αυτά.
3. Οι τεχνικές προδιαγραφές πρέπει να διατυπώνονται με έναν από τους κατωτέρω τρόπους:
- α) με σειρά προτεραιότητας, με παραπομπή σε ευρωπαϊκά πρότυπα, σε ευρωπαϊκές τεχνικές αξιολογήσεις, σε κοινές τεχνικές προδιαγραφές, σε διεθνή πρότυπα, σε άλλα τεχνικά συστήματα αναφοράς που έχουν καταρτισθεί από ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης ή, ελλείψει αυτών, στα ισοδύναμα εθνικά τους. Κάθε παραπομπή συνοδεύεται από τη φράση “ή ισοδύναμο”·
- β) με όρους επιδόσεων ή λειτουργικών απαιτήσεων, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών, υπό την προϋπόθεση ότι οι παράμετροι είναι επαρκώς ακριβείς, ώστε να επιτρέπουν στους προσφέροντες να προσδιορίζουν το αντικείμενο της σύμβασης και στην αναθέτουσα αρχή να αναθέτει τη σύμβαση·
- γ) με τον συνδυασμό των δύο μεθόδων που ορίζονται στα σημεία α) και β).
4. Όταν η αναθέτουσα αρχή κάνει χρήση της επιλογής να αναφέρεται στις προδιαγραφές της παραγράφου 3 στοιχείο α), δεν απορρίπτει προσφορά με το αιτιολογικό ότι δεν συνάδει με τις εν λόγω προδιαγραφές εφόσον ο προσφέρων αποδεικνύει, με κάθε πρόσφορο μέσο, ότι η προτεινόμενη λύση ανταποκρίνεται κατά ισοδύναμο τρόπο στις απαιτήσεις που ορίζονται στις τεχνικές προδιαγραφές.
5. Όταν η αναθέτουσα αρχή κάνει χρήση της επιλογής που προβλέπεται στην παράγραφο 3 στοιχείο β) για τη διατύπωση των τεχνικών προδιαγραφών με όρους επιδόσεων ή λειτουργικών απαιτήσεων, δεν απορρίπτει προσφορά που συνάδει με εθνικό πρότυπο το οποίο ενσωματώνει ευρωπαϊκό πρότυπο, με ευρωπαϊκή τεχνική έγκριση, με κοινή τεχνική προδιαγραφή, με διεθνές πρότυπο ή με τεχνικό σύστημα αναφοράς που έχει καταρτισθεί από ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης, εφόσον οι προδιαγραφές αυτές αφορούν τις απαιτούμενες επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις τις οποίες έχει ορίσει.
- Ο προσφέρων αποδεικνύει, με κάθε πρόσφορο μέσο, ότι το έργο, η προμήθεια ή η υπηρεσία, ανταποκρίνεται στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις που έχουν οριστεί από την αναθέτουσα αρχή.
6. Όταν η αναθέτουσα αρχή έχει την πρόθεση να αγοράσει έργα, προμήθειες ή υπηρεσίες με συγκεκριμένα περιβαλλοντικά, κοινωνικά ή άλλα χαρακτηριστικά, μπορεί να απαιτήσει ειδικό σήμα ή ειδικές απαιτήσεις σήματος, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
- α) οι απαιτήσεις σήματος αφορούν μόνο τα κριτήρια που έχουν σχέση με το αντικείμενο της σύμβασης και τα οποία είναι κατάλληλα για τον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών της αγοράς,
- β) οι απαιτήσεις σήματος βασίζονται σε κριτήρια που μπορούν να επαληθευτούν με αντικειμενικό τρόπο και δεν εισάγουν διακρίσεις·
- γ) τα σήματα καθιερώνονται μέσω ανοικτής και διαφανούς διαδικασίας στην οποία έχουν δικαίωμα συμμετοχής όλοι οι σχετικοί φορείς·
- δ) τα σήματα είναι προσιτά για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη·
- ε) οι απαιτήσεις σήματος καθορίζονται από τρίτο μέρος επί του οποίου ο οικονομικός παράγοντας που υποβάλλει αίτηση για το σήμα δεν μπορεί να ασκήσει αποφασιστική επιρροή.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτήσει από τους οικονομικούς παράγοντες να προσκομίσουν, μαζί με τα έγγραφα της σύμβασης, έκθεση δοκιμών ή πιστοποιητικό ως αποδεικτικό μέσο συμμόρφωσης από οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης, διαπιστευμένο σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) ή από ισοδύναμο οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης.

7. Η αναθέτουσα αρχή αποδέχεται κάθε άλλο πρόσφορο αποδεικτικό μέσο, εκτός από αυτά που αναφέρονται στην παράγραφο 6, όπως τον τεχνικό φάκελο του κατασκευαστή, εφόσον ο οικονομικός παράγοντας δεν είχε πρόσβαση στα πιστοποιητικά ή στις εκθέσεις δοκιμών, ή δεν είχε τη δυνατότητα να τα αποκτήσει, ή να λάβει ειδικό σήμα εντός των σχετικών προθεσμιών για λόγους που δεν μπορούν να καταλογιστούν στον εν λόγω οικονομικό παράγοντα και υπό την προϋπόθεση ότι ο σχετικός οικονομικός παράγοντας αποδεικνύει ότι τα έργα, οι προμήθειες ή οι υπηρεσίες που πρόκειται να παρασχεθούν πληρούν τις απαιτήσεις του ειδικού σήματος ή τις ειδικές απαιτήσεις που αναφέρονται από την αναθέτουσα αρχή.

8. Εκτός εάν δικαιολογείται από το αντικείμενο της σύμβασης, οι τεχνικές προδιαγραφές δεν περιέχουν μνεία συγκεκριμένης κατασκευής ή προέλευσης ή ιδιαίτερης μεθόδου κατασκευής που να χαρακτηρίζει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που παρέχονται από συγκεκριμένο οικονομικό παράγοντα ούτε εμπορικού σήματος, διπλώματος ευρεσιτεχνίας, τύπου ή συγκεκριμένης καταγωγής ή παραγωγής που θα είχε ως αποτέλεσμα να ευνοούνται ή να αποκλείονται ορισμένα προϊόντα ή ορισμένοι οικονομικοί παράγοντες.

Η εν λόγω μνεία επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, όταν δεν είναι δυνατόν να γίνει αρκούντως λεπτομερής και κατανοητή περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης. Η εν λόγω μνεία συνοδεύεται από τη φράση "ή ισοδύναμο".

Άρθρο 141

Δήλωση σχετικά με την απουσία περίπτωσης αποκλεισμού και σχετικά αποδεικτικά στοιχεία

(άρθρα 106 και 107 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Για τους σκοπούς του άρθρου 106 παράγραφος 10 του δημοσιονομικού κανονισμού, η αναθέτουσα αρχή δέχεται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Προμήθειας (ΕΕΕΠ) που αναφέρεται στην οδηγία 2014/24/ΕΕ ή, ελλείψει αυτού, υπεύθυνη δήλωση, υπογεγραμμένη και χρονολογημένη, στην οποία δηλώνεται ότι ο οικονομικός παράγοντας δεν εμπίπτει σε καμία από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 106 παράγραφοι 1 και 4 και στο άρθρο 107 του δημοσιονομικού κανονισμού ή ότι εμπίπτει σε μία από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 106 παράγραφος 7 στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού.

Ένας οικονομικός παράγοντας μπορεί να χρησιμοποιήσει εκ νέου ένα ΕΕΕΠ το οποίο έχει ήδη χρησιμοποιηθεί σε προηγούμενη διαδικασία, εφόσον επιβεβαιώσει ότι οι πληροφορίες του εγγράφου εξακολουθούν να είναι αληθείς.

Όταν η αναθέτουσα αρχή περιορίζει τον αριθμό των υποψηφίων βάσει του άρθρου 104 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού, όλοι οι υποψήφιοι προσκομίζουν τα αποδεικτικά στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 3 αυτού του άρθρου.

Ανάλογα με την αξιολόγηση κινδύνου που πραγματοποιεί, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποφασίσει να μη ζητήσει το ΕΕΕΠ ή υπεύθυνη δήλωση για οποιαδήποτε από τα ακόλουθα:

- α) διαδικασίες για συμβάσεις πολύ χαμηλής αξίας βάσει του άρθρου 137 παράγραφος 2·
 - β) διαδικασίες για συμβάσεις στον τομέα των εξωτερικών δράσεων, αξίας χαμηλότερης των 20 000 ευρώ βάσει του άρθρου 265 παράγραφος 1, του άρθρου 267 παράγραφος 1 ή του άρθρου 269 παράγραφος 1.
2. Ο επιτυχών προσφέρων παρέχει, εντός της προθεσμίας που καθορίζεται από την αναθέτουσα αρχή και πριν από την υπογραφή της σύμβασης, τα αποδεικτικά στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 3, επιβεβαιώνοντας το ΕΕΕΠ ή την υπεύθυνη δήλωση, εφόσον πρόκειται για:
- α) συμβάσεις που ανατίθενται από τα θεσμικά όργανα για ίδιο λογαριασμό, αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των κατώτατων ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 118 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού·
 - β) συμβάσεις στον τομέα των εξωτερικών ενεργειών αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των κατώτατων ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 265 παράγραφος 1 στοιχείο α), στο άρθρο 267 παράγραφος 1 στοιχείο α) ή στο άρθρο 269 παράγραφος 1 στοιχείο α).

3. Η αναθέτουσα αρχή αποδέχεται ως επαρκή απόδειξη ότι ένας οικονομικός παράγοντας δεν εμπίπτει σε καμία από τις περιπτώσεις που περιγράφονται στο άρθρο 160 παράγραφος 1 στοιχεία α), γ), δ) ή στ) του δημοσιονομικού κανονισμού, πρόσφατο απόσπασμα ποινικού μητρώου ή, ελλείψει αυτού, ισοδύναμο έγγραφο πρόσφατα εκδοθέν από δικαστική ή διοικητική αρχή της χώρας εγκατάστασής του, από το οποίο να προκύπτει ότι ικανοποιούνται οι ως άνω απαιτήσεις.

Η αναθέτουσα αρχή αποδέχεται ως επαρκή απόδειξη ότι ένας οικονομικός παράγοντας δεν εμπίπτει στην περίπτωση που περιγράφεται στο άρθρο 106 παράγραφος 1 στοιχεία α) ή β) του δημοσιονομικού κανονισμού, πρόσφατο πιστοποιητικό εκδοθέν από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους.

Όταν το πιστοποιητικό δεν έχει εκδοθεί στην οικεία χώρα, ο οικονομικός παράγοντας μπορεί να υποβάλει ένορκη δήλωση ενώπιον δικαστικής αρχής ή συμβολαιογράφου ή, ελλείψει αυτής, επίσημη δήλωση ενώπιον διοικητικής αρχής ή αρμόδιου επαγγελματικού φορέα στη χώρα εγκατάστασής του.

4. Η αναθέτουσα αρχή αίρει την υποχρέωση οικονομικού παράγοντα να υποβάλει τα αποδεικτικά έγγραφα της παραγράφου 3 στην περίπτωση διεθνών οργανισμών, αν μπορεί να έχει πρόσβαση σ' αυτά σε εθνική βάση δεδομένων δωρεάν ή αν τέτοια στοιχεία έχουν ήδη υποβληθεί σε αυτήν για τους σκοπούς άλλης διαδικασίας, και υπό τον όρο ότι η ημερομηνία έκδοσης των εγγράφων δεν υπερβαίνει το ένα έτος και ότι τα έγγραφα συνεχίζουν να είναι έγκυρα.

Στην περίπτωση αυτή ο οικονομικός παράγοντας δηλώνει υπευθύνως ότι τα αποδεικτικά έγγραφα έχουν υποβληθεί ήδη σε προηγούμενη διαδικασία και επιβεβαιώνει ότι η κατάστασή του δεν έχει μεταβληθεί.

Άρθρο 142

Μέτρα για την αποτροπή της στρέβλωσης του ανταγωνισμού

(άρθρο 107 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού)

Τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού περιλαμβάνουν τη γνωστοποίηση στους λοιπούς υποψηφίους και προσφέροντες των σχετικών πληροφοριών που ανταλλάχθηκαν στο πλαίσιο αυτό ή προέκυψαν από τη συμμετοχή του υποψηφίου ή του προσφέροντος στην προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης συμβάσεων και τον προσδιορισμό επαρκών προθεσμιών για την παραλαβή των προσφορών.

Ο ενδιαφερόμενος υποψήφιος ή προσφέρων απορρίπτεται από τη διαδικασία μόνο αν δεν υπάρχει άλλος τρόπος να διασφαλιστεί συμμόρφωση με την αρχή της ίσης μεταχείρισης.

Πριν από οποιονδήποτε τέτοιον αποκλεισμό, παρέχεται η ευκαιρία στους υποψηφίους ή τους προσφέροντες να αποδείξουν ότι η συμμετοχή τους στην προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης συμβάσεων δεν είναι δυνατόν να προκαλέσει στρέβλωση του ανταγωνισμού.

Άρθρο 143

Λειτουργία της βάσης δεδομένων για το σύστημα έγκαιρου εντοπισμού και αποκλεισμού

(άρθρο 108 παράγραφοι 1, 2, 3, 4 και 12 του δημοσιονομικού κανονισμού)

Για να διασφαλιστεί η λειτουργία της βάσης δεδομένων που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού, τα θεσμικά και λοιπά όργανα, οργανισμοί, υπηρεσίες και οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 108 παράγραφος 2 στοιχεία γ), δ) και ε) του δημοσιονομικού κανονισμού ορίζουν εξουσιοδοτημένα πρόσωπα.

Κατά περίπτωση, τα εν λόγω εξουσιοδοτημένα πρόσωπα παράσχουν τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού. Στα εν λόγω πρόσωπα χορηγείται πρόσβαση σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφοι 4 και 12 του δημοσιονομικού κανονισμού.

Τα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα που έχουν ήδη οριστεί από τους φορείς που αναφέρονται στο άρθρο 108 παράγραφος 2 στοιχείο δ) του δημοσιονομικού κανονισμού σύμφωνα με τους ειδικούς τομεακούς κανόνες, μπορούν να χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς του άρθρου 108 παράγραφος 12 του δημοσιονομικού κανονισμού.

Οι πληροφορίες που ζητούνται από τους φορείς που αναφέρονται στο άρθρο 108 παράγραφος 2 στοιχείο δ) του δημοσιονομικού κανονισμού διαβιβάζονται μόνο μέσω του συστήματος διαχείρισης παρατυπιών που είναι το αυτοματοποιημένο σύστημα πληροφοριών που έχει θέσει σε εφαρμογή η Επιτροπή και το οποίο χρησιμοποιείται επί του παρόντος για την αναφορά των περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας, σύμφωνα με τους ειδικούς τομεακούς κανόνες.

Για τους σκοπούς του άρθρου 108 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού, οι πληροφορίες που διαβιβάζονται μέσω αυτού του αυτοματοποιημένου συστήματος πληροφοριών καθίστανται διαθέσιμες από την Επιτροπή στη βάση δεδομένων που αναφέρεται στο άρθρο 108 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού.

Άρθρο 144

Επιτροπή

(άρθρο 108 παράγραφος 6 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Ο/Η πρόεδρος της επιτροπής διορίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Επιλέγεται μεταξύ πρώην μελών του Ελεγκτικού Συνεδρίου, του Δικαστηρίου ή πρώην υπαλλήλων με βαθμό τουλάχιστον γενικού διευθυντή σε θεσμικό όργανο της Ένωσης εκτός από την Επιτροπή. Επιλέγεται με βάση τα προσωπικά και επαγγελματικά του/της προσόντα, εκτεταμένη εμπειρία σε νομικά και οικονομικά θέματα και αποδεδειγμένη ικανότητα, ανεξαρτησία και ακεραιότητα. Η θητεία του/της είναι πενταετής και δεν είναι ανανεώσιμη. Ο/Η πρόεδρος διορίζεται ως ειδικός σύμβουλος κατά την έννοια του άρθρου 5 του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο/Η πρόεδρος της επιτροπής προεδρεύει σε όλες τις συνεδριάσεις της. Ασκει αμερόληπτα τα καθήκοντά του/της. Δεν υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ των καθηκόντων του/της ως προέδρου της επιτροπής και άλλων επισήμων καθηκόντων.

2. Δύο μόνιμα μέλη διορίζονται από την Επιτροπή. Ένα επιπλέον μέλος εκπροσωπεί την αιτούσα αναθέτουσα αρχή και ορίζεται σύμφωνα με την εσωτερική της οργάνωση.

3. Η μόνιμη γραμματεία της επιτροπής εξασφαλίζει τα ακόλουθα:

α) προετοιμάζει την ανάλυση των πληροφοριών που υποβάλλονται στην επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 8 στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού·

β) συνεργάζεται με τους οικονομικούς παράγοντες και τους άλλους διατάκτες για τους σκοπούς του άρθρου 108 παράγραφος 8 στοιχεία β), γ) και στ) του δημοσιονομικού κανονισμού·

γ) τηρεί το αρχείο των συστάσεων που εκδίδονται από την επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού και των αποφάσεων που λαμβάνονται από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με το άρθρο 106 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού·

δ) εξασφαλίζει την κεντρική δημοσίευση σύμφωνα με το άρθρο 106 παράγραφος 16 του δημοσιονομικού κανονισμού.

4. Κάθε μέλος της επιτροπής εξετάζει όλες τις υποθέσεις που έχουν υποβληθεί σύμφωνα με τους κανόνες και τις διαδικασίες που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, τον δημοσιονομικό κανονισμό και κάθε άλλο ισχύοντα κανόνα που έχει θεσπιστεί από την Επιτροπή. Πριν από τον διορισμό του/της, καθώς και κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του/της, κάθε μέλος της επιτροπής έχει την υποχρέωση να γνωστοποιεί αμέσως όλες τις πράξεις που ενδέχεται να συνιστούν σύγκρουση συμφερόντων κατά την έννοια του άρθρου 57 του δημοσιονομικού κανονισμού και του άρθρου 32 του παρόντος κανονισμού. Τα μέλη της επιτροπής απέχουν από κάθε υπόθεση στην οποία έχουν πραγματική σύγκρουση συμφερόντων.

5. Ο εσωτερικός κανονισμός της επιτροπής εγκρίνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Άρθρο 146

Κριτήρια επιλογής

(άρθρο 110 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Η αναθέτουσα αρχή υποδεικνύει στα έγγραφα της σύμβασης τα κριτήρια επιλογής, τα ελάχιστα επίπεδα ικανότητας και τα αποδεικτικά στοιχεία που χρειάζονται προκειμένου να αποδειχθεί η ικανότητα αυτή. Όλες οι απαιτήσεις έχουν σχέση και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης.

Η αναθέτουσα αρχή διευκρινίζει στα έγγραφα της σύμβασης τον τρόπο με τον οποίο οι όμιλοι οικονομικών παραγόντων πρέπει να πληρούν τα κριτήρια επιλογής με βάση την παράγραφο 6.

Όταν η σύμβαση είναι χωρισμένη σε παρτίδες, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καθορίσει ελάχιστα επίπεδα ικανότητας για κάθε παρτίδα. Επίσης, μπορεί να καθορίσει συμπληρωματικά ελάχιστα επίπεδα ικανότητας σε περίπτωση ανάθεσης διαφόρων παρτίδων στον ίδιο ανάδοχο.

2. Όσον αφορά την ικανότητα άσκησης της επαγγελματικής δραστηριότητας, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτήσει από έναν οικονομικό παράγοντα να πληροί τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) να είναι εγγεγραμμένος στο οικείο επαγγελματικό ή εμπορικό μητρώο, εκτός εάν πρόκειται για διεθνείς οργανισμούς·

β) όσον αφορά συμβάσεις υπηρεσιών, να είναι κάτοχος ειδικής άδειας που να αποδεικνύει ότι έχει το δικαίωμα να εκτελέσει τη σύμβαση στη χώρα στην οποία είναι εγκατεστημένος ή ότι είναι μέλος συγκεκριμένης επαγγελματικής οργάνωσης.

3. Κατά την παραλαβή των αιτήσεων συμμετοχής ή των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή δέχεται το ΕΕΕΠ ή, ελλείψει αυτού, υπεύθυνη δήλωση που να αναφέρει ότι ο υποψήφιος ή ο προσφέρων πληροί τα κριτήρια επιλογής.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από προσφέροντες και υποψήφιους ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας να υποβάλλουν επικαιροποιημένη δήλωση ή όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά έγγραφα, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.

Η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τους υποψήφιους ή από τον επιτυχόντα προσφέροντα να υποβάλει επικαιροποιημένα δικαιολογητικά έγγραφα, εκτός εάν τα έχει ήδη λάβει για τους σκοπούς άλλης διαδικασίας και υπό την προϋπόθεση ότι τα έγγραφα εξακολουθούν να είναι επικαιροποιημένα ή μπορεί να έχει δωρεάν πρόσβαση σ' αυτά μέσω εθνικής βάσης δεδομένων.

4. Η αναθέτουσα αρχή είναι δυνατόν, ανάλογα με την αξιολόγηση κινδύνων που πραγματοποιεί, να αποφασίσει να μη ζητήσει από τους οικονομικούς παράγοντες αποδεικτικά στοιχεία της νομικής, κανονιστικής, χρηματοδοτικής, οικονομικής, τεχνικής και επαγγελματικής τους ικανότητας στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) διαδικασίες για συμβάσεις μέσης ή χαμηλής αξίας που ανατίθενται από τα θεσμικά όργανα για ίδιο λογαριασμό, των οποίων η αξία δεν υπερβαίνει αυτή που καθορίζεται στο άρθρο 118 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού·

β) διαδικασίες για συμβάσεις που ανατίθενται στον τομέα των εξωτερικών δράσεων, των οποίων η αξία είναι χαμηλότερη των κατώτατων ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 265 παράγραφος 1 στοιχείο α), στο άρθρο 267 παράγραφος 1 στοιχείο α) ή στο άρθρο 269 παράγραφος 1 στοιχείο α).

Όταν η αναθέτουσα αρχή αποφασίσει να μη ζητήσει αποδεικτικά στοιχεία για τη νομική, κανονιστική, χρηματοδοτική, οικονομική, τεχνική και επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών παραγόντων, δεν πραγματοποιείται προχρηματοδότηση.

5. Ένας οικονομικός παράγοντας μπορεί, ενδεχομένως και για μια δεδομένη σύμβαση, να επικαλεσθεί τις ικανότητες άλλων οντοτήτων, ανεξαρτήτως της νομικής φύσης των υφιστάμενων σχέσεων μεταξύ τους. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να αποδεικνύει στην αναθέτουσα αρχή ότι θα έχει στη διάθεσή του τα αναγκαία μέσα για την εκτέλεση της σύμβασης, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των οντοτήτων αυτών για τον σκοπό αυτό.

Όσον αφορά τεχνικά και επαγγελματικά κριτήρια, ένας οικονομικός παράγοντας μπορεί να στηριχθεί μόνο στις ικανότητες άλλων οντοτήτων εφόσον οι τελευταίες θα εκτελέσουν τα έργα ή τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι εν λόγω ικανότητες.

Όταν οικονομικός παράγοντας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων οντοτήτων όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με την οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητήσει από τον οικονομικό παράγοντα και από τις οντότητες αυτές να είναι από κοινού υπεύθυνοι για την εκτέλεση της σύμβασης.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητήσει πληροφορίες από τον προσφέροντα σχετικά με το μέρος της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει υπεργολαβικά, καθώς και σχετικά με την ταυτότητα των ενδεχόμενων υπεργολάβων.

Για τα έργα ή τις υπηρεσίες που παρέχονται σε εγκαταστάσεις υπό την άμεση εποπτεία της αναθέτουσας αρχής, η εν λόγω αρχή απαιτεί από τον ανάδοχο να δηλώσει τα ονόματα, τα στοιχεία επικοινωνίας και τους εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους των υπεργολάβων που συμμετέχουν στην εκτέλεση της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένης κάθε τυχόν αλλαγής υπεργολάβου.

6. Η αναθέτουσα αρχή εξασφαλίζει κατά πόσον οι οντότητες στις ικανότητες των οποίων ο οικονομικός παράγοντας προτιμάται να στηριχθεί και οι προβλεπόμενοι υπεργολάβοι, όταν το σύστημα υπεργολαβίας αντιπροσωπεύει σημαντικό μέρος της σύμβασης, πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής.

Η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τον οικονομικό παράγοντα να αντικαταστήσει οντότητα ή υπεργολάβο που δεν πληροί σχετικό κριτήριο επιλογής.

7. Στην περίπτωση συμβάσεων έργων, συμβάσεων υπηρεσιών και εργασιών τοποθέτησης και εγκατάστασης στο πλαίσιο σύμβασης προμηθειών, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτήσει την εκτέλεση ορισμένων κρίσιμων καθηκόντων απευθείας από τον ίδιο τον προσφέροντα ή, σε περίπτωση που η προσφορά υποβάλλεται από όμιλο οικονομικών παραγόντων, από έναν από τους συμμετέχοντες στον όμιλο αυτό.

Άρθρο 147

Οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα

(άρθρο 110 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι οικονομικοί παράγοντες διαθέτουν την αναγκαία οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα για την εκτέλεση της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτήσει ιδίως ότι:

- α) οι οικονομικοί παράγοντες έχουν έναν ορισμένο ελάχιστο ετήσιο κύκλο εργασιών, καθώς και έναν ορισμένο ελάχιστο κύκλο εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που καλύπτεται από τη σύμβαση·
- β) οι οικονομικοί παράγοντες παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς με την παρουσίαση των αναλογιών μεταξύ ενεργητικού και παθητικού·
- γ) οι οικονομικοί παράγοντες παρέχουν κατάλληλο επίπεδο ασφαλιστικής κάλυψης έναντι επαγγελματικών κινδύνων.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου στοιχείο α), ο ελάχιστος ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει το διπλάσιο της εκτιμώμενης ετήσιας αξίας της σύμβασης, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις που έχουν σχέση με τη φύση της αγοράς, την οποία η αναθέτουσα αρχή διευκρινίζει στα έγγραφα της σύμβασης.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου στοιχείο β), η αναθέτουσα αρχή εξηγεί τις μεθόδους και τα κριτήρια των εν λόγω αναλογιών στα έγγραφα της σύμβασης.

2. Στην περίπτωση δυναμικών συστημάτων αγορών, ο μέγιστος ετήσιος κύκλος εργασιών υπολογίζεται βάσει του αναμενόμενου μέγιστου μεγέθους των συμβάσεων συγκεκριμένου αντικειμένου που πρόκειται να ανατεθούν στο πλαίσιο του εν λόγω συστήματος.

3. Η αναθέτουσα αρχή προσδιορίζει στα έγγραφα της σύμβασης τα στοιχεία που πρέπει να παρέχει ένας οικονομικός παράγοντας για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοδοτικής του ικανότητας. Μπορεί ιδίως να ζητήσει ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα έγγραφα:

- α) κατάλληλες τραπεζικές βεβαιώσεις ή, ενδεχομένως, πιστοποιητικό ασφαλιστικής κάλυψης επαγγελματικών κινδύνων·
- β) οικονομικές καταστάσεις ή τα αποσπάσματά τους για περίοδο ίση ή μικρότερη από τα τρία τελευταία έτη για τα οποία οι λογαριασμοί έχουν κλείσει·
- γ) δήλωση περί του ολικού ύψους του κύκλου εργασιών του οικονομικού παράγοντα και, ενδεχομένως, του κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που αποτελεί το αντικείμενο της σύμβασης, για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις κατ' ανώτατο όριο.

Αν, για βάσιμο λόγο, ο οικονομικός παράγοντας δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που ζητεί η αναθέτουσα αρχή, μπορεί να αποδείξει την οικονομική και χρηματοδοτική του ικανότητα με οποιοδήποτε άλλο έγγραφο κρίνεται κατάλληλο από την αναθέτουσα αρχή.

Άρθρο 148

Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα

(άρθρο 110 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Η αναθέτουσα αρχή εξακριβώνει ότι οι υποψήφιοι ή οι προσφέροντες πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια επιλογής όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα σύμφωνα με τις παραγράφους 2 έως 5.

2. Η αναθέτουσα αρχή προσδιορίζει στα έγγραφα της σύμβασης τα στοιχεία που πρέπει να παρέχει ένας οικονομικός παράγοντας για την απόδειξη της τεχνικής και επαγγελματικής του ικανότητας. Μπορεί να ζητήσει ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα έγγραφα:

- a) για έργα, προμήθειες που απαιτούν εργασίες τοποθέτησης ή εγκατάστασης ή για υπηρεσίες, τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα, τις δεξιότητες, την πείρα και την εμπειρογνομosύνη των προσώπων που είναι υπεύθυνα για την εκτέλεση·
- β) κατάλογο των ακολούθων:
 - i) των κυριότερων υπηρεσιών που παρασχέθηκαν και των προμηθειών που παραδόθηκαν κατά τη διάρκεια των τριών τελευταίων ετών, με αναφορά των ποσών, των ημερομηνιών και των πελατών, δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα συνοδευόμενων, κατόπιν αιτήματος, από δηλώσεις των πελατών,
 - ii) των έργων που εκτελέστηκαν κατά τη διάρκεια των τελευταίων πέντε ετών, συνοδευόμενων από πιστοποιητικά ορθής εκτέλεσης για τα σημαντικότερα έργα,
- γ) δήλωση του τεχνικού εξοπλισμού, των εργαλείων και των μηχανημάτων που θα έχει στη διάθεσή του ο οικονομικός παράγοντας για την εκτέλεση σύμβασης υπηρεσιών ή έργων·
- δ) περιγραφή του τεχνικού εξοπλισμού και των μέσων που έχει στη διάθεσή του ο οικονομικός παράγοντας για την εξασφάλιση της ποιότητας και περιγραφή των διαθέσιμων μέσων μελέτης και έρευνας·
- ε) αναφορά του τεχνικού προσωπικού ή των τεχνικών υπηρεσιών που έχει στη διάθεσή του ο οικονομικός παράγοντας, είτε ανήκουν απευθείας σ' αυτόν είτε όχι και ιδίως των υπευθύνων για τον έλεγχο της ποιότητας·
- στ) όσον αφορά τις προμήθειες: δείγματα, περιγραφές ή αυθεντικές φωτογραφίες ή πιστοποιητικά επίσημων ιδρυμάτων ή υπηρεσιών επιφορτισμένων με τον ποιοτικό έλεγχο, με αναγνωρισμένη αρμοδιότητα, όπου βεβαιώνεται η καταλληλότητα των προϊόντων, επαληθευόμενη με παραπομπές σε ορισμένες τεχνικές προδιαγραφές ή πρότυπα·
- ζ) για έργα ή υπηρεσίες, δήλωση που να αναφέρει τον ετήσιο μέσο όρο του εργατικού δυναμικού και τον αριθμό του διοικητικού προσωπικού που απασχόλησε ο οικονομικός παράγοντας κατά τα τρία τελευταία έτη·
- η) αναφορά του τρόπου διαχείρισης της αλυσίδας εφοδιασμού και των συστημάτων ανίχνευσης που θα είναι σε θέση να εφαρμόζει ο οικονομικός παράγοντας κατά την εκτέλεση της σύμβασης·
- θ) αναφορά των μέτρων περιβαλλοντικής διαχείρισης που μπορεί να εφαρμόζει ο οικονομικός παράγοντας κατά την εκτέλεση της σύμβασης.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου στοιχείο β) σημείο i), αν απαιτείται για τη διασφάλιση ικανοποιητικού επιπέδου ανταγωνισμού, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να υποδείξει ότι θα ληφθούν υπόψη τα στοιχεία σχετικών προμηθειών που παραδόθηκαν ή υπηρεσιών που παρασχέθηκαν πριν από την τελευταία τριετία.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου στοιχείο β) σημείο i), αν απαιτείται για τη διασφάλιση ικανοποιητικού επιπέδου ανταγωνισμού, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να υποδείξει ότι θα ληφθούν υπόψη τα στοιχεία σχετικών έργων που εκτελέστηκαν πριν από την τελευταία πενταετία.

3. Όταν οι προμήθειες ή οι υπηρεσίες είναι περίπλοκες ή, κατ' εξαίρεση, πρέπει να ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένο σκοπό, η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα μπορεί να τεκμηριωθεί με έλεγχο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής ή, εξ ονόματός της, από αρμόδιο επίσημο φορέα της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός παράγοντας, με την επιφύλαξη της συναίνεσης αυτού του φορέα. Ο έλεγχος αυτός αφορά την τεχνική ικανότητα του παρόχου και την παραγωγική ικανότητα του προμηθευτή, καθώς και, εφόσον είναι αναγκαίο, τα μέσα μελέτης και έρευνας που αυτοί διαθέτουν και τα μέτρα που λαμβάνουν για τον ποιοτικό έλεγχο.

4. Όταν η αναθέτουσα αρχή ζητεί την υποβολή πιστοποιητικών τα οποία έχουν εκδοθεί από ανεξάρτητους οργανισμούς που να βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός παράγοντας συμμορφώνεται με ορισμένα πρότυπα εγγύησης της ποιότητας, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας πρόσβασης ατόμων με αναπηρίες, παραπέμπει στα συστήματα διασφάλισης της ποιότητας τα οποία βασίζονται στις σχετικές σειρές ευρωπαϊκών προτύπων και έχουν πιστοποιηθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς. Η αναθέτουσα αρχή αποδέχεται και άλλα αποδεικτικά στοιχεία για ισοδύναμα μέτρα διασφάλισης ποιότητας από οικονομικό παράγοντα που αποδεδειγμένα δεν έχει πρόσβαση στα εν λόγω πιστοποιητικά ή δεν έχει τη δυνατότητα να αποκτήσει τα εν λόγω πιστοποιητικά εντός των σχετικών προθεσμιών για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος και υπό την προϋπόθεση ότι ο οικονομικός παράγοντας αποδείξει ότι τα προτεινόμενα μέτρα διασφάλισης ποιότητας πληρούν τα απαιτούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας.

5. Όταν η αναθέτουσα αρχή απαιτεί την υποβολή πιστοποιητικών τα οποία έχουν εκδοθεί από ανεξάρτητους οργανισμούς που να βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός παράγοντας συμμορφώνεται με συγκεκριμένα συστήματα ή πρότυπα όσον αφορά την περιβαλλοντική διαχείριση, παραπέμπει στο σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε άλλα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης που έχουν αναγνωρισθεί σύμφωνα με το άρθρο 45 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1221/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) ή σε άλλα πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης που βασίζονται σε αντίστοιχα ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα που έχουν εκδοθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς. Όταν ο οικονομικός παράγοντας τεκμηριωμένα δεν είχε πρόσβαση στα εν λόγω πιστοποιητικά ή δεν είχε τη δυνατότητα να τα αποκτήσει εντός των σχετικών προθεσμιών για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, η αναθέτουσα αρχή αποδέχεται επίσης άλλα αποδεικτικά μέτρα περιβαλλοντικής διαχείρισης, υπό την προϋπόθεση ότι ο οικονομικός παράγοντας αποδείξει ότι τα συγκεκριμένα μέτρα είναι ισοδύναμα με εκείνα που απαιτούνται βάσει του εφαρμοστέου συστήματος ή προτύπου περιβαλλοντικής διαχείρισης.

6. Μια αναθέτουσα αρχή μπορεί να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οικονομικός παράγοντας δεν διαθέτει την απαιτούμενη επαγγελματική ικανότητα να εκτελέσει τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας, αν η αναθέτουσα αρχή έχει διαπιστώσει ότι ο οικονομικός παράγοντας έχει συγκρουόμενα συμφέροντα που ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την εκτέλεση της σύμβασης.

Άρθρο 149

Κριτήρια ανάθεσης

(άρθρο 110 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Τα κριτήρια ποιότητας μπορεί να περιλαμβάνουν στοιχεία όπως η τεχνική αξία, τα αισθητικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά, η προσβασιμότητα, ο σχεδιασμός για όλους τους χρήστες, τα κοινωνικά, περιβαλλοντικά και καινοτόμα χαρακτηριστικά, η διαδικασία παραγωγής, διάθεσης και εμπορίας, καθώς και κάθε άλλη ειδική διαδικασία σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής τους, η οργάνωση του προσωπικού το οποίο έχει αναλάβει την εκτέλεση της σύμβασης, η εξυπηρέτηση μετά την πώληση, η τεχνική συνδρομή και οι όροι παράδοσης, όπως η ημερομηνία παράδοσης, η διαδικασία παράδοσης και η περίοδος παράδοσης ή ολοκλήρωσης.

2. Η αναθέτουσα αρχή διευκρινίζει στα έγγραφα της σύμβασης τη σχετική στάθμιση που προσδίδει σε καθένα από τα κριτήρια που έχουν επιλεγεί για τον προσδιορισμό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, εκτός εάν χρησιμοποιεί τη μέθοδο της χαμηλότερης τιμής. Οι σταθμίσεις αυτές μπορούν να εκφραστούν με τον καθορισμό μιας ψαλίδας με κατάλληλο εύρος.

Η σχετική στάθμιση του κριτηρίου τιμής ή κόστους σε σύγκριση με τα λοιπά κριτήρια δεν πρέπει να οδηγεί σε εξουδετέρωση του κριτηρίου τιμής ή κόστους.

Αν η στάθμιση δεν είναι δυνατή για αντικειμενικούς λόγους, η αναθέτουσα αρχή επισημαίνει τα κριτήρια με φθίνουσα σειρά σπουδαιότητας.

3. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καθορίσει ελάχιστα επίπεδα ποιότητας. Προσφορές κάτω των εν λόγω επιπέδων ποιότητας απορρίπτονται.

4. Η κοστολόγηση του κύκλου ζωής καλύπτει ένα μέρος ή το σύνολο των ακόλουθων ειδών κόστους, στον βαθμό που αρμόζει, καθ' όλον τον κύκλο ζωής των έργων, των προμηθειών ή των υπηρεσιών:

α) κόστος που βαρύνει την αναθέτουσα αρχή ή άλλους χρήστες, όπως:

- i) το κόστος που σχετίζεται με την απόκτηση,
- ii) το κόστος χρήσης, όπως για την κατανάλωση ενέργειας και άλλων πόρων,
- iii) το κόστος συντήρησης,
- iv) το κόστος που αφορά το τέλος του κύκλου ζωής, όπως το κόστος της συλλογής και της ανακύκλωσης·

β) το κόστος που αποδίδεται σε εξωτερικούς περιβαλλοντικούς παράγοντες που συνδέονται με τα έργα, τις προμήθειες ή τις υπηρεσίες κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους, εφόσον η χρηματική αξία τους μπορεί να προσδιοριστεί και να επαληθευτεί.

5. Όταν η αναθέτουσα αρχή αξιολογεί το κόστος χρησιμοποιώντας προσέγγιση κοστολόγησης του κύκλου ζωής, αναφέρει στα έγγραφα της σύμβασης τα δεδομένα που πρέπει να υποβάλουν οι προσφέροντες και τη μέθοδο που θα χρησιμοποιήσει για την κοστολόγηση του κύκλου ζωής βάσει των εν λόγω δεδομένων.

Η μέθοδος που χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση του κόστους που οφείλεται σε εξωτερικούς περιβαλλοντικούς παράγοντες πρέπει να πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) βασίζεται σε κριτήρια που μπορούν να επαληθευτούν με αντικειμενικό τρόπο και δεν εισάγουν διακρίσεις·

β) είναι προσιτή σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη·

γ) οι οικονομικοί παράγοντες μπορούν να παρέχουν τα απαιτούμενα δεδομένα με εύλογες προσπάθειες.

Κατά περίπτωση, η αναθέτουσα αρχή κάνει χρήση της υποχρεωτικής κοινής μεθοδολογίας για τον υπολογισμό της κοστολόγησης του κύκλου ζωής που προβλέπεται στο παράρτημα XIII της οδηγίας 2014/24/ΕΕ.

Άρθρο 150

Ηλεκτρονικός πλειστηριασμός

(άρθρο 110 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να χρησιμοποιεί ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς, στους οποίους παρουσιάζονται νέες, μειωμένες τιμές ή νέες αξίες όσον αφορά ορισμένα στοιχεία των προσφορών.

Η αναθέτουσα αρχή διοργανώνει τον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό με τη μορφή επαναληπτικής ηλεκτρονικής διαδικασίας, διεξαγόμενης έπειτα από προκαταρκτική πλήρη αξιολόγηση των προσφορών, η οποία επιτρέπει την κατάταξή τους με βάση αυτόματες μεθόδους αξιολόγησης.

2. Στις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποφασίσει ότι, πριν από την ανάθεση δημόσιας σύμβασης, διεξάγεται ηλεκτρονικός πλειστηριασμός, όταν τα έγγραφα της σύμβασης μπορούν να καθοριστούν με ακρίβεια.

Ο ηλεκτρονικός πλειστηριασμός μπορεί να χρησιμοποιηθεί και κατά τη διεξαγωγή νέου διαγωνισμού μεταξύ των μερών σύμβασης-πλαισίου που αναφέρεται στο άρθρο 122 παράγραφος 3 στοιχείο β), καθώς και κατά τη διεξαγωγή διαγωνισμού για την ανάθεση συμβάσεων στο πλαίσιο του δυναμικού συστήματος αγορών που αναφέρεται στο άρθρο 131.

Ο ηλεκτρονικός πλειστηριασμός βασίζεται σε μία από τις μεθόδους ανάθεσης που αναφέρονται στο άρθρο 110 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού.

3. Η αναθέτουσα αρχή που αποφασίζει να προσφύγει σε ηλεκτρονικό πλειστηριασμό το αναφέρει στην προκήρυξη του διαγωνισμού.

Τα έγγραφα της σύμβασης περιλαμβάνουν τουλάχιστον τις ακόλουθες λεπτομέρειες:

α) τις αξίες των χαρακτηριστικών των προσφορών που θα αποτελέσουν αντικείμενο του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, εφόσον τα εν λόγω χαρακτηριστικά είναι προσδιορισίμα ποσοτικώς, και μπορούν να εκφράζονται σε αριθμούς ή ποσοστά·

β) τα ενδεχόμενα όρια των αξιών που μπορούν να υποβάλλονται, όπως αυτά προκύπτουν από τις προδιαγραφές του αντικειμένου της σύμβασης·

γ) τις πληροφορίες που τίθενται στη διάθεση των προσφερόντων στη διάρκεια του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού και, ενδεχομένως, τη χρονική στιγμή που τίθενται στη διάθεσή τους·

- δ) τις κατάλληλες πληροφορίες σχετικά με τη διεξαγωγή ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, καθώς και αν περιλαμβάνει στάδια και τον τρόπο με τον οποίο θα κλείσει, όπως ορίζεται στην παράγραφο 7·
- ε) τους όρους υπό τους οποίους οι προσφέροντες μπορούν να υποβάλουν τις προσφορές τους, και ιδίως τις ελάχιστες διαφοροποιήσεις οι οποίες, ενδεχομένως, απαιτούνται για την υποβολή προσφορών·
- στ) τις κατάλληλες πληροφορίες για τον χρησιμοποιούμενο ηλεκτρονικό εξοπλισμό και για τις ρυθμίσεις και τις τεχνικές προδιαγραφές σύνδεσης.

4. Όλοι οι προσφέροντες που έχουν υποβάλει παραδεκτές προσφορές καλούνται ταυτόχρονα και με ηλεκτρονικά μέσα να συμμετάσχουν στον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό, κάνοντας χρήση των συνδέσεων σύμφωνα με τις οδηγίες. Στην πρόσκληση προσδιορίζεται η ημερομηνία και η ώρα έναρξης του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού.

Ο ηλεκτρονικός πλειστηριασμός μπορεί να διεξάγεται σε διαδοχικές φάσεις. Η ηλεκτρονική δημοπρασία δεν είναι δυνατόν να αρχίζει προτού παρέλθουν δύο εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία αποστολής των προσκλήσεων.

5. Η πρόσκληση συνοδεύεται από το αποτέλεσμα της πλήρους αξιολόγησης της σχετικής προσφοράς.

Στην πρόσκληση αναφέρεται επίσης ο μαθηματικός τύπος που θα χρησιμοποιηθεί κατά τον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό για την αυτόματη ανακατάταξη των προσφορών σε συνάρτηση με τις νέες τιμές και/ή τις νέες αξίες που θα υποβληθούν. Ο τύπος αυτός ενσωματώνει τη στάθμιση όλων των κριτηρίων που καθορίζονται για τον προσδιορισμό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, όπως αναφέρεται στα έγγραφα της σύμβασης. Προς τούτο, όμως, τυχόν περιθώρια διακύμανσης περιορίζονται εκ των προτέρων σε συγκεκριμένη τιμή.

Σε περίπτωση που επιτρέπονται εναλλακτικές προσφορές, προβλέπεται χωριστός μαθηματικός τύπος για κάθε εναλλακτική προσφορά.

6. Κατά τη διάρκεια κάθε φάσης του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, η αναθέτουσα αρχή γνωστοποιεί αμέσως σε όλους τους προσφέροντες τις πληροφορίες εκείνες τουλάχιστον που τους δίνουν τη δυνατότητα να γνωρίζουν ανά πάσα στιγμή την αντίστοιχη κατάταξή τους. Επίσης, αν αυτό έχει προηγουμένως επισημανθεί, μπορεί να γνωστοποιήσει και άλλες πληροφορίες σχετικά με άλλες τιμές ή αξίες που υποβλήθηκαν, καθώς και να ανακοινώσει τον αριθμό των συμμετεχόντων σε οποιαδήποτε συγκεκριμένη φάση του πλειστηριασμού. Ωστόσο, δεν μπορεί να αποκαλύπτει την ταυτότητα των προσφερόντων κατά τη διεξαγωγή των διαφόρων φάσεων του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού.

7. Η αναθέτουσα αρχή περατώνει τον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό με έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους τρόπους:

- α) κατά την προκαθορισμένη ημερομηνία και ώρα·
- β) όταν δεν λαμβάνει πλέον νέες τιμές ή νέες αξίες που πληρούν τις απαιτήσεις όσον αφορά τις ελάχιστες διαφοροποιήσεις, εφόσον έχει ορίσει προηγουμένως το διάστημα που πρέπει να παρέλθει από την παραλαβή της τελευταίας υποβολής πριν περατώσει τον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό·
- γ) αφού ολοκληρωθεί ο προκαθορισμένος αριθμός φάσεων του πλειστηριασμού.

8. Αφού περατώσει τον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό, η αναθέτουσα αρχή αναθέτει τη σύμβαση με βάση τα αποτελέσματα του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού.

Άρθρο 151

Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές

(άρθρο 110 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Αν, για μια δεδομένη σύμβαση, η τιμή ή το κόστος που προτείνεται στην προσφορά φαίνεται να είναι ασυνήθιστα χαμηλό, η αναθέτουσα αρχή ζητεί γραπτώς τις διευκρινίσεις που θεωρεί ενδεδειγμένες σχετικά με τα στοιχεία που συνιστούν την τιμή ή το κόστος και παρέχει στον προσφέροντα τη δυνατότητα να υποβάλει τις παρατηρήσεις του.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, ιδίως, να λαμβάνει υπόψη τις παρατηρήσεις που αφορούν:

- α) τα οικονομικά χαρακτηριστικά της παραγωγικής διαδικασίας, της παροχής των ζητούμενων υπηρεσιών ή της κατασκευαστικής μεθόδου·
- β) τις εφαρμοζόμενες τεχνικές λύσεις και τους κατ' εξαίρεση ευνοϊκούς όρους που ισχύουν για τον προσφέροντα·

- γ) την πρωτοτυπία της προσφοράς·
 - δ) τη συμμόρφωση του προσφέροντος με τις υποχρεώσεις που ισχύουν στους τομείς του περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου·
 - ε) τη συμμόρφωση των υπεργολάβων με τις υποχρεώσεις που ισχύουν στους τομείς του περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου·
 - στ) το ενδεχόμενο χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες.
2. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απορρίψει την προσφορά μόνο αν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται.

Η αναθέτουσα αρχή απορρίπτει την προσφορά, αν έχει διαπιστώσει ότι η προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή, διότι δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις στους τομείς του περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου.

3. Αν η αναθέτουσα αρχή διαπιστώσει ότι μια προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή λόγω χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα, μπορεί να απορρίψει την προσφορά αποκλειστικά για αυτόν τον λόγο μόνο αν ο προσφέρων δεν είναι σε θέση να αποδείξει, εντός επαρκούς προθεσμίας την οποία ορίζει η αναθέτουσα αρχή, ότι η εν λόγω ενίσχυση είναι σύμφωνη με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 της ΣΛΕΕ.

Άρθρο 152

Προθεσμίες παραλαβής των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής

(άρθρο 111 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Η αναθέτουσα αρχή καθορίζει προθεσμίες παραλαβής προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής.

Κατά τον καθορισμό προθεσμιών, η αναθέτουσα αρχή λαμβάνει υπόψη την πολυπλοκότητα της σύμβασης και τον χρόνο που απαιτείται για την προετοιμασία των προσφορών. Οι προθεσμίες είναι μεγαλύτερες από τις ελάχιστες προθεσμίες που ορίζονται στο παρόν άρθρο αν οι προσφορές μπορούν να καταρτιστούν μόνο μετά από επιτόπια επίσκεψη ή επιτόπια εξέταση των εγγράφων που υποστηρίζουν τα έγγραφα της σύμβασης.

Η προθεσμία παρατείνεται κατά πέντε ημέρες σε κάθε μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) η αναθέτουσα αρχή δεν παρέχει δωρεάν άμεση πρόσβαση με ηλεκτρονικά μέσα στα έγγραφα της σύμβασης·
 - β) η προκήρυξη του διαγωνισμού δημοσιεύεται σύμφωνα με το άρθρο 125 παράγραφος 2 στοιχείο β).
2. Στις ανοικτές διαδικασίες, η ελάχιστη προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών ανέρχεται σε 37 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης του διαγωνισμού.
3. Στις περιπτώσεις κλειστής διαδικασίας, ανταγωνιστικού διαλόγου, ανταγωνιστικών διαδικασιών με διαπραγμάτευση, δυναμικών συστημάτων αγορών και συμπράξεων καινοτομίας, η ελάχιστη προθεσμία για την παραλαβή των αιτήσεων συμμετοχής ανέρχεται σε 32 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης του διαγωνισμού.
4. Στις περιπτώσεις κλειστής διαδικασίας και ανταγωνιστικών διαδικασιών με διαπραγμάτευση, η ελάχιστη προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών ανέρχεται σε 30 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφορών.
5. Στην περίπτωση δυναμικού συστήματος αγορών, η ελάχιστη προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών ανέρχεται σε 10 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφοράς.
6. Στις διαδικασίες μετά από πρόκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος που αναφέρονται στο άρθρο 136 παράγραφος 1, η προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών είναι:
- α) τουλάχιστον 10 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφοράς για την παραλαβή προσφορών στην περίπτωση της διαδικασίας που αναφέρεται στο άρθρο 136 παράγραφος 1 στοιχείο α) και παράγραφος 3 στοιχείο β) σημείο i)·
 - β) τουλάχιστον 10 ημέρες για την παραλαβή αιτήσεων συμμετοχής και τουλάχιστον 10 ημέρες για την παραλαβή προσφορών στην περίπτωση της διαδικασίας δύο σταδίων που αναφέρεται στο άρθρο 136 παράγραφος 3 στοιχείο β) σημείο ii).
7. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να συντομεύσει τις προθεσμίες παραλαβής των προσφορών κατά πέντε ημέρες για τις ανοικτές ή κλειστές διαδικασίες, αν αποδεχθεί την υποβολή προσφορών με ηλεκτρονικά μέσα.

Άρθρο 153**Πρόσβαση στα έγγραφα της σύμβασης και προθεσμία για την παροχή συμπληρωματικών πληροφοριών**

(άρθρο 111 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Η αναθέτουσα αρχή παρέχει δωρεάν άμεση πρόσβαση στα έγγραφα της σύμβασης με ηλεκτρονικά μέσα από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης διαγωνισμού ή, για τις διαδικασίες χωρίς προκήρυξη διαγωνισμού ή βάσει του άρθρου 136, από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφορών.

Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να διαβιβάζει τα έγγραφα της σύμβασης με άλλα μέσα που προσδιορίζει, αν η άμεση πρόσβαση με ηλεκτρονικά μέσα δεν είναι δυνατή για τεχνικούς λόγους ή αν τα έγγραφα της σύμβασης περιέχουν πληροφορίες εμπιστευτικού χαρακτήρα. Στις περιπτώσεις αυτές εφαρμόζεται το άρθρο 152 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο, με εξαίρεση τις επείγουσες περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 154 παράγραφος 1.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να επιβάλλει απαιτήσεις στους οικονομικούς παράγοντες με σκοπό την προστασία του εμπιστευτικού χαρακτήρα των πληροφοριών που περιέχονται στα έγγραφα της σύμβασης. Ανακοινώνει αυτές τις απαιτήσεις, καθώς και τον τρόπο που μπορεί να επιτευχθεί η πρόσβαση στα έγγραφα της σύμβασης.

2. Η αναθέτουσα αρχή παρέχει συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τα έγγραφα της σύμβασης ταυτόχρονα και εγγράφως, σε όλους τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς παράγοντες, το συντομότερο δυνατόν.

Η αναθέτουσα αρχή δεν είναι υποχρεωμένη να απαντήσει στις αιτήσεις συμπληρωματικών πληροφοριών που υποβάλλονται λιγότερο από έξι εργάσιμες ημέρες πριν από την προθεσμία για την υποβολή των προσφορών.

3. Η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία παραλαβής των προσφορών, όταν:

- α) δεν έχει παράσχει συμπληρωματικές πληροφορίες το αργότερο έξι ημέρες πριν από τη λήξη της προθεσμίας για την παραλαβή των προσφορών, μολονότι ζητήθηκαν από τον οικονομικό παράγοντα σε εύθετο χρόνο·
- β) προβαίνει σε σημαντικές αλλαγές στα έγγραφα της σύμβασης.

Άρθρο 154**Προθεσμίες σε επείγουσες περιπτώσεις**

(άρθρο 111 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Στις περιπτώσεις των οποίων ο επείγων χαρακτήρας, δεόντως αιτιολογημένος, καθιστά ανεφάρμοστες τις ελάχιστες προθεσμίες που προβλέπονται στο άρθρο 152 παράγραφοι 2 και 3, για τις ανοικτές ή κλειστές διαδικασίες, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καθορίσει:

- α) για την παραλαβή των αιτήσεων συμμετοχής ή προσφορών στο πλαίσιο ανοικτών διαδικασιών, προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι κατώτερη των 15 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης του διαγωνισμού προς δημοσίευση·
- β) για την παραλαβή των προσφορών στο πλαίσιο ανοικτών διαδικασιών, προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 10 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής των προσφορών.

2. Σε επείγουσες περιπτώσεις, η προθεσμία που ορίζεται στο άρθρο 153 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο και στο άρθρο 153 παράγραφος 3 στοιχείο α) είναι τέσσερις ημέρες.

Άρθρο 155**Κανόνες κατάθεσης των προσφορών**

(άρθρο 111 παράγραφοι 1 και 2 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Οι κανόνες κατάθεσης των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής καθορίζονται από την αναθέτουσα αρχή, η οποία μπορεί να επιλέξει έναν αποκλειστικό για την περίπτωση τρόπο υποβολής.

Τα επιλεγόμενα μέσα επικοινωνίας πρέπει να είναι τέτοια ώστε να εξασφαλίζουν την εκπλήρωση των ακόλουθων προϋποθέσεων:

- α) κάθε υποβαλλόμενο έγγραφο περιέχει όλα τα πληροφοριακά στοιχεία που είναι αναγκαία για την αξιολόγησή του·
- β) διαφυλάσσεται η ακεραιότητα των δεδομένων·
- γ) διαφυλάσσεται ο εμπιστευτικός χαρακτήρας των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής και η αναθέτουσα αρχή εξετάζει το περιεχόμενο των προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής μόνο μετά την εκπνοή της προβλεπόμενης προθεσμίας υποβολής τους·
- δ) κατοχυρώνεται η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με της απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001.

2. Με εξαίρεση τις συμβάσεις αξίας μικρότερης των ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 118 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού, οι μηχανισμοί για την ηλεκτρονική παραλαβή των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής εξασφαλίζουν, μέσω τεχνικών μέσων και κατάλληλων διαδικασιών, ότι:

- α) η ταυτότητα του οικονομικού παράγοντα μπορεί να πιστοποιηθεί με βεβαιότητα·
- β) μπορεί να καθοριστεί με ακρίβεια η ώρα και η ημερομηνία παραλαβής των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής·
- γ) μπορεί να εξασφαλίζεται ευλόγως ότι κανείς δεν θα έχει πρόσβαση πριν από τις καθορισμένες ημερομηνίες στις πληροφορίες που διαβιβάζονται δυνάμει των ως άνω απαιτήσεων·
- δ) μόνον τα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα μπορούν να καθορίζουν ή να τροποποιούν τις ημερομηνίες αποσφράγισης των στοιχείων που έχουν παραληφθεί·
- ε) κατά τα διάφορα στάδια της διαδικασίας σύναψης συμβάσεων μόνο εξουσιοδοτημένα πρόσωπα μπορούν να έχουν πρόσβαση σε όλα τα δεδομένα που υποβάλλονται και να παρέχουν πρόσβαση στα δεδομένα αυτά όπως απαιτείται για τη διαδικασία·
- στ) μπορεί να εξασφαλιστεί ευλόγως ότι κάθε προσπάθεια παραβίασης οποιουδήποτε από τους όρους που καθορίζονται στα σημεία α) έως ε) είναι δυνατό να ανιχνευτεί.

3. Όταν η αναθέτουσα αρχή επιτρέπει τη διαβίβαση των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής με ηλεκτρονικά μέσα, τα ηλεκτρονικά έγγραφα που υποβάλλονται με αυτού του είδους συστήματα θεωρούνται πρωτότυπα.

4. Όταν η υποβολή πραγματοποιείται ταχυδρομικώς, οι υποψήφιοι ή προσφέροντες μπορούν να επιλέξουν να υποβάλουν τις αιτήσεις συμμετοχής ή τις προσφορές:

- α) ταχυδρομικώς ή με υπηρεσία ταχυμεταφοράς, οπότε ως αποδεικτικό στοιχείο λαμβάνεται η ταχυδρομική σφραγίδα ή η ημερομηνία της απόδειξης κατάθεσης·
- β) με ιδιόχειρη παράδοση στα γραφεία της αναθέτουσας αρχής από τον προσφέροντα ή τον υποψήφιο αυτοπροσώπως ή μέσω εκπροσώπου του, οπότε ως αποδεικτικό στοιχείο θεωρείται η απόδειξη παραλαβής.

5. Με την υποβολή αίτησης συμμετοχής ή προσφοράς, οι υποψήφιοι ή οι προσφέροντες δέχονται να λάβουν κοινοποίηση του αποτελέσματος της διαδικασίας με ηλεκτρονικά μέσα.

Άρθρο 155α

Ηλεκτρονικοί κατάλογοι

(άρθρο 111 παράγραφος 7 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Όταν απαιτείται η χρήση ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ορίζει ότι οι προσφορές πρέπει να υποβάλλονται υπό τη μορφή ηλεκτρονικού καταλόγου ή να περιλαμβάνουν ηλεκτρονικό κατάλογο.

2. Αν η παρουσίαση προσφορών με τη μορφή ηλεκτρονικών καταλόγων είναι αποδεκτή ή υποχρεωτική, η αναθέτουσα αρχή:

- α) το αναφέρει στην προκήρυξη του διαγωνισμού·
- β) επισημαίνει στα έγγραφα της σύμβασης όλες τις αναγκαίες πληροφορίες όσον αφορά τον μορφότυπο, τον χρησιμοποιούμενο ηλεκτρονικό εξοπλισμό και τις τεχνικές ρυθμίσεις και προδιαγραφές της σύνδεσης για τον κατάλογο.

3. Όταν μια πολλαπλή σύμβαση-πλαίσιο έχει συναφθεί μετά την υποβολή προσφορών υπό τη μορφή ηλεκτρονικών καταλόγων, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να προβλέψει ότι η προκήρυξη νέου διαγωνισμού για συμβάσεις συγκεκριμένου αντικειμένου λαμβάνει χώρα βάσει επικαιροποιημένων καταλόγων με τη χρησιμοποίηση μιας από τις ακόλουθες μεθόδους:

α) η αναθέτουσα αρχή καλεί τους ανάδοχους να υποβάλουν εκ νέου τους ηλεκτρονικούς τους καταλόγους προσαρμοσμένους σύμφωνα με τις απαιτήσεις της εν λόγω σύμβασης συγκεκριμένου αντικειμένου·

β) η αναθέτουσα αρχή ενημερώνει τους ανάδοχους ότι προτίθεται να συλλέξει από τους ηλεκτρονικούς καταλόγους οι οποίοι έχουν ήδη υποβληθεί τις απαιτούμενες πληροφορίες για την κατάρτιση προσφορών προσαρμοσμένων στις απαιτήσεις της σύμβασης συγκεκριμένου αντικειμένου, υπό την προϋπόθεση ότι η χρήση της εν λόγω μεθόδου έχει ανακοινωθεί στα έγγραφα της σύμβασης-πλαισίου.

4. Όταν η αναθέτουσα αρχή χρησιμοποιεί τη μέθοδο της παραγράφου 3 στοιχείο β), ή ανακοινώνει στους ανάδοχους την ημερομηνία και την ώρα κατά την οποία μπορούν να συλλέξουν τις πληροφορίες που απαιτούνται για την κατάρτιση προσφορών προσαρμοσμένων στις απαιτήσεις της εν λόγω σύμβασης συγκεκριμένου αντικειμένου και παρέχει στους ανάδοχους τη δυνατότητα να αρνηθούν τη συλλογή αυτών των πληροφοριών.

Η αναθέτουσα αρχή προβλέπει επαρκές χρονικό διάστημα μεταξύ της κοινοποίησης και της συλλογής των πληροφοριών.

Πριν από την ανάθεση της σύμβασης συγκεκριμένου αντικειμένου, η αναθέτουσα αρχή παρουσιάζει τις συλλεγείσες πληροφορίες στον ενδιαφερόμενο ανάδοχο, δίνοντάς του την ευκαιρία να αμφισβητήσει ή να επιβεβαιώσει ότι η προσφορά που προέκυψε με αυτόν τον τρόπο δεν περιέχει ουσιώδη σφάλματα.

Άρθρο 156

Εγγυήσεις προσφοράς

(άρθρο 111 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτήσει την κατάθεση εγγύησης προσφοράς σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 163, κυμαινόμενης μεταξύ 1 % έως 2 % της συνολικής αξίας της σύμβασης.

2. Αν η προσφορά αποσυρθεί πριν από την υπογραφή της σύμβασης, η εγγύηση προσφοράς καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής.

Η αναθέτουσα αρχή αποδεσμεύει την εγγύηση προσφοράς:

α) για τους προσφέροντες που απορρίφθηκαν, όπως αναφέρεται στο άρθρο 159 παράγραφος 2 στοιχείο β) και για τις προσφορές που απορρίφθηκαν όπως αναφέρεται στο άρθρο 159 παράγραφος 2 στοιχείο γ), μετά την ενημέρωση για το αποτέλεσμα της διαδικασίας·

β) για τις προσφορές που έχουν καταταχθεί, όπως αναφέρεται στο άρθρο 159 παράγραφος 2 στοιχείο ε), κατά την υπογραφή της σύμβασης.

Άρθρο 157

Αποσφράγιση των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής

(άρθρο 111 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Στις ανοικτές διαδικασίες, εξουσιοδοτημένοι εκπρόσωποι των προσφερόντων μπορούν να παρίστανται στη συνεδρίαση αποσφράγισης των προσφορών.

2. Για τις συμβάσεις ύψους ίσου ή μεγαλύτερου των κατώτατων ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 118 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού, ο αρμόδιος διατάκτης διορίζει επιτροπή αποσφράγισης των προσφορών. Ο διατάκτης μπορεί να άρει την υποχρέωση αυτή βάσει ανάλυσης κινδύνου κατά την προκήρυξη νέου διαγωνισμού στο πλαίσιο σύμβασης-πλαισίου και για τις υποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 134 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, εκτός από τα στοιχεία δ) και ζ) του εν λόγω άρθρου.

Η επιτροπή αποσφράγισης συγκροτείται από δύο τουλάχιστον πρόσωπα, τα οποία ανήκουν σε δύο τουλάχιστον οργανικές οντότητες του εμπλεκόμενου θεσμικού οργάνου χωρίς μεταξύ τους ιεραρχική σχέση. Για να προλαμβάνεται κάθε κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων, τα πρόσωπα αυτά υπόκεινται στις υποχρεώσεις του άρθρου 57 του δημοσιονομικού κανονισμού.

Στις αντιπροσωπείες ή στις τοπικές διοικητικές μονάδες, που αναφέρονται στο άρθρο 72 του παρόντος κανονισμού ή είναι αυτοτελείς σε κράτος μέλος, και ελλείψει διακριτών οργανικών οντοτήτων, η υποχρέωση ύπαρξης οργανικών οντοτήτων χωρίς μεταξύ τους ιεραρχική σχέση δεν ισχύει.

3. Σε περίπτωση διαδικασίας σύναψης συμβάσεων που προκηρύσσεται σε διοργανική βάση, η επιτροπή αποσφράγισης διορίζεται από τον αρμόδιο διατάκτη του θεσμικού οργάνου που είναι υπεύθυνο για τη διαδικασία σύναψης σύμβασης.
4. Η αναθέτουσα αρχή επαληθεύει και διασφαλίζει την ακεραιότητα της αρχικής προσφοράς, συμπεριλαμβανομένης της οικονομικής προσφοράς και των μέσων απόδειξης της ημερομηνίας και της ώρας παραλαβής, όπως προβλέπεται στο άρθρο 155 παράγραφοι 2 και 4 με κάθε κατάλληλη μέθοδο.
5. Στις ανοικτές διαδικασίες, όταν η σύμβαση ανατίθεται με βάση τις μεθόδους χαμηλότερης τιμής ή χαμηλότερου κόστους σύμφωνα με το άρθρο 110 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού, οι τιμές που αναφέρονται στις προσφορές και πληρούν τις απαιτήσεις, αναγινώσκονται δυνατά.
6. Το έγγραφο πρακτικό της αποσφράγισης των προσφορών που παραλαμβάνονται υπογράφεται από το πρόσωπο ή τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για την αποσφράγιση ή από μέλη της επιτροπής αποσφράγισης. Στο πρακτικό αυτό προσδιορίζονται οι προσφορές που πληρούν και οι προσφορές που δεν πληρούν τις απαιτήσεις του άρθρου 155 και αναφέρονται οι λόγοι για τους οποίους απορρίφθηκαν οι προσφορές, όπως ορίζεται στο άρθρο 111 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού. Το εν λόγω πρακτικό μπορεί να υπογραφεί σε ηλεκτρονικό σύστημα που επιτρέπει την επαρκή εξακρίβωση των στοιχείων ταυτότητας του υπογράφοντος.

Άρθρο 158

Αξιολόγηση των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής

(άρθρο 111 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Ο αρμόδιος διατάκτης διορίζει επιτροπή αξιολόγησης προκειμένου να διατυπώνει συμβουλευτικές γνώμες σχετικά με συμβάσεις αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των κατώτατων ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 118 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού. Ο διατάκτης μπορεί να άρει την υποχρέωση αυτή βάσει ανάλυσης κινδύνου κατά την προκήρυξη νέου διαγωνισμού στο πλαίσιο σύμβασης-πλαisiού και για τις υποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 134 παράγραφος 1 στοιχεία γ), ε), στ) σημεία i) και iii) και στοιχείο η).

Ωστόσο, ο αρμόδιος διατάκτης μπορεί να αποφασίσει ότι η επιτροπή αξιολόγησης πρέπει να αξιολογήσει και να κατατάξει τις προσφορές με βάση αποκλειστικά και μόνο τα κριτήρια ανάθεσης, καθώς και ότι τα κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής θα αξιολογηθούν με άλλα ενδεδειγμένα μέσα που εγγυώνται την αποφυγή συγκρούσεων συμφερόντων.

2. Η επιτροπή αξιολόγησης συγκροτείται από τρία τουλάχιστον πρόσωπα, τα οποία ανήκουν σε δύο τουλάχιστον οργανικές οντότητες των θεσμικών οργάνων ή οργανισμών που αναφέρονται στο άρθρο 208 του δημοσιονομικού κανονισμού χωρίς μεταξύ τους ιεραρχική σχέση, και από τα οποία τουλάχιστον το ένα δεν εξαρτάται από τον αρμόδιο διατάκτη.

Στις αντιπροσωπείες και στις τοπικές διοικητικές μονάδες που προβλέπονται στο άρθρο 72, ή είναι αυτοτελείς σε κράτος μέλος, και ελλείψει διακριτών οντοτήτων, η υποχρέωση ύπαρξης οργανωτικών οντοτήτων χωρίς μεταξύ τους ιεραρχική σχέση δεν ισχύει.

Στην επιτροπή αυτή μπορούν να συμμετέχουν και εξωτερικοί εμπειρογνώμονες, μετά από σχετική απόφαση του αρμόδιου διατάκτη.

Ο αρμόδιος διατάκτης μεριμνά ώστε τα πρόσωπα που συμμετέχουν στην αξιολόγηση, συμπεριλαμβανομένων εξωτερικών εμπειρογνώμονων, να τηρούν τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 57 του δημοσιονομικού κανονισμού.

3. Σε περίπτωση διαδικασίας σύναψης συμβάσεων που προκηρύσσεται σε διοργανική βάση, η επιτροπή αξιολόγησης διορίζεται από τον αρμόδιο διατάκτη του θεσμικού οργάνου που είναι υπεύθυνο για τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων. Η σύνθεση της επιτροπής αξιολόγησης αντικατοπτρίζει, στο μέτρο του δυνατού, τον διοργανικό χαρακτήρα της διαδικασίας σύναψης σύμβασης.

4. Οι αιτήσεις συμμετοχής και οι προσφορές που είναι κατάλληλες βάσει του άρθρου 134 παράγραφος 2, οι οποίες δεν είναι παράτυπες ή απαράδεκτες σύμφωνα με το άρθρο 135 παράγραφοι 2 και 3, θεωρούνται παραδεκτές.

Άρθρο 159

Αποτελέσματα της αξιολόγησης και απόφαση ανάθεσης

(άρθρο 113 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης συνιστά έκθεση αξιολόγησης η οποία περιέχει την πρόταση ανάθεσης της σύμβασης. Η έκθεση αξιολόγησης χρονολογείται και υπογράφεται από το πρόσωπο ή τα πρόσωπα που διενήργησαν την αξιολόγηση ή από τα μέλη της επιτροπής αξιολόγησης. Η έκθεση αυτή μπορεί να υπογραφεί σε ηλεκτρονικό σύστημα που επιτρέπει την επαρκή εξακρίβωση των στοιχείων ταυτότητας του υπογράφοντος.

Αν η επιτροπή αξιολόγησης δεν έχει επιφορτισθεί με την αρμοδιότητα της επαλήθευσης των προσφορών με βάση τα κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής, η έκθεση αξιολόγησης υπογράφεται και από τα πρόσωπα που έχουν επιφορτισθεί με την αρμοδιότητα αυτή από τον αρμόδιο διατάκτη.

2. Η έκθεση αξιολόγησης περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- α) την επωνυμία και τη διεύθυνση της αναθέτουσας αρχής, το αντικείμενο και την αξία της σύμβασης ή το αντικείμενο και τη μέγιστη αξία της σύμβασης-πλαisiού·
- β) το όνομα των απορριφθέντων υποψηφίων ή προσφερόντων και τους λόγους της απόρριψής τους σε σχέση με κατάσταση που προβλέπεται στο άρθρο 107 του δημοσιονομικού κανονισμού ή με τα κριτήρια επιλογής·
- γ) τα στοιχεία των προσφορών που απορρίφθηκαν και τους λόγους της απόρριψής τους σε σχέση με ένα από τα ακόλουθα στοιχεία:
 - i) μη συμμόρφωση με τις ελάχιστες απαιτήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 110 παράγραφος 1 στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού,
 - ii) μη τήρηση των ελάχιστων επιπέδων ποιότητας που προβλέπονται στο άρθρο 149 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού,
 - iii) τις προσφορές που κρίθηκαν ασυνήθιστα χαμηλές, όπως αναφέρεται στο άρθρο 151 του παρόντος κανονισμού·
- δ) το όνομα των υποψηφίων ή των προσφερόντων που επιλέχθηκαν και τους λόγους της επιλογής τους·
- ε) το όνομα των προσφερόντων που κατατάσσονται βάσει της βαθμολογίας που συγκέντρωσαν και την αιτιολόγησή της·
- στ) το όνομα των προταθέντων υποψηφίων ή των επιτυχόντων προσφερόντων και τους λόγους αυτής της επιλογής·
- ζ) εφόσον είναι γνωστό, το ποσοστό της σύμβασης ή της σύμβασης-πλαisiού που ο προτεινόμενος ανάδοχος προτίθεται να αναθέσει υπεργολαβικά σε τρίτους.

3. Στη συνέχεια, η αναθέτουσα αρχή λαμβάνει την απόφασή της η οποία παρέχει ένα από τα ακόλουθα:

- α) έγκριση της έκθεσης αξιολόγησης η οποία περιέχει όλες τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 συμπληρωμένη με τα ακόλουθα:
 - i) το όνομα του επιτυχόντος προσφέροντος και τους λόγους αυτής της επιλογής σε σχέση με τα προαναγγελθέντα κριτήρια επιλογής και ανάθεσης, συμπεριλαμβανομένων, ανάλογα με την περίπτωση, των λόγων μη εφαρμογής της σύστασης που προβλέπεται στην έκθεση αξιολόγησης,
 - ii) στην περίπτωση διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, διαδικασίας με διαπραγμάτευση ανταγωνιστικού χαρακτήρα ή ανταγωνιστικού διαλόγου, τις περιστάσεις που αναφέρονται στα άρθρα 134, 135 και 266 οι οποίες δικαιολογούν τη χρήση τους·
- β) εφόσον συντρέχει περίπτωση, τους λόγους για τους οποίους η αναθέτουσα αρχή αποφάσισε να μην αναθέσει τη σύμβαση.

4. Ο διατάκτης μπορεί να συγχωνεύσει το περιεχόμενο της έκθεσης αξιολόγησης και της απόφασης ανάθεσης σε ένα ενιαίο έγγραφο και να το υπογράψει σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) για διαδικασίες αξίας χαμηλότερης των κατώτατων ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 118 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού, εφόσον έχει υποβληθεί μόνο μία προσφορά·

- β) κατά την προκήρυξη νέου διαγωνισμού στο πλαίσιο σύμβασης-πλαisiού όταν δεν έχει διοριστεί επιτροπή αξιολόγησης·
- γ) για τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 134 παράγραφος 1 στοιχεία γ), ε), στ) σημεία i) και iii) και στοιχείο η) όταν δεν έχει διοριστεί επιτροπή αξιολόγησης.
5. Στην περίπτωση διαδικασίας σύναψης συμβάσεων που προκηρύσσεται σε διοργανική βάση, η απόφαση που αναφέρεται στην παράγραφο 3 λαμβάνεται από την αναθέτουσα αρχή που είναι αρμόδια για τη διαδικασία σύναψης της σύμβασης.

Άρθρο 160

Επαφές μεταξύ αναθέτουσών αρχών και υποψηφίων ή προσφερόντων

(άρθρο 112 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Κατά τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων, επιτρέπονται κατ' εξαίρεση οι επαφές μεταξύ αναθέτουσας αρχής και υποψηφίων ή προσφερόντων υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 3.
2. Πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων συμμετοχής ή των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να γνωστοποιήσει τις συμπληρωματικές πληροφορίες σύμφωνα με το άρθρο 153 παράγραφος 2:
 - α) με πρωτοβουλία των υποψηφίων ή των προσφερόντων, με αποκλειστικό σκοπό την αποσαφήνιση των εγγράφων της σύμβασης·
 - β) με δική της πρωτοβουλία, αν διαπιστώσει την ύπαρξη σφάλματος, ανακρίβειας, παράλειψης ή κάθε άλλης υλικής ανεπάρκειας στη σύνταξη του κειμένου των εγγράφων της σύμβασης.
3. Σε περίπτωση που πραγματοποιηθούν τέτοιες επαφές, καθώς και στις δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις που δεν πραγματοποιηθούν όπως αναφέρεται στο άρθρο 96 του δημοσιονομικού κανονισμού, καταγράφεται σχετική μνεία στον φάκελο της διαδικασίας σύναψης σύμβασης.

Άρθρο 161

Ενημέρωση των υποψηφίων και των προσφερόντων

(άρθρο 113 παράγραφοι 2 και 3 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Η αναθέτουσα αρχή γνωστοποιεί σε όλους τους υποψηφίους ή προσφέροντες, ταυτόχρονα και ατομικά, με ηλεκτρονικά μέσα, τις αποφάσεις που έχουν ληφθεί σχετικά με το αποτέλεσμα της διαδικασίας το συντομότερο δυνατόν μετά από οποιοδήποτε από τα ακόλουθα στάδια:
 - α) το στάδιο αποσφράγισης για τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 111 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού·
 - β) την απόφαση που λήφθηκε με βάση τα κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής στην περίπτωση διαδικασιών σύναψης συμβάσεων που οργανώνονται σε δύο χωριστά στάδια·
 - γ) την απόφαση ανάθεσης.

Σε κάθε περίπτωση, η αναθέτουσα αρχή αναφέρει τους λόγους για τους οποίους η αίτηση συμμετοχής ή η προσφορά απορρίφθηκε, καθώς και τα διαθέσιμα ένδικα μέσα.

Κατά την ενημέρωση του επιτυχόντος προσφέροντος, η αναθέτουσα αρχή διευκρινίζει ότι η απόφαση που κοινοποιήθηκε δεν συνιστά δέσμευση από τη δική της πλευρά.

2. Η αναθέτουσα αρχή διαβιβάζει τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 113 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού το συντομότερο δυνατόν και σε κάθε περίπτωση εντός 15 ημερών από την παραλαβή γραπτής αίτησης. Όταν η αναθέτουσα αρχή αναθέτει συμβάσεις για ίδιο λογαριασμό, χρησιμοποιεί ηλεκτρονικά μέσα. Ο προσφέρων μπορεί επίσης να διαβιβάσει την αίτηση με ηλεκτρονικά μέσα.

3. Όταν η αναθέτουσα αρχή επικοινωνεί με ηλεκτρονικά μέσα, οι πληροφορίες θεωρείται ότι έχουν παραληφθεί από τους υποψήφιους ή τους προσφέροντες, αν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει ότι έχει στείλει τις πληροφορίες αυτές στην ηλεκτρονική διεύθυνση που αναφέρεται στην προσφορά ή στην αίτηση συμμετοχής.

Στην περίπτωση αυτή, οι πληροφορίες θεωρείται ότι έχουν παραληφθεί από τον υποψήφιο ή τον προσφέροντα την ημερομηνία αποστολής από την αναθέτουσα αρχή.

(¹)* Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65).

(²)* Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2195/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Νοεμβρίου 2002, περί του κοινού λεξιλογίου για τις δημόσιες συμβάσεις (CPV) (ΕΕ L 340 της 16.12.2002, σ. 1).

(³)* Οδηγία 77/249/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1977, περί διευκόλυνσως της πραγματικής ασκήσεως της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών από δικηγόρους (ΕΕ L 78 της 26.3.1977, σ. 17).

(⁴)* Οδηγία 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, για την τροποποίηση των οδηγιών 85/611/ΕΟΚ και 93/6/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 2000/12/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση της οδηγίας 93/22/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 145 της 30.4.2004, σ. 1).

(⁵)* Οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία-πλαίσιο) (ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σ. 33).

(⁶)* Οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2010, για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων) (ΕΕ L 95 της 15.4.2010, σ. 1).

(⁷)* Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 339/93 του Συμβουλίου (ΕΕ L 218 της 13.8.2008, σ. 30).

(⁸)* Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1221/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, περί της εκούσιας συμμετοχής οργανισμών σε κοιντικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS) και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 και των αποφάσεων της Επιτροπής 2001/681/ΕΚ και 2006/193/ΕΚ (ΕΕ L 342 της 22.12.2009, σ. 1).»

10) στο μέρος I τίτλος V κεφάλαιο 1, το τμήμα 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Τμήμα 4

Εκτέλεση της σύμβασης, εγγυήσεις και διορθωτικά μέτρα

Άρθρο 163

Εγγυήσεις

(άρθρο 115 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Αν η αναθέτουσα αρχή αποφασίσει να ζητήσει εγγύηση, το ανακοινώνει στα έγγραφα της σύμβασης.

2. Όταν απαιτείται από τους αναδόχους η σύσταση εγγύησης, η εγγύηση αυτή πρέπει να καλύπτει ποσό και περίοδο επαρκή για να είναι δυνατή η κατάπτωσή της.

3. Η εγγύηση παρέχεται από τραπεζικό ή εξουσιοδοτημένο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που έχει εγκριθεί από την αναθέτουσα αρχή. Η εγγύηση μπορεί να αντικατασταθεί με από κοινού και εις ολόκληρον εγγύηση τρίτου προσώπου, μετά από έγκριση της αναθέτουσας αρχής.

Το ποσό της εγγύησης αναγράφεται σε ευρώ.

Σκοπός της εγγύησης είναι να καταστήσει την τράπεζα, το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα ή το τρίτο πρόσωπο ανέκκλητους και αλληλέγγυους εγγυητές ή εγγυητές σε πρώτη ζήτηση, της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του αναδόχου.

*Άρθρο 164***Εγγύηση προχρηματοδότησης**

(άρθρο 115 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Εφόσον διαπιστώσει την ανάγκη προχρηματοδότησης, η αναθέτουσα αρχή προβαίνει σε εκτίμηση των κινδύνων που συνδέονται με τις πληρωμές προχρηματοδότησης πριν ξεκινήσει τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης·
- β) το αντικείμενό της·
- γ) τη διάρκεια και τον ρυθμό της·
- δ) τη διάρθρωση της αγοράς.

2. Δεν απαιτείται εγγύηση για συμβάσεις χαμηλής αξίας που αναφέρονται στο άρθρο 137 παράγραφος 1.

Η εγγύηση αποδεσμεύεται όταν και εφόσον η προχρηματοδότηση αφαιρείται από τις ενδιάμεσες πληρωμές ή τις πληρωμές υπολοίπου προς τον ανάδοχο σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης.

*Άρθρο 165***Εγγύηση καλής εκτέλεσης**

(άρθρο 115 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Κατά περίπτωση και βάσει προκαταρκτικής ανάλυσης των κινδύνων, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητήσει εγγύηση καλής εκτέλεσης για να εξασφαλίσει ότι ο ανάδοχος τηρεί τις σημαντικές συμβατικές υποχρεώσεις του.

2. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης ανέρχεται κατ' ανώτατο όριο στο 10 % της συνολικής αξίας της σύμβασης.

3. Αποδεσμεύεται πλήρως μετά την οριστική παραλαβή των έργων, των προμηθειών ή των πολύπλοκων υπηρεσιών, εντός προθεσμίας σύμφωνης με το άρθρο 92 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού η οποία πρέπει να προσδιορίζεται στη σύμβαση. Η εγγύηση μπορεί να αποδεσμευτεί εν μέρει ή πλήρως, μετά την προσωρινή παραλαβή των έργων, των προμηθειών και των πολύπλοκων υπηρεσιών.

*Άρθρο 165α***Παρακράτηση χρηματικής εγγύησης**

(άρθρο 115 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Κατά περίπτωση και βάσει προκαταρκτικής ανάλυσης των κινδύνων, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητήσει παρακράτηση χρηματικής εγγύησης, ώστε να εξασφαλιστεί ότι ο ανάδοχος θα αποκαταστήσει τα ελαττώματα κατά τη διάρκεια της περιόδου ευθύνης που προβλέπει η σύμβαση.

Η παρακράτηση χρηματικής εγγύησης δεν χρησιμοποιείται σε σύμβαση στην οποία έχει ζητηθεί εγγύηση καλής εκτέλεσης αλλά δεν έχει αποδεσμευτεί.

2. Είναι δυνατόν να συσταθεί παρακράτηση χρηματικής εγγύησης ίσης με το 10 % της συνολικής αξίας της σύμβασης με αφαίρεση από τις πραγματοποιούμενες ενδιάμεσες πληρωμές ή με αφαίρεση από την τελική πληρωμή.

Η αναθέτουσα αρχή καθορίζει το ποσό το οποίο είναι ανάλογο των κινδύνων που έχουν προσδιοριστεί σε σχέση με την εκτέλεση της σύμβασης, λαμβανομένων υπόψη του αντικείμενου και των συνήθων εμπορικών όρων που ισχύουν στον τομέα.

3. Με την επιφύλαξη της έγκρισης της αναθέτουσας αρχής, ο ανάδοχος μπορεί να ζητήσει να αντικατασταθεί η παρακράτηση χρηματικής εγγύησης με την εγγύηση που αναφέρεται στο άρθρο 163.

4. Η αναθέτουσα αρχή αποδεσμεύει πλήρως την παρακράτηση χρηματικής εγγύησης μετά τη λήξη της περιόδου ευθύνης που προβλέπει η σύμβαση, εντός προθεσμίας σύμφωνης με το άρθρο 92 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού η οποία πρέπει να προσδιορίζεται στη σύμβαση.

Άρθρο 166

Αναστολή εκτέλεσης σε περίπτωση ουσιωδών σφαλμάτων ή παρατυπιών

(άρθρο 116 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού)

Σε περίπτωση που, μετά την αναστολή της εκτέλεσης της σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 116 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού, δεν έχει επιβεβαιωθεί η ύπαρξη των εικαζόμενων ουσιωδών σφαλμάτων, παρατυπιών ή απάτης, η εκτέλεση της σύμβασης συνεχίζεται το συντομότερο δυνατό.»

11) στον τίτλο V του μέρους I, το κεφάλαιο 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Διατάξεις εφαρμοζόμενες στις συμβάσεις που συνάπτονται από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης για ίδιο λογαριασμό

Άρθρο 166α

Κεντρική αρχή αγορών

(άρθρο 117 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Μια κεντρική αρχή αγορών μπορεί να ενεργεί ως εξής:

α) ως χονδρέμπορος αγοράζοντας, αποθηκεύοντας και μεταπωλώντας προμήθειες και υπηρεσίες σε άλλες αναθέτουσες αρχές·

β) ως μεσάζοντας αναθέτοντας συμβάσεις-πλαίσια ή εκμεταλλεύμενος δυναμικά συστήματα αγορών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από άλλες αναθέτουσες αρχές, όπως ανακοινώθηκε στην αρχική προκήρυξη του διαγωνισμού.

2. Η κεντρική αρχή αγορών εκτελεί όλες τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων με ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας.

Άρθρο 167

Προσδιορισμός του προσηκόντος επιπέδου για τον υπολογισμό της αξίας της σύμβασης

(άρθρο 117 του δημοσιονομικού κανονισμού)

Κάθε κύριος ή δευτερεύων διατάκτης σε καθένα από τα θεσμικά όργανα εκτιμά αν τα κατώτατα όρια που προβλέπονται στο άρθρο 118 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού έχουν καλυφθεί.

Άρθρο 168

Παρτίδες

(άρθρο 118 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Όπου είναι ενδεδειγμένο, τεχνικά εφικτό και οικονομικά συμφέρον, οι συμβάσεις ανατίθενται υπό τη μορφή χωριστών παρτίδων στο πλαίσιο της ίδιας διαδικασίας.

2. Όταν το αντικείμενο μιας σύμβασης υποδιαιρείται σε περισσότερες παρτίδες, καθεμία από τις οποίες αποτελεί το αντικείμενο χωριστής σύμβασης, λαμβάνεται υπόψη η συνολική αξία όλων των παρτίδων κατά τον συνολικό προσδιορισμό του εφαρμοστέου κατώτατου ορίου.

Όταν η συνολική αξία των παρτίδων είναι ίση ή μεγαλύτερη των κατώτατων ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 118 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού, για καθεμία από τις παρτίδες εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 103 παράγραφος 1, του άρθρου 104 και 104α του δημοσιονομικού κανονισμού.

3. Όταν η ανάθεση μιας σύμβασης πρόκειται να γίνει σε χωριστές παρτίδες, οι προσφορές αξιολογούνται χωριστά για κάθε παρτίδα. Αν στον ίδιο προσφέροντα ανατεθούν περισσότερες παρτίδες, είναι δυνατόν να υπογραφεί μία ενιαία σύμβαση για τις εν λόγω παρτίδες.

Άρθρο 169

Λεπτομέρειες αξιολόγησης της αξίας της σύμβασης

(άρθρο 118 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Η αναθέτουσα αρχή εκτιμά την αξία μιας σύμβασης βάσει του συνολικού πληρωτέου ποσού, περιλαμβανομένων τυχόν δικαιωμάτων προαίρεσης και ενδεχόμενων παρατάσεων.

Η εκτίμηση αυτή πραγματοποιείται το αργότερο όταν η αναθέτουσα αρχή δρομολογεί τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων.

2. Για τις συμβάσεις-πλαίσια και τα δυναμικά συστήματα αγορών λαμβάνεται υπόψη η μέγιστη αξία όλων των συμβάσεων που προβλέπεται να ανατεθούν κατά τη συνολική διάρκεια της σύμβασης-πλαισίου ή του δυναμικού συστήματος αγορών.

Όσον αφορά συμπράξεις καινοτομίας, λαμβάνεται υπόψη είναι η μέγιστη εκτιμώμενη αξία των δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης που πρέπει να πραγματοποιηθούν κατά τη διάρκεια όλων των σταδίων της προβλεπόμενης σύμπραξης, καθώς και των έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών που πρέπει να αγοραστούν κατά τη λήξη της προβλεπόμενης σύμπραξης.

Στην περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή προβλέπει την καταβολή ποσών στους υποψήφιους ή προσφέροντες, λαμβάνει τα ποσά αυτά υπόψη της κατά τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης.

3. Για τις συμβάσεις υπηρεσιών, συνυπολογίζονται τα ακόλουθα:

α) για τις ασφαλίσεις, τα καταβλητέα ασφάλιστρα και οι άλλες μορφές ανταπόδοσης·

β) για τις τραπεζικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, οι αμοιβές, οι προμήθειες, οι τόκοι και οι άλλες μορφές ανταπόδοσης·

γ) για τις συμβάσεις που συνεπάγονται μελέτη, οι αμοιβές, οι προμήθειες και οι άλλες μορφές ανταπόδοσης.

4. Για συμβάσεις υπηρεσιών που δεν αναφέρουν συνολικό ύψος ή για συμβάσεις προμηθειών που έχουν ως αντικείμενο χρηματοδοτική μίσθωση, μίσθωση ή μίσθωση-πώληση προϊόντων, ως βάση για τον υπολογισμό της αξίας της σύμβασης λαμβάνεται:

α) για τις συμβάσεις ορισμένου χρόνου:

i) διάρκειας ίσης ή κατώτερης των 48 μηνών για τις συμβάσεις υπηρεσιών, ή ίσης ή κατώτερης των 12 μηνών για τις συμβάσεις προμηθειών: το συνολικό ποσό της σύμβασης για όλη τη διάρκειά της,

ii) διάρκειας ανώτερης των 12 μηνών για τις συμβάσεις προμηθειών: το συνολικό ποσό, συμπεριλαμβανόμενης της εκτιμώμενης υπολειμματικής αξίας·

β) για τις συμβάσεις αορίστου χρόνου ή, για τις συμβάσεις υπηρεσιών, διάρκειας ανώτερης των 48 μηνών, το μηνιαίο ποσό επί 48.

5. Για τις συμβάσεις υπηρεσιών ή προμηθειών που παρουσιάζουν επαναληπτικότητα ή που πρόκειται να ανανεωθούν εντός συγκεκριμένης περιόδου, ως βάση για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης λαμβάνεται μια από τα ακόλουθες:

α) η συνολική πραγματική αξία διαδοχικών συμβάσεων ίδιου τύπου οι οποίες συνήφθησαν κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο ή κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος, αναπροσαρμοσμένη, όταν είναι δυνατόν, προκειμένου να ληφθούν υπόψη ενδεχόμενες μεταβολές ως προς την ποσότητα ή την αξία τους κατά το δωδεκάμηνο μετά την αρχική σύμβαση·

β) η συνολική εκτιμώμενη αξία των διαδοχικών συμβάσεων ίδιου τύπου οι οποίες πρόκειται να ανατεθούν κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

6. Για τις συμβάσεις έργων, λαμβάνεται υπόψη, πέρα από την αξία των έργων, η συνολική εκτιμώμενη αξία των προμηθειών και υπηρεσιών που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των έργων και παραδίδονται στον ανάδοχο από την αναθέτουσα αρχή.

7. Στην περίπτωση συμβάσεων παραχώρησης, η αξία συνίσταται στον εκτιμώμενο συνολικό κύκλο εργασιών του παραχωρησιούχου που παράγεται κατά τη διάρκεια της σύμβασης.

Η αξία αυτή υπολογίζεται με αντικειμενική μέθοδο που προσδιορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης, κυρίως με βάση:

- α) τα έσοδα από την καταβολή τελών και προστίμων από τους χρήστες των έργων ή των υπηρεσιών, πέραν εκείνων που εισπράττονται εξ ονόματος της αναθέτουσας αρχής·
- β) την αξία των επιχορηγήσεων ή οποιωνδήποτε άλλων χρηματοοικονομικών πλεονεκτημάτων που παρέχονται από τρίτους, για την εκτέλεση της σύμβασης παραχώρησης·
- γ) τα έσοδα από πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων που αποτελούν μέρος της σύμβασης παραχώρησης·
- δ) την αξία όλων των προμηθειών και υπηρεσιών που θέτουν οι αναθέτουσες αρχές στη διάθεση του παραχωρησιούχου, υπό τον όρο ότι είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των έργων ή την παροχή των υπηρεσιών·
- ε) τα ποσά που καταβάλλονται στους υποψηφίους ή τους προσφέροντες.

Άρθρο 171

Περίοδος αναμονής πριν από την υπογραφή σύμβασης

(άρθρο 118 παράγραφοι 2 και 3 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Η περίοδος αναμονής αρχίζει μετά από μία από τις ακόλουθες ημερομηνίες:

- α) την ημέρα που έπεται της ταυτόχρονης αποστολής των κοινοποιήσεων στους επιτυχόντες και μη επιτυχόντες προσφέροντες με ηλεκτρονικά μέσα·
- β) όταν η σύμβαση ή η σύμβαση-πλαίσιο ανατίθεται σύμφωνα με το άρθρο 134 παράγραφος 1 στοιχείο β), την ημέρα που έπεται της ανακοίνωσης της ανάθεσης της σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 123 παράγραφος 5 στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Αν είναι αναγκαίο, η αναθέτουσα αρχή είναι δυνατόν να αναστείλει την υπογραφή της σύμβασης με σκοπό την πρόσθετη εξέτασή της, αν αυτό δικαιολογείται από τις αιτήσεις ή τις παρατηρήσεις εκ μέρους απορριφθέντων ή ζημιωθέντων υποψηφίων ή προσφερόντων, ή από οποιαδήποτε άλλη σχετική πληροφορία που έλαβε η αναθέτουσα αρχή κατά τη διάρκεια της περιόδου που προβλέπεται στο άρθρο 118 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού. Σε περίπτωση αναστολής, όλοι οι υποψήφιοι και προσφέροντες ενημερώνονται εντός τριών εργάσιμων ημερών από την έκδοση της απόφασης αναστολής.

Όταν η σύμβαση ή η σύμβαση-πλαίσιο δεν μπορεί να υπογραφεί με τον επιτυχόντα υποψήφιο, η αναθέτουσα αρχή δύναται να την αναθέσει στον επόμενο υποψήφιο με την καλύτερη προσφορά.

2. Η προθεσμία που προβλέπεται στην παράγραφο 1 δεν ισχύει στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) σε οποιαδήποτε διαδικασία, όταν έχει υποβληθεί μία μόνο προσφορά·
- β) σε συμβάσεις συγκεκριμένου αντικείμενου βασισμένες σε σύμβαση-πλαίσιο·
- γ) στα δυναμικά συστήματα αγορών·
- δ) στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση που αναφέρονται στο άρθρο 134, με εξαίρεση τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 134 παράγραφος 1 στοιχείο β).

Άρθρο 172

Αποδεικτικά στοιχεία πρόσβασης στη διαδικασία σύναψης συμβάσεων

(άρθρο 119 του δημοσιονομικού κανονισμού)

Τα έγγραφα της σύμβασης επιβάλλουν στους υποψηφίους ή προσφέροντες να αναφέρουν το κράτος στο οποίο έχουν εγκατασταθεί και να υποβάλουν τα αποδεικτικά στοιχεία που απαιτεί σχετικά η νομοθεσία του εν λόγω κράτους.»

12) στο άρθρο 182, η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Όταν εκ των υστέρων έλεγχος αποκαλύπτει ότι το γενεσιουργό γεγονός δεν έχει συμβεί και ότι έχει καταβληθεί αχρεωστήτως πληρωμή στον δικαιούχο για επιδότηση βάσει χρηματοδότησης με κατ' αποκοπή ποσά, βάσει μοναδιαίου κόστους και με ενιαίο συντελεστή, η Επιτροπή δικαιούται να προβεί σε ανάκτηση μέχρι του ποσού της επιδότησης.»

13) Το άρθρο 197 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 197

Αποδείξεις περί μη αποκλεισμού

(άρθρο 131 του δημοσιονομικού κανονισμού)

Ο αρμόδιος διατάκτης δύναται να ζητήσει, βάσει αξιολόγησης κινδύνων, να παράσχουν οι επιτυχόντες τα αποδεικτικά στοιχεία που προβλέπονται στο άρθρο 141 παράγραφος 3 με την επιφύλαξη του άρθρου 141 παράγραφος 4.

Όταν το ζητήσει ο αρμόδιος διατάκτης, οι επιτυχείς αιτούντες καταθέτουν τα αποδεικτικά στοιχεία που προβλέπονται στο άρθρο 141 παράγραφος 3, με την επιφύλαξη του άρθρου 141 παράγραφος 4, εκτός εάν υφίσταται υλική αδυναμία αναγνωριζόμενη από τον αρμόδιο διατάκτη.»

14) το άρθρο 200 απαλείφεται·

15) στο άρθρο 212, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Οι κανόνες διαγωνισμών καθορίζουν τα ακόλουθα:

α) τους όρους συμμετοχής, οι οποίοι τουλάχιστον:

- i) προσδιορίζουν τα κριτήρια επιλεξιμότητας,
- ii) προσδιορίζουν τις λεπτομέρειες και την καταληκτική ημερομηνία για την εγγραφή των συμμετεχόντων, αν απαιτείται, και για την κατάθεση των συμμετοχών, βάσει των όρων που παρατίθενται στην παράγραφο 2,
- iii) προβλέπουν τον αποκλεισμό συμμετεχόντων οι οποίοι είναι σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 106 παράγραφος 1 και στο άρθρο 107 του δημοσιονομικού κανονισμού·
- iv) προβλέπουν την αποκλειστική ευθύνη των συμμετεχόντων σε περίπτωση απαίτησης σε σχέση με τις δραστηριότητες που εκτελούνται στο πλαίσιο του διαγωνισμού,
- v) προβλέπουν την αποδοχή εκ μέρους των νικητών των λογιστικών και άλλων ελέγχων της Επιτροπής, της Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και του Ελεγκτικού Συνεδρίου καθώς και των υποχρεώσεων δημοσιότητας, που προσδιορίζονται στους κανόνες του διαγωνισμού,
- vi) αναφέρουν ότι το δίκαιο της Ένωσης αποτελεί το εφαρμοστέο δίκαιο για τον διαγωνισμό, συμπληρούμενο, όπου είναι αναγκαίο, από την εθνική νομοθεσία που προσδιορίζεται στους κανόνες του διαγωνισμού,
- vii) ορίζουν τα αρμόδια δικαστήρια ή διαιτητικά δικαστήρια για την επίλυση διαφορών,
- viii) αναφέρουν ότι χρηματικές ποινές και αποφάσεις αποκλεισμού μπορεί να επιβληθούν σε συμμετέχοντες σύμφωνα με το άρθρο 106 του δημοσιονομικού κανονισμού·

β) τα κριτήρια απονομής, τα οποία πρέπει να επιτρέπουν να εκτιμηθεί η ποιότητα των συμμετοχών σε σχέση με τους επιδιωκόμενους στόχους και τα προβλεπόμενα αποτελέσματα, και να αποφασιστούν αντικειμενικά οι νικητήριες συμμετοχές·

- γ) το ποσό του βραβείου ή των βραβείων·
δ) τις λεπτομέρειες για την πληρωμή των βραβείων στους νικητές μετά την απονομή.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου στοιχείο α) σημείο ι), οι δικαιούχοι επιδοτήσεων της Ένωσης θεωρούνται επιλέξιμοι, εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά στους κανόνες του διαγωνισμού.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου στοιχείο α) σημείο νι), μπορεί να χορηγηθεί παρέκκλιση για τη συμμετοχή διεθνών οργανισμών.»

- 16) στο άρθρο 221, η παράγραφος 3 απαλείφεται·
17) στον τίτλο IV του μέρους II, το κεφάλαιο 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Σύμβαση συμβάσεων

Άρθρο 260

Μίσθωση ακινήτων

(άρθρο 190 του δημοσιονομικού κανονισμού)

Με επιχειρησιακές πιστώσεις προοριζόμενες για τις εξωτερικές ενέργειες μπορούν να χρηματοδοτηθούν μόνο οι συμβάσεις ακινήτων που αφορούν τη μίσθωση κτιρίων ήδη κατασκευασμένων κατά την υπογραφή του μισθωτηρίου. Οι συμβάσεις αυτές αποτελούν αντικείμενο δημοσίευσης όπως προβλέπεται στο άρθρο 124.

Άρθρο 261

Συμβάσεις υπηρεσιών

(άρθρο 190 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Οι συμβάσεις υπηρεσιών περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:
 - α) σύμβαση μελέτης που συνάπτεται μεταξύ ενός αναδόχου και της αναθέτουσας αρχής η οποία αφορά, μεταξύ άλλων, τις μελέτες για τον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών και την προετοιμασία των έργων, τις μελέτες σκοπιμότητας, τις οικονομικές μελέτες και τις έρευνες αγοράς, τις τεχνικές μελέτες και τους λογιστικούς ελέγχους·
 - β) σύμβαση τεχνικής βοήθειας στις περιπτώσεις όπου ο ανάδοχος αναλαμβάνει να ασκήσει καθήκοντα συμβούλου, καθώς και στις περιπτώσεις όπου καλείται να αναλάβει τη διεύθυνση ή την εποπτεία ενός έργου, ή να διαθέσει τους εμπειρογνώμονες που προσδιορίζονται στη σύμβαση.
2. Όταν τρίτη χώρα διαθέτει στις υπηρεσίες της ή σε οντότητες του ευρύτερου δημόσιου τομέα ειδικευμένο προσωπικό διαχείρισης, οι συμβάσεις μπορούν να εκτελούνται απευθείας από αυτές τις υπηρεσίες και οντότητες με αυτεπιστασία.

Άρθρο 262

Συγκεκριμένες διατάξεις για τα κατώτατα όρια και τις λεπτομέρειες ανάθεσης των εξωτερικών συμβάσεων

(άρθρο 190 του δημοσιονομικού κανονισμού)

Τα άρθρα 123 έως 126, εξαιρουμένων των ορισμών, το άρθρο 128, το άρθρο 134 παράγραφος 1 στοιχείο α), το άρθρο 135 παράγραφος 1 στοιχεία α) και γ) έως στ), το άρθρο 135 παράγραφος 4, τα άρθρα 137 και 137α, το άρθρο 139 παράγραφοι 3 έως 7, το άρθρο 148 παράγραφος 4, το άρθρο 151 παράγραφος 3, το άρθρο 152, το άρθρο 153 παράγραφοι 2 και 3, τα άρθρα 154, 155, 157, 158, εξαιρουμένου του άρθρου 158 παράγραφος 4, και το άρθρο 160 του παρόντος κανονισμού δεν εφαρμόζονται στις συμβάσεις που συνάπτονται από τις αναθέτουσες αρχές στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 190 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού ή για λογαριασμό τους.

Η εφαρμογή των διατάξεων περί σύναψης συμβάσεων που εμπίπτουν στο παρόν κεφάλαιο αποτελεί το αντικείμενο απόφασης της Επιτροπής περιλαμβανομένων των κατάλληλων ελέγχων που πρέπει να εφαρμόσει ο αρμόδιος διατάκτης όταν η Επιτροπή δεν αποτελεί την αναθέτουσα αρχή.

Άρθρο 263

Αποδεικτικά στοιχεία πρόσβασης στη διαδικασία σύναψης συμβάσεων

(άρθρο 191 του δημοσιονομικού κανονισμού)

Τα έγγραφα της σύμβασης, επιβάλλουν στους υποψηφίους ή προσφέροντες να αναφέρουν το κράτος στο οποίο έχουν όντως εγκατασταθεί και να υποβάλουν τα αποδεικτικά στοιχεία που απαιτεί σχετικά η νομοθεσία του εν λόγω κράτους.

Άρθρο 264

Δημοσιοποίηση

(άρθρο 190 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Ενδεχομένως, η προκήρυξη προκαταρκτικής ενημέρωσης για τις διεθνείς προσκλήσεις υποβολής προσφορών αποστέλλεται στην Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων με ηλεκτρονικά μέσα, το συντομότερο δυνατό.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, η προκήρυξη διαγωνισμού δημοσιεύεται:

α) τουλάχιστον στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* για τις διεθνείς προσκλήσεις υποβολής προσφορών·

β) τουλάχιστον στην *Επίσημη Εφημερίδα της δικαιούχου χώρας*, ή σε κάθε άλλο ισοδύναμο μέσο, για τις τοπικές προσκλήσεις υποβολής προσφορών.

Στην περίπτωση όπου η προκήρυξη διαγωνισμού δημοσιεύεται και σε τοπικό επίπεδο, πρέπει να είναι πανομοιότυπη με εκείνη που δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και να δημοσιεύεται ταυτόχρονα. Για τη δημοσίευση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* φροντίζει η Επιτροπή. Αν η προκήρυξη δημοσιευτεί σε τοπικό επίπεδο, η δημοσίευση αυτή μπορεί να γίνει από τις οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 190 παράγραφος 2 στοιχείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

3. Η ανακοίνωση της ανάθεσης της σύμβασης αποστέλλεται όταν υπογραφεί η σύμβαση, με εξαίρεση τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η σύμβαση, εφόσον εξακολουθεί να είναι αναγκαίο, έχει χαρακτηριστεί απόρρητη, ή τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η εκτέλεση της σύμβασης πρέπει να συνοδεύεται από ειδικά μέτρα ασφαλείας, ή όταν αυτό απαιτείται για την προστασία των ουσιωδών συμφερόντων της Ένωσης, ή όταν το απαιτεί τρίτη χώρα και όταν κρίνεται ότι δεν ενδείκνυται η δημοσίευση της ανακοίνωσης της ανάθεσης.

4. Ανακοίνωση για την τροποποίηση της σύμβασης δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 114α παράγραφος 3 σημεία α) και β) του δημοσιονομικού κανονισμού, όταν η αξία της τροποποίησης είναι ίση ή μεγαλύτερη από τα κατώτατα όρια που προβλέπονται στο άρθρο 265 παράγραφος 1 στοιχείο α), το άρθρο 267 παράγραφος 1 στοιχείο α) και το άρθρο 269 παράγραφος 1 στοιχείο α) του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 265

Κατώτατα όρια και διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων υπηρεσιών και συμβάσεων παραχώρησης υπηρεσιών

(άρθρο 190 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Τα κατώτατα όρια και οι διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 190 του δημοσιονομικού κανονισμού καθορίζονται ως ακολούθως, για τις συμβάσεις υπηρεσιών και τις συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών:

α) για συμβάσεις αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των 300 000 ευρώ:

i) διεθνής πρόσκληση υποβολής προσφορών, κλειστής διαδικασίας, κατά την έννοια του άρθρου 104 παράγραφος 1 στοιχείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού και του άρθρου 264 παράγραφος 2 στοιχείο α) του παρόντος κανονισμού,

ii) διεθνής πρόσκληση υποβολής προσφορών, ανοικτής διαδικασίας, κατά την έννοια του άρθρου 104 παράγραφος 1 στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού και του άρθρου 264 παράγραφος 2 στοιχείο α) του παρόντος κανονισμού·

- β) για συμβάσεις αξίας μικρότερης των 300 000 ευρώ: διαδικασία με διαπραγμάτευση ανταγωνιστικού χαρακτήρα, κατά την έννοια της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου·
- γ) οι συμβάσεις αξίας ίσης ή μικρότερης των 20 000 ευρώ μπορούν να ανατεθούν βάσει μιας μόνο προσφοράς·
- δ) οι πληρωμές ποσών ύψους έως 2 500 ευρώ για δαπάνες μπορούν να αφορούν απλώς εξόφληση έναντι τιμολογίου, χωρίς να προηγείται αποδοχή προσφοράς.

2. Στη διεθνή κλειστή διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο 1 στοιχείο α), η προκήρυξη διαγωνισμού αναφέρει τον αριθμό των υποψηφίων που θα κληθούν να υποβάλουν προσφορά. Για τις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, καλούνται τουλάχιστον τέσσερις υποψήφιοι. Ο αριθμός των υποψηφίων που καλούνται να υποβάλουν προσφορά πρέπει να είναι επαρκής για την εξασφάλιση πραγματικού ανταγωνισμού.

Ο κατάλογος των υποψηφίων που επιλέγονται δημοσιεύεται στον δικτυακό τόπο της Επιτροπής.

Αν ο αριθμός των υποψηφίων που πληρούν τα κριτήρια επιλογής ή τις ελάχιστες ικανότητες είναι μικρότερος από τον ελάχιστο αριθμό, η αναθέτουσα αρχή είναι δυνατόν να καλέσει να υποβάλουν προσφορά μόνο εκείνους τους υποψήφιους που πληρούν τα ως άνω κριτήρια.

3. Στη διαδικασία με διαπραγμάτευση ανταγωνιστικού χαρακτήρα που προβλέπεται στο στοιχείο β) της παραγράφου 1, η αναθέτουσα αρχή καταρτίζει κατάλογο με τρεις τουλάχιστον προσφέροντες της επιλογής της, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης.

Οι προσφέροντες για τη διαδικασία με διαπραγμάτευση ανταγωνιστικού χαρακτήρα μπορεί να επιλεγούν από κατάλογο πωλητών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 136 παράγραφος 1 στοιχείο β), ο οποίος δημοσιεύεται μέσω πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Αν, μετά τις διαβουλεύσεις με τους προσφέροντες, η αναθέτουσα αρχή λάβει μόνο μία προσφορά, έγκυρη από διοικητική και τεχνική άποψη, η σύμβαση είναι δυνατόν να ανατεθεί υπό τον όρο ότι πληρούνται τα κριτήρια ανάθεσης.

4. Για νομικές υπηρεσίες που δεν καλύπτονται από το άρθρο 134 παράγραφος 1 στοιχείο η), οι αναθέτουσες αρχές δύναται να χρησιμοποιήσουν τη διαδικασία με διαπραγμάτευση ανταγωνιστικού χαρακτήρα, ανεξάρτητα από την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης.

Άρθρο 266

Χρήση της διαδικασίας με διαπραγμάτευση για τις συμβάσεις υπηρεσιών, προμηθειών και έργων

(άρθρο 190 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Οι αναθέτουσες αρχές είναι δυνατόν να χρησιμοποιούν τη διαδικασία με διαπραγμάτευση βάσει μιας και μόνης προσφοράς, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) όταν η παροχή των υπηρεσιών ανατίθεται σε δημόσιους οργανισμούς ή σε ιδρύματα ή ενώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και έχει ως αντικείμενο ενέργειες θεσμικού χαρακτήρα ή αποσκοπούσες στη χορήγηση βοήθειας κοινωνικού χαρακτήρα σε πληθυσμούς·
- β) εφόσον η πρόσκληση υποβολής προσφορών απέβη άκαρπη, δηλαδή δεν ανέδειξε καμία προσφορά που να αξίζει να επιλεγεί από άποψη ποιότητας ή/και οικονομική· στην περίπτωση αυτή, και μετά την ακύρωση της πρόσκλησης υποβολής προσφορών, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αρχίσει διαπραγματεύσεις με τον ή τους προσφέροντες της επιλογής της μεταξύ εκείνων που έλαβαν μέρος στη διαδικασία υποβολής προσφορών, αρκεί τα έγγραφα της σύμβασης να μην μεταβληθούν ουσιαδώς·
- γ) όταν πρέπει να συναφθεί νέα σύμβαση μετά τον πρόωρο τερματισμό υφιστάμενης σύμβασης.

2. Για τους σκοπούς του άρθρου 134 παράγραφος 1 στοιχείο γ) εξομοιώνονται με περιστάσεις επείγουσας επιτακτικής ανάγκης οι παρεμβάσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο καταστάσεων κρίσης κατά το άρθρο 190 παράγραφος 2. Ο κύριος διατάκτης, σε συνεργασία με τους λοιπούς κύριους διατάκτες, εφόσον συντρέχει περίπτωση, διαπιστώνει την κατάσταση επείγουσας επιτακτικής ανάγκης και επανεξετάζει την απόφασή του τακτικά και με γνώμονα την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

3. Οι δραστηριότητες θεσμικού χαρακτήρα που αναφέρονται στο στοιχείο α) της παραγράφου 1 περιλαμβάνουν υπηρεσίες που συνδέονται άμεσα με την υπηρεσιακή εντολή των δημόσιων οργανισμών.

Άρθρο 267

Κατώτατα όρια και διαδικασίες ανάθεσης των συμβάσεων προμηθειών

(άρθρο 190 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Τα κατώτατα όρια και οι διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 190 του δημοσιονομικού κανονισμού καθορίζονται ως ακολούθως, για τις συμβάσεις προμηθειών:

α) για συμβάσεις αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των 300 000 ευρώ: διεθνής πρόσκληση υποβολής προσφορών, ανοικτής διαδικασίας, κατά την έννοια του άρθρου 104 παράγραφος 1 στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού και του άρθρου 264 παράγραφος 2 στοιχείο α) του παρόντος κανονισμού·

β) για συμβάσεις αξίας μικρότερης των 300 000 ευρώ:

i) για συμβάσεις αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των 100 000 ευρώ, αλλά μικρότερης των 300 000 ευρώ: τοπική πρόσκληση υποβολής προσφορών, ανοικτής διαδικασίας, κατά την έννοια του άρθρου 104 παράγραφος 1 στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού και του άρθρου 264 παράγραφος 2 στοιχείο β) του παρόντος κανονισμού,

ii) για συμβάσεις αξίας μικρότερης των 100 000 ευρώ: διαδικασία με διαπραγμάτευση ανταγωνιστικού χαρακτήρα, κατά την έννοια της παραγράφου 2·

γ) οι πληρωμές ποσών ύψους έως 2 500 ευρώ για δαπάνες μπορούν να αφορούν απλώς εξόφληση έναντι τιμολογίου, χωρίς να προηγείται αποδοχή προσφοράς·

δ) οι συμβάσεις αξίας ίσης ή μικρότερης των 20 000 ευρώ μπορούν να ανατεθούν βάσει μιας μόνο προσφοράς.

2. Στη διαδικασία με διαπραγμάτευση ανταγωνιστικού χαρακτήρα που προβλέπεται στο σημείο ii) του στοιχείου β) της παραγράφου 1, η αναθέτουσα αρχή καταρτίζει κατάλογο με τρεις τουλάχιστον προμηθευτές της επιλογής της, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης.

Αν, μετά τις διαβουλεύσεις με τους προμηθευτές, η αναθέτουσα αρχή λάβει μόνο μία προσφορά, έγκυρη από διοικητική και τεχνική άποψη, η σύμβαση είναι δυνατόν να ανατεθεί, υπό τον όρο ότι πληρούνται τα κριτήρια ανάθεσης.

Άρθρο 269

Κατώτατα όρια και διαδικασίες ανάθεσης των συμβάσεων έργων και συμβάσεων παραχώρησης

(άρθρο 190 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Τα κατώτατα όρια και οι διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 190 του δημοσιονομικού κανονισμού καθορίζονται ως ακολούθως, για τις συμβάσεις έργων και τις συμβάσεις παραχώρησης:

α) για συμβάσεις αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των 5 000 000 ευρώ υφίστανται οι ακόλουθες δυνατότητες:

i) διεθνής πρόσκληση υποβολής προσφορών, ανοικτής διαδικασίας, κατά την έννοια του άρθρου 104 παράγραφος 1 στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού και του άρθρου 264 παράγραφος 2 στοιχείο α) του παρόντος κανονισμού,

ii) λαμβανομένης υπόψη της ιδιαιτερότητας ορισμένων έργων, διεθνής πρόσκληση υποβολής προσφορών, κλειστής διαδικασίας, κατά την έννοια του άρθρου 104 παράγραφος 1 στοιχείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού και του άρθρου 264 παράγραφος 2 στοιχείο α) του παρόντος κανονισμού·

β) για συμβάσεις αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των 300 000 ευρώ, αλλά μικρότερης των 5 000 000 ευρώ: τοπική πρόσκληση υποβολής προσφορών, ανοικτής διαδικασίας, κατά την έννοια του άρθρου 104 παράγραφος 1 στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού και του άρθρου 264 παράγραφος 2 στοιχείο β) του παρόντος κανονισμού·

γ) για συμβάσεις αξίας μικρότερης των 300 000 ευρώ: διαδικασία με διαπραγμάτευση ανταγωνιστικού χαρακτήρα, κατά την έννοια της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου·

δ) οι συμβάσεις αξίας ίσης ή μικρότερης των 20 000 ευρώ μπορούν να ανατεθούν βάσει μιας μόνο προσφοράς·

ε) οι πληρωμές ποσών ύψους έως 2 500 ευρώ για δαπάνες είναι δυνατό να αφορούν απλώς εξόφληση έναντι τιμολογίου, χωρίς να προηγείται αποδοχή προσφοράς.

2. Στη διαδικασία με διαπραγμάτευση ανταγωνιστικού χαρακτήρα που προβλέπεται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ) του παρόντος άρθρου, η αναθέτουσα αρχή καταρτίζει κατάλογο με τρεις τουλάχιστον αναδόχους της επιλογής της, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης.

Αν, μετά τις διαβουλεύσεις με τους αναδόχους, η αναθέτουσα αρχή λάβει μόνο μία προσφορά, έγκυρη από διοικητική και τεχνική άποψη, η σύμβαση είναι δυνατόν να ανατεθεί, υπό τον όρο ότι πληρούνται τα κριτήρια ανάθεσης.

Άρθρο 273

Συγγραφή υποχρεώσεων

(άρθρο 190 του δημοσιονομικού κανονισμού)

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 138 παράγραφος 3, για όλες τις διαδικασίες που αφορούν αίτηση συμμετοχής, η συγγραφή υποχρεώσεων μπορεί να διαιερεί σύμφωνα με τα δύο στάδια της διαδικασίας και το πρώτο στάδιο μπορεί να περιέχει μόνο τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 138 παράγραφος 3 στοιχεία α) και στ).

Άρθρο 274

Εγγυήσεις

(άρθρο 190 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 163, οι εγγυήσεις αναφέρουν τα ποσά σε ευρώ ή στο νόμισμα της σύμβασης την οποία καλύπτουν.

2. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητήσει κατάθεση εγγύησης προσφοράς σύμφωνα με το άρθρο 156. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 156 παράγραφος 2, η αναθέτουσα αρχή αποδεσμεύει την εγγύηση προσφοράς όταν υπογραφεί η σύμβαση.

3. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 165 παράγραφος 1, απαιτείται εγγύηση καλής εκτέλεσης σε περίπτωση υπέρβασης των ακόλουθων κατώτατων ορίων:

α) 345 000 ευρώ για συμβάσεις έργων·

β) 150 000 ευρώ για συμβάσεις προμηθειών.

4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητήσει παρακράτηση χρηματικής εγγύησης σύμφωνα με το άρθρο 165α.

Άρθρο 275

Προθεσμίες των διαδικασιών

(άρθρο 190 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Οι προσφορές πρέπει να φθάνουν στην αναθέτουσα αρχή στη διεύθυνση και, το αργότερο, κατά την ημέρα και την ώρα που αναφέρονται στην πρόσκληση υποβολής προσφορών. Οι προθεσμίες παραλαβής των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής, οι οποίες καθορίζονται από την αναθέτουσα αρχή, είναι επαρκείς για να διαθέτουν οι ενδιαφερόμενοι εύλογο και κατάλληλο χρονικό διάστημα για την κατάρτιση και υποβολή των προσφορών τους.

Για τις συμβάσεις υπηρεσιών, η ελάχιστη προθεσμία μεταξύ της ημερομηνίας αποστολής της γραπτής πρόσκλησης και της καταληκτικής ημερομηνίας για την παραλαβή των προσφορών ανέρχεται σε πενήντα ημέρες. Ωστόσο, σε ορισμένες εξαιρετικές περιπτώσεις, είναι δυνατόν να επιτραπούν διαφορετικές προθεσμίες.

2. Οι προσφέροντες μπορούν να υποβάλουν τα ερωτήματά τους γραπτώς πριν από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών. Η αναθέτουσα αρχή παρέχει τις απαντήσεις στα ερωτήματα των διαγωνιζομένων πριν από την καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των προσφορών.

3. Στις διεθνείς κλειστές διαδικασίες, η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής ανέρχεται σε τριάντα ημέρες από τη δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης διαγωνισμού. Η ελάχιστη προθεσμία μεταξύ της ημερομηνίας αποστολής της γραπτής πρόσκλησης υποβολής προσφορών και της καταληκτικής ημερομηνίας για την παραλαβή των προσφορών ανέρχεται σε πενήντα ημέρες. Ωστόσο, σε ορισμένες εξαιρετικές περιπτώσεις, είναι δυνατόν να επιτραπούν διαφορετικές προθεσμίες.

4. Στις διεθνείς ανοικτές διαδικασίες, οι ελάχιστες προθεσμίες παραλαβής των προσφορών, από την ημερομηνία αποστολής προς δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης διαγωνισμού, έχουν ως εξής:

- α) 90 ημέρες για τις συμβάσεις έργων·
- β) 60 ημέρες για τις συμβάσεις προμηθειών.

Ωστόσο, σε ορισμένες εξαιρετικές περιπτώσεις, είναι δυνατόν να επιτραπούν διαφορετικές προθεσμίες.

5. Στις τοπικές ανοικτές διαδικασίες, οι ελάχιστες προθεσμίες παραλαβής των προσφορών, από την ημερομηνία δημοσίευσης της σχετικής προκήρυξης διαγωνισμού, έχουν ως εξής:

- α) 60 ημέρες για τις συμβάσεις έργων·
- β) 30 ημέρες για τις συμβάσεις προμηθειών.

Ωστόσο, σε ορισμένες εξαιρετικές περιπτώσεις, είναι δυνατόν να επιτραπούν διαφορετικές προθεσμίες.

6. Για τις διαδικασίες με διαπραγμάτευση ανταγωνιστικού χαρακτήρα, κατά το άρθρο 265 παράγραφος 1 στοιχείο β), το άρθρο 267 παράγραφος 1 στοιχείο β) σημείο ii) και το άρθρο 269 παράγραφος 1 στοιχείο γ), παρέχεται στους υποψήφιους προθεσμία τουλάχιστον τριάντα ημερών από την ημερομηνία αποστολής της γραπτής πρόσκλησης, για να υποβάλουν τις προσφορές τους.

Άρθρο 276

Επιτροπή αξιολόγησης

(άρθρο 190 του δημοσιονομικού κανονισμού)

1. Όλες οι προσφορές και αιτήσεις συμμετοχής που έχουν κριθεί σύμφωνες με τις απαιτήσεις αξιολογούνται και κατατάσσονται από επιτροπή αξιολόγησης βάσει των ήδη καθορισμένων κριτηρίων αποκλεισμού, επιλογής και ανάθεσης. Η ως άνω επιτροπή αποτελείται από περιττό αριθμό μελών, τουλάχιστον τριών, τα οποία διαθέτουν κάθε τεχνική και διοικητική εμπειρογνώμηση που είναι αναγκαία για την έγκυρη αξιολόγηση των προσφορών. Τα μέλη της επιτροπής αυτής οφείλουν να υπογράψουν δήλωση αμεροληψίας και απουσία σύγκρουσης συμφερόντων.

2. Αν η αναθέτουσα αρχή δεν είναι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μπορεί να ζητήσει να λάβει αντίγραφο των εγγράφων της σύμβασης, των προσφορών, της αξιολόγησης των προσφορών και των συμβάσεων που έχουν υπογραφεί. Δύναται επίσης να συμμετάσχει ως παρατηρητής στην αποσφράγιση και την αξιολόγηση των προσφορών.

3. Οι προσφορές που δεν περιέχουν όλα τα ουσιώδη στοιχεία που απαιτούνται στα έγγραφα της σύμβασης ή που δεν ανταποκρίνονται στις ειδικές απαιτήσεις που καθορίζονται σ' αυτά απορρίπτονται.

Ωστόσο, η επιτροπή αξιολόγησης ή η αναθέτουσα αρχή είναι δυνατόν να ζητήσει από τους υποψήφιους ή προσφέροντες την υποβολή πρόσθετων στοιχείων ή τη διευκρίνιση των δικαιολογητικών που έχουν υποβληθεί σύμφωνα με τα κριτήρια αποκλεισμού, επιλογής και ανάθεσης και τούτο εντός προθεσμίας που αυτές καθορίζουν τηρώντας και την αρχή της ίσης μεταχείρισης.

4. Σε περίπτωση ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών κατά το άρθρο 151, η επιτροπή αξιολόγησης ζητεί τις προσήκουσες διευκρινίσεις ως προς τη σύνθεση των προσφορών.

5. Η υποχρέωση σύστασης επιτροπής αξιολόγησης μπορεί να αρθεί για τις διαδικασίες αξίας μικρότερης ή ίσης των 20 000 ευρώ και με βάση την ανάλυση κινδύνου κατά την προκήρυξη νέου διαγωνισμού βάσει σύμβασης-πλαισίου και στην περίπτωση των διαδικασιών με διαπραγμάτευση που προβλέπονται στο άρθρο 134 παράγραφος 1 στοιχεία γ), ε), στ) σημεία i) και iii) και στοιχείο η).»

18) Στο άρθρο 287, η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Κάθε ενδιαφερόμενο φυσικό πρόσωπο μπορεί να υποβάλει υποψηφιότητα ανά πάσα στιγμή κατά την περίοδο ισχύος της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, εξαιρουμένων των τριών τελευταίων μηνών της περιόδου αυτής.».

Άρθρο 2

1. Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα μετά τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 και 3, εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2016.

2. Η προθεσμία που ορίζεται στο άρθρο 125 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1268/2012, όπως τροποποιήθηκε με τον παρόντα κανονισμό, εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2018.

Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2017, οι προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 152 παράγραφοι 2 και 3 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1268/2012, όπως τροποποιήθηκε με τον παρόντα κανονισμό, δεν πρέπει να είναι μικρότερη των 42 ημερών για την παραλαβή προσφορών και όχι μικρότερη των 37 ημερών για την παραλαβή αιτήσεων συμμετοχής.

3. Το άρθρο 143 πέμπτο εδάφιο του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1268/2012, όπως τροποποιήθηκε με τον παρόντα κανονισμό, εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2017.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 30 Οκτωβρίου 2015.

Για την Επιτροπή
Ο Πρόεδρος
Jean-Claude JUNCKER